

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

2001

Gråsten
Landbrugsskole

Årets gang	2
Påfugle som gave – en glæde eller en belastning	5
Hilsener til elevskriftet	6
Uddrag af dagbogen	7
Gæstelærere og besøgsværter	12
Personaleforhold	14
Medarbejdere og bestyrelse	16
Rygprojektet er slut	18
Skolens landbrug:	
Markbruget	20
Kvægproduktionen	22
Svineproduktionen	24
Landbrugets økonomi	26
Grønne Regnskaber	29
APV – Hvad er det?	32
Arbejdstilsynet har været på besøg	33
Modul 4 – udvidet driftsleder	35
Dem der nede i Bruxelles	36
Landbrug i Egypten?	38
Gråsten Landbrugsskole tilbyder nye og forbedrede faciliteter	40
Om at have en drøm og realisere den	41
Grænseoverskridende samarbejde	42
Elevforeningen 2001	43
Foreningen "Gråsten Elever"	44
Regnskaber	45
Elevholdene 2001	48
Nyt fra gamle elever	54

Gråsten Landbrugsskole

Fiskbækvej 15 • 6300 Gråsten
Tlf.: 74 65 10 24 • Fax: 74 65 06 24
e-mail: adm@graastens.dk
www.gl.dk

Årets gang

Endnu et spændende år er gået. Ja, det er spændende at være på en landbrugsskole.

Elevhold som begynder og som afsluttes. Møder, kurser og andre arrangementer. Skolens landbrug, hvordan bliver vejret, priserne, og vil det mon gå som vi ønsker i stald og mark?

I det store og hele, så har året 2001 været et ganske godt år for Gråsten Landbrugsskole. Det har gået godt med at tiltrække elever, som nu er det mest væsentlige for os. Konkurrencen imellem skoler er hård i disse år, med små elevårgange. Jeg er glad for at vi i dag har en landbrugsskole som har kunnet følge med tiden. Vi har gode faciliteter, og vi har et veludbygget landbrug. Begge dele er vigtigt i en konkurrence-situation.

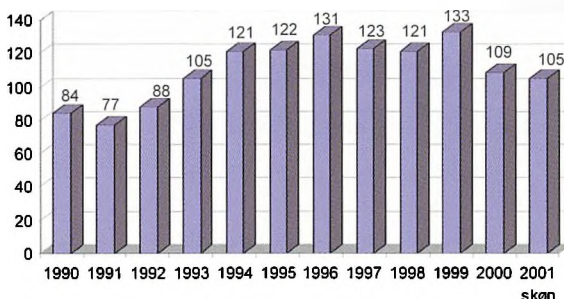
Vi har igen i den kommende vinter udsigt til en meget fyldt skole. Jeg er glad for den opbakning som Gråsten får fra såvel vore samarbejdspartnere som fra tidligere elever. Vi kan ikke skaffe flere elever med reklamer. Den eneste virkelig gode reklame er god omtale. God omtale kommer ikke af sig selv. Det kommer ved, at de personer som har tilknytning til skolen, får gode oplevelser og erfaringer med skolen. Gerne at det skolen yder er lidt over det forventede. Dygtigt personale på hvert sit felt giver gode oplevelser. Jeg er taknemmelig for, at vi har en god og loyal medarbejder stab på landbrugs-skolen.

I det snart afsluttede år, har der igen været meget diskussion om at der er for mange landbrugsskoler i Danmark. Debatten er formodentlig ren tidsspilde. Vi vil alle, hver især kæmpe for vores egen skole. Det største problem er vel nok at vi har for få elever. Jeg kunne ønske mig at kræfterne blev anvendt til at få flere ind i erhvervet. For mig er der ingen tvivl om, at mangel på arbejdskraft, bliver landbrugserhvervets største begrænsning.

Udviklingen i skolens elevtal:

I nedenstående tabel er det vist, hvorledes antallet af årselever (én elev i 40 uger) har udviklet sig: Vore tal er faldet. Men faldet har tydeligvis været langt mindre end tallene på landsplan, så vores markedsandel er større.

Årselever Gråsten Landbrugsskole

Strukturudvikling – igen.

Atter i 2001 oplever vi at der sker væsentlige ændringer. Adskillige gårde bliver ned- / sammenlagt med andre. Tidligere var det husmandsbrugene som forsvandt, og bygningerne blev ændret til bolig for folk i byerhverv. Nu er der tale om at, gårde af betragtelig størrelse bliver opkøbt, og drevet sammen med andre. Der spekuleres i Dyreenheder pr bedrift. Miljøgodkendelser og harmoni regler er noget som der optager ganske mange. Hvordan må vi opføre os i fremtiden, hvad gør vi for at fremtidssikre netop min ejendom? Stignende krav til miljø og dyrevelfærd, er med til at "aflive" flere og flere landbrug.

Sidste år skete der væsentlige ændringer i andels grovvarebranchen. I år er det den private sektor som har ændret sig. Lokalt er 3 privatejede sønderjyske grovvarefirmaer blevet opkøbt af KFK. Samme KFK som netop har købt sig ind i 21 store svinebrug, ved køb af et investeringsselskab. Jeg synes det er meget tankevækkende, og jeg ser med bekymring på starten af en integreret produktion, som det ses i feks. USA, hvor foderstofbranchen sidder på en meget stor del af svineproduktionen.

Der er netop sket en sammenlægning af Danish Crown og Steff Houlberg. Vi kommer meget tæt på slagteriet Danmark. Nu hvor antallet af slagteriselskaber er reduceret fra 50 og til 2 på 30 år, må vi sammenligne priserne med de store selskaber i vore nabolande, for at være sikre på om netop vort selskab gør det godt nok.

Verden ændrede sig d. 11. september 2001.

Hele den vestlige verden fik et chok i september. Med driftlederne var jeg på tur i Tyskland, da vores buschauffør sagde, at de i radioen havde fortalt, at et fly på afveje var stødt ind i World Trade Center i New York. Det skulle vise sig at være meget værre. Terrorangreb fra fundamentalistiske fanatikere havde sendt 2 passagerfly ind i tårnene, og et 3. fly imod Pentagon. Hele verden blev lammet. Hvordan kan nogle være så kyniske, og så koldt beregnende?

Sådanne grupper skal ikke have lov til at sætte dagsordenen, men vores sårbarhed er åbenbar, og hvad så med biologisk-kemisk krigsførelse? Det er uhyggelig perspektiver. Religionsfanatisme er farlig, men jo mere vi kender til andres meninger og holdninger, desto lettere må vi have ved at undgå sådanne hændelser.

Kogalskab (BSE) og mund og klovsyge.

Dette år har været plaget af disse 2 meget alvorlige hændelser. Frygten for uohæmmet spredning af BSE har medført en lang række af restriktioner for landbrug i Europa. I Danmark er vi sluppet nådigt i forhold til mange af vore nabolande. Især England har været ekstremt hårdt ramt. Det er naturligvis meget slemt for de 5 danske besætninger, hvorfra der har været fundet enkelte BSE-dyr. Det er voldsomt at vi fjerner alle dyrene, når vi ved at sygdommen kun kan overføres via foderet. En stærk forbrugerminister har ønsket at demonstrere magt. Der er anvendt uhyre mange penge til analyser og test, og hvis dette sættes i forhold til den egentlige risiko for menneskeheden så er det en skærende kontrast over til de beløb der anvendes forebyggende imod andre sygdomme eller ulykker. Kvægbruget er blevet hårdt ramt, og kødaffaldsindustrien har haft store tab. Det har alle landbrugere mærket ved at regningerne fra destruktionsanstalterne er blevet ganske betydelige.

Mund-og klovsyge i mange af vore nabolande har været en stor trussel for vort erhverv. Vi slap med skrækken, og har endog tjent gode penge i svinesektoren

Vejret.

Som bønder er vi naturligvis meget afhængige af vejrforholdene. Året startede vel ganske normalt, og vi havde en god start på sommeren. Alt tydede på en let høst. Vi fik startet i hel almindelig tid, men det blev en langstrakt affære. Det regnede næsten 8 uger i træk fra midt i juli og til midt i september. Høsten måtte vi

stjæle os til. Det meget våde og fugtige vejr gjorde at enkelte ikke fik årets høst i hus, og har måttet indkassere tab i anseelige størrelser. Det har knebet med at få tørt halm ind. Her på skolen har vores lille 12 fods Dronningborg endnu engang klaret skærene, og vi fik bjærget næsten alt halm.

Ét var høsten i år. Andet er, at næste års afgrøde var svær at få i jorden pga voldsom meget regn. Heldigvis fik vi den mildeste oktober i 100 år, og det har betydet at vores vinterafgrøder er kommet rimelig godt fra start, på trods af det sene såtidspunkt.

Valg.

Livet består af mange valg. Vi håber, at nogle vælger vores skole. Vi håber at nogle vælger at bruge gode arbejdsår hos os. Vi håber, at vi har valgt rigtigt, da vi besluttede hvilke strategier, vi ville forfølge. Vi håber, at vi har valgt rette spor i det fremtidige arbejde på skolen.

I skrivende stund gøres danske vælgere parate til 3 forestående valg: Kommunal-, amtsråds- og folketingsvalg. Hvert af disse valg er afgørende for vores fremtid. Aldrig tidligere har vi haft 3 valg samtidig; det er mit håb at demokratiet vil vise sin styrke, og at danske vælgere efter moden overvejelse tager del i valgene. Der er tendenser til, at overfladisk TV-journalistik får for megen magt i Danmark.

Værn mod fremtidens orkaner.

Påfugle som gave En glæde eller belastning

Traditionen tro, så ønskede det sidste hold af dygtige Driftledere, at give skolen en gave ved skoleperiodens afslutning.

Læseren må nu tænke på at vi havde en god og stilfuld afslutningshøjtidelighed i foredragssalen med: Taler, uddeling af Grønne Beviser, uddeling af legater og så var det elevernes tur. Først fik undertegnede uddelt et par hundesnore, så min kone og jeg passende kunne gå tur med gaven. Jeg tænkte, nu kommer der garanteret et par dværg gedebukke. Men nej. Ind kom 2 store papkasser (som ikke måtte åbnes). I stedet fik jeg overrakt adskillige sider om hvorledes man skulle passe påfugle.

Jeg havde aldrig været i nærkontakt med sådant fjerkræ, men kunne dog svagt erindre, at jeg havde omtalt at det så godt ud på Valdemar Slot, hvor der gik påfugle frit omkring.

Nu var skolen pludselig den "lykkelige" ejer af 2 påfugle. Og som med så mange andre uventede opgaver så faldt det naturligt i min lod at passe disse kræ.

Det gik godt med de 2 fugle, så længe at de gik i en lukket hesteboks, men ud skulle de jo. Første nat de skulle klare sig selv, sørgede ræven for at vogte – og hønen blev en lækkerbisken.

Det var fredag, og "gul og gratis" kom med avisen. 2 høner til salg på Brørupkanten. Købt og hentet blev de i løbet af weekenden. Atter bag lås og slå. Ny tilvænnning til disse dejlige omgivelser.

I maj ud på det frie landbrugsskole området. Én efter én blev de sluppet løs. Det så godt ud, de gik overalt på skole og gård. Sommerferien oprandt, og der var glæde over de store fugle. Men glæden varede kort. Nys hjemkommet fra ferie – kokken var væk! Ræven ?

Men nej, en barsk druknedød i den netop næsten tømte gyllebeholder.

Nu havde vi 2 høner, men ingen kok.

Fat i aviserne igen. Denne gang var der nogle til salg i Salling. En handel blev indgået.

Mine forældre fra Holstebro-området blev inviteret til besøg i Gråsten, hvis de lige ville køre en "lille" omvej over Lihme, før det gik sydpå.

Nu har vi 3 høns og 2 kokke, de går alle frit omkring. Alle her på stedet glæder sig over de store fugle. Vi håber, at vi har dyr nok til, at såvel 1 høne som 1 kok kan overleve vinteren. Her er stadig mange ræve, her er meget trafik, men påfugle er et kønt syn, og giver en god afveksling i området ved skolen.

Vi takkede for gaven. Det er kendetegnende for det elevhold, at de kan blive ved med at sætte os i arbejde, selvom de for længst har forladt skolen.

Peder Damgaard

Hilsner til elevskriftet

I midten af november starter vi årets pelsning. Denne gang mister alle pelsen, så nu er det slut med pelsdyravlen på Langager. I mange år har minkene været et godt aktiv til at holde indkomstskatten nede, men på det sidste er priserne blevet rigtig gode.

Men vi har dog fortsat husdyr; i det område, der dækker mejerikredsen omkring det gamle Stenderup Mejeri, har vi dog den næststørste kobesætning! Mejerikredsens største kobesætning er på tre køer. Til at tage sig af malkningen, har vi »ansat« en tyrekalv!

Vi har det fortsat godt og glæder os meget over, at trods landbrugsskolernes generelle krise, så er Gråsten Landbrugsskoles største problem at skaffe plads til eleverne. Det er flot, og vi kan med stolthed vise vor gamle skole frem.

Vi sender gamle elever og skolens medarbejdere de bedste ønsker for julen og det kommende nytår.

Kirsten og Filt Jensen

Så er der atter gået et år, siden vi sidst sendte vort lille bidrag til elevskriftet og vore tanker går tilbage til de mange gode år, vi havde på Gråsten Landbrugsskole sammen med gode lærere og øvrige medarbejdere samt skiftende elevhold. Man kan ind imellem blive helt forpustet ved tanken om alt det, der sker på sådan en kostskole. Ingen, der ikke selv har prøvet det, kan vist sætte sig ind i livet på sådan et sted – kedeligt er det i hvert fald aldrig og mange gode minder får de fleste nok med sig hjem.

År 2001 blev et begivenhedsrigt år, man aldrig glemmer – så megen ondskab havde man ikke troet muligt. Selv for os ældre, der har oplevet de onde år 40-45 og alt hvad det medførte, var terrorangrebet på USA ubegribeligt uhyggeligt!

I vor fredelige lille verden er der sket det, at vi er flyttet til en god og praktisk ejerlejlighed i Nærum, Langebjerg 14.3 th. ikke langt fra Holte. Her er en dejlig udsigt over et stort grønt område og vi er fri for at klippe græs m.m.! Huset og haven i Holte, hvor vi har boet i 23 år var blevet for stort for os, så det har Jens Erik og Janne overtaget.

Igen i sommer havde vi nogle gode dage omkring jubilarmødet på vor gamle skole. Det er altid dejligt at mødes med gamle medarbejdere og elever – der var rigtig mange 40 års jubilarer, som jo er fra vor tid. Vi glæder os over, at det går så godt på skolen og vi sender vore bedste ønsker for julen og for det nye år til jer alle.

Margrethe og Svend Karlskov Jensen

Uddrag af dagbogen for skoleåret 2000/2001

2000

November

- 13 2 erhvervspraktikanter fra Eggersberg Fri- skole.
14 Fælles modul 3 projekt mellem Kalø – Da- lum – Lundbæk.
Landboforening Syd Debatoplæg
"Godt landmandsskab år 2000"
Edb kursus Landboforening Syd.
15 Tyske svineproducenter på rundvisning.
20 russere fra udviklingshøjskolen
Enemark.
Elevarr. Bowling.
16 Landwirtschaftlicher Hauptverein -Edb
kursus.
20 Modul 1B i England.
- Inseminørkursus.
Brobygningskursus starter.
Børnehaven "Himmelblå" på besøg.
21 Landwirtschaftlicher Hauptverein -
Edb kursus
SLR Edb kursus
Elevarr. Foredrag med Arne Viktor Nielsen.
23 Biavlforening.
24 Inseminørkursus
28 Landbrug Syd – Edb kursus
29 Bestyrelsesmøde
Årsmøde i SPF.
30 Besøg af lærere og elever fra Bredstedt Land-
brugsskole.

December

- 1 Elevfest/Mexikanerfest
5 Erfa - møde Sønderjysk svinerådgivning.
Besøg af erfagruppe fra Vestjysk Landbo-
forening.
Landboforening Syd: Edb kursus.
Elevarr. Julehygge, juleklip og gløgg m.m.
Landboforening Syd: Lokaldebataften
om bæredygtigt landbrug i u-landene. .
6 Besøg fra en TV station i Bulgarien(?)
"Projekt flygtning" fra LOF sprogskole.
12 Møde om efteruddannelse.
- Julearrangement med G.I.G.
Landboforening Syd Edb kursus.
13 Besøg fra Broager skole.
14 Besøg fra Kina.
Elevarr.: Besøg i skøjtehal.
15 Julefrokost for personalet.
19 Sønderjysk svinerådgivning: Edb – kassere-
gistrering.
20 Modul 3 til merkonom eksamen.
22 Uddeling af Dronning Ingrid's Rejselegat.
Afslutning modul 1 S.

2001

Januar

- 2 Modul 2 starter.
Nytårsskur for alle ansatte og elever.
Spilleaften for modul 2.
3 Idrætsaktiviteter for elever.
8 Møde – arbejdspladsvurdering.
- 9 Volleyball – stævne
11 Fællesmøde for praktikudvalg for Vejle – Ri-
be og Sønderjyllands amter.
Venstremøde.
12 8. klasse Gråsten Skole.

16	Modul 2 på tur. Elevarr.: Svømmehal.	23	Elevbesøg hos Henrik Sibbesen. Elevarr.: Besøg på Gråsten Dyrehospital. Round Table.
17	Modul 2 på Agromek. Modul 1B på Agromek. Højskoleaften – Ollerup Gymnastikhøjskole.	27	DGI – fanebærerKursus
19	Gråsten skole i edb/Terminsprøve. 50 tyske landmænd/rådgivere besøger gården.	28	DGI – Højskoledag.
20/21	Åbent hus.	29	Landboudngdom.
22	Møde – arbejdspladsvurdering.	30	Institut for Idræt: Autismekursus for personale i Gråsten og omegn. M3 – Eksamen. 31 M3 – Eksamen M3 – Forsikringer v/Egon Petz

Februar

1	Lærermøde. Elevarr.: Ishockey i Vojens.	20	Erfa – gruppe fra Als og Sundeved. Tyske konferencegæster.
2	Landboudngdommen i Herning på besøg.	21	Besøg af tysk landboforening. Modul 1B – eksamen
5	Landboforening Syd – Planteavlsårsmøde. Møde om arbejdspladsvurdering.		Elevarr. Skøjtehal.
8	Elevarr.: Besøg på J.F. Fabrikken.	22	Eksamen Modul 1 B
12	Rotary i Gråsten i edb lokalet.	23	Afslutning modul 1 B Afslutning Driftsledere + legat udd.
13	Besøg af arbejdstilsynet. Rotary Nordborg.	26	Møde Dansk Metal
16	Fastelavnsfest.	27	J.F. Gæster fra Sverige. Lionsklub Allsund/Grænseegnen.
19	Møde med Tove Birkvad vedr. indføringskursus. Møde vedr. arbejdspladsvurdering.	28	Modul 1A elever starter.

Marts

3-4	Modul 1A Hjemmeweekend.		Landboforening Syd seniorklub: Foredrag ved Torben Ølholm Radio Syd.
5	Klasselærerkursus. Møde vedr. arbejdspladsvurdering.		Elevarr. Besøg hos Politiet i Sønderborg
6	Besøg af skolekonsulenter.	14	Agrogruppen Sønderborg.
7	Svinerådgivningen – edb – kursus.	21	Pressemøde og reception vedr. "Forebyggelse af rygskeer hos landmænd".
8	Generalforsamling i personaleforeningen.	29	Fælles idrætsdag på Grindsted.
13	Bestyrelsesmøde.		

April

2	Modul 2 på udenlandstur		Modul 2: biologieksamen
5	Sønderborg Rotaryklub.		Venstremøde v/Nis Iversen 26 Modul 1 på cykeltur til Flensborg
7	Seniordansere i hallen		Modul 2 almen eksamen 27 Afslutning modul 1A 30 Præsentationskursus.
18	Elevarr. Tur til Danfoss		Modul 2 Økologiske temadage.
23	Indføringskursus.		
25	Interregionmøde		

Maj

1	Fællesarr. Med billeder fra Ægypten.	4	Besøg af studenter fra Alnarp.
3	Afslutning med indføringskursister.	7	Danske Svineproducenter.

8	Gråsten Skole EDB eksamen	Sikkerhedskursus.
9	Fodboldkamp Gråsten – Sydjyllands landbrugsskole	Gråsten og Fyns Statsskovdistrikt. Sønderjydske Svinerådgivning.
10	Besøg af 5 Australier - Rotary	Vernstremøde.
14	Dansk Tysk udveksling	25-26 Dansk Slægtsgårdsforening/Årsmøde
15	Køkken/reng./kontor hos Peder.	28 Præsentationskursus.
16	Efteruddannelse for de sydlige landbrugsskoler Sydbank fyraftensmøde Fodboldkamp mod Grinsted	Ollerup Gymnastikhøjskole
21	Modul 2 prøveeksamen.	29 Gråsten kommune, møde angående Tjernobyl Børn
		30 Fugletur m. P.D. Kvickly Tønder

Juni

1	Sprøjtcertifikatprøve Elevmøde - aftenfest	15 Landbogården – personalefest.
2	M2 på tur til Polen	16 Landmænd fra Himmerland.
8	Gråsten Boldklub	18 Kontrolforeningen. – personaleudflugt.
11	Besøg af landinspektører	19 Bredstedt- og Slesvigs landbrugsskoler
12	Generalforsamling Projekteksamen M 2	21 Afslutningshygge Modul 2
13	Arbejdsmiljøuddannelse. Slesvigs Landbrugsskole på besøg.	22 Rundvisning – Modul 2 forældre Afslutning Modul 2
14	Sdj. Svinerådgivning "Fodermøde".	Sønderjyllands Cup – Polske gæster
		25 Landbohøjskolen.
		28 Dalum Landbrugsskole.

Juli

15	Squaredancestævne	31 Modul 1A starter.
30	Lærermøde Ballerup Gymnastikforening.	Lærermøde

August

3	Landsudvalget for svin.	14 Elevarr. Volleyballturnering
4	Personaleudflugt/cykeltur på Broagerland.	17 DGI Kursus
7	Elevarr. Idrætsdyst Modul 1 A	18 DGI Kursus
8	Danfossmøde	21 Klintebjerg efterskole, Fyn Volleydyst
9	Danfossmøde Ladies Circle.	24-26 Landbrugsskolernes Årsmøde
10	SØBD badmintonmøde.	28 Augustenborg skole.
13	Guderup skole.	

September

3	Modul 3 starter. Danfoss	6 Danfoss. Gråsten Skole Specialklasse Landbo Syd - Københavnerbørn.
4	Danfoss Østerlundskolen Nordborg. Elevarr. Bål/ Hjemme hos.	10 Landboudom
5	Danfoss.	11 Modul 3 til Tyskland Elevarr. Fodboldkamp mod Sydjyllands Landbrugsskole.

	Gråsten Skovdistrikt.	19	Præsentation af Modul 1A Klub Landbo Syd "Københavnerbørn" Lionsklub Nørreherred Als.
12	Gråsten Skovdistrikt.		
13	Gråsten Skovdistrikt Privatskolen Als	20	Afslutningsmiddag Modul 1A. Venstremøde.
15	DGI Callanetic/Kursus.	21	Afslutning Modul 1A. Skole og Samfund.
17	Indføringskursus SDJ.Amt. Hørup Centralskole. Danagro.	24	Præsentationekursus.
18	AOF Rundvisning	25	Sønderjyds Svinerådgivning

Oktober

1	Præsentationskursus. Modul 1B starter. Modul 1S starter. Besøg af landmænd fra Litauen.	20	Landbougdomsfest.
2	Landbrugets Rådgivningscenter/ Lely – studiegang. Broager skole 18 elever + 2 lærere.	23	Elevarr. Volleyturnering i hallen
15	Landbougdom 10 personer	25	Arbejds miljøuddannelse. DGI Kursus: Modne Mænd.
16	Bredstedt- Slesvigs Landbrugsskole. Elevarr. IAEA.	26	Garderefest.
18	Henrik Jørgensen – Rundvisning.	29	Tryg-Baltica.
		30	Besøg af JF. DGI Kursus Ældregymnastik. Elevarr. Biografur.
		31	Modul 2 arrangement.

November

3	Modul 3 til foredrag med Arne Nielson "Viljen til sejr"		Elevarr. Besøg hos politiet.
4	Modul 1B + 1S på introduktionstur.	10	Modul 3 i Bruxelles resten af ugen Arbejds miljøuddannelse. Grænseegnens pelsdyravlforening. DGI Kursus.
7	Daneksport Møde Jagt på GL.		
9	Besøg af skolevejledere.		

Modul 2 laver historisk udstilling.

Glimt fra gallafesten

Besøgsværter 2000-2001

Gdr.	Thomas	Bonnichsen	Stemmild
		Bredstedt Landbrugsskole	Tyskland
Gdr.	Jac	Broeders	Tyrholm, Nr. Hostrup
Gdr.	Peter From	Eriksen	Sdr. Hostrup
	Anders	Felsted	Asserballe
		Fuglsang Bryggeriet	Haderslev
		Gråsten Dyrehospital	Gråsten
	Hans Chr.	Andersen	Haderslev Museum
Gdr.	Jes Ove	Hansen	Øbening
Socialkonsulent	Solveig	Høj	Landboforeningerne
Gdr.	Hans	Iversen	Grønvang
Ejendomsmgl.	Bjarne	Jacewitch	Tønder
Gdr.	Hans H.	Jacobsen	Vemmingbund
	Lars	Jensen	Bovrup
Gdr.	Jes	Jessen	Hellevad
Gdr.	Gustav	Jessen	Haderslev
	Inger Daugaard	Jørgensen	Haderslev Kommune
		KFK	Sjøllund
Minkavler	Kristian	Kristiansen	Bovrup
		Landbo Syd	Aabenraa
		Landbrugets Rådgivningscenter	Skejby
		Langelund Maskinstation	
Gdr.	Torben & Peter	Lei	Snogbæk
Gdr.	Carl Chr.	Lei	Bojskovvej
Gdr.	Sven Erik	Lindholm	Christiansfeld
Gdr.	Tonny	Lønne	Ballum
Gdr.	Chresten	Lorenzen	Snogbæk
Gdr.	Ellen Margrethe	Lyck	Vibøge, Sydals
Gdr.	Johan	Madsen	Haderslev
Gdr.	Peter	Mathiesen	Raved
		Mejeriet i Taulov/Arla	
Gdr.	Birgitte R.	Mikkelsen	Vibøge, Sydals
Trafikinformatør	Allan	Nicolaisen	Kolding
Gdr.	Jens J.	Nielsen	Ballum
	Søren	Nielsen	Sønderjyllands Amt
Gdr.	Rasmus	Nissen	Barsø

Gdr.	Gert	Nykredit	Haderslev
Forsikringsmand	Egon	Pajbjergfonden	Dyngby ved Odder
		Petersen	Bovrup
		Petz	Ribe
Gdr.	Kent	Politigården	i Sønderborg
		Skaaning	Hemmet
		Skelde Grønt	v. Børge Hansen
		Skøjtehallen	Tyskland
Gdr.	Steffen og Preben	Snedker	Haderslev
	Detlef	Soll	Klipleve
		Sønderjyllands Amt	Aabenraa
	Jens Fürst	Sørensen	Hellevad
		SPF-kejsersnit	Vejen
		St. Jyndeved Forsøgsstation	
	v. Henrik Sibbesen	Stald Shaddock	Broager
		Steins Laboratorium	Brørup
Gdr.	Hans	Wildenschild	Rinkenæs
		Wree, fam.	Hoch Viol, Tyskland

Modul 1B har tema om England.

Personaleforhold

Sædvanen tro er der udskiftning i en skoles personale. Igen i år, var der nogle tids begrænsede ansættelser, og så er der andre, som er mere overraskende. I alt er der 11 personer, som er fratrukket i løbet af året.

På gården er Søren G. Nielsen, Berndt D. Mansen og Thomas Iversen stoppet. De 2 første staldelever skulle videre på skoleophold henholdsvis til militæret. De er blevet afløst af Brian Laut Andersen og Michael D. Nielsen.

Thomas Iversen er efter 7 år som svinehyrde blevet ansat som skolens pedel. Vi kender Thomas, som en mand med teknisk snilde og godt humør, og det er gode egenskaber i pedeljobbet. Her afløser han Adolf Schütt. Som ny svinefodermester har vi ansat Henrik Lang.

Rengøringsassistent Ilse Juhler har efter mange års ansættelse valgt at flytte til Fyn, og vi måtte tage afsked med en af de damer, som kender alle krogene i skolen.

Havemand Christian Schmidt er stoppet, som følge af alder.

Køkkenet har den største udskiftning. Det skyldes især de store sæsonudsving og barselsvikariater. Følgende er stoppet: Vibeke Pedersen, Hansigne Dahl, Martins Lacplesis, Anja Hansen og Anja Petersen.

De er afløst af Kirsten og Nina

Søren Ejnar Madsen har efter 5 års ansættelse søgt nye udfordringer i det nordjyske. Noget jord i Himmerland trak ham nordpå. Søren har præget elevholdene meget med et ægte engagement i kostskolelivet.

Charlotte Olesen er ligeledes stoppet. Hun havde ønsket om at få mere erfaring med det praktiske svinehold.

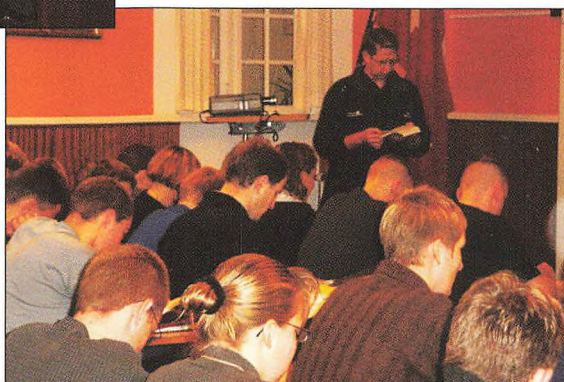
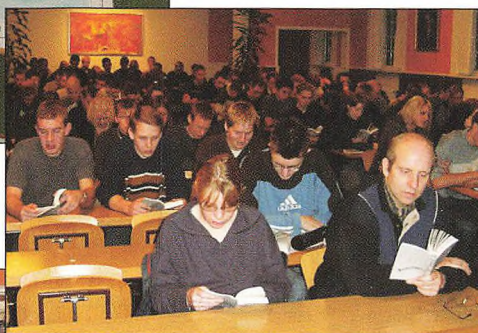
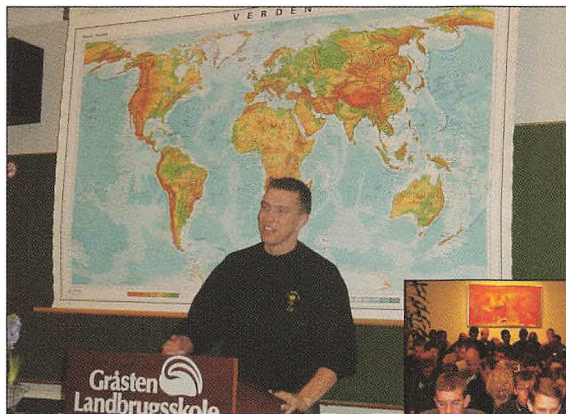
Benny Petersen har ønsket at hellige sig sit landbrug i Sdr. Hostrup, men vi må stadig bruge ham til kørekortundervisning.

Ny ansat lærer er Elisabeth Knudsen.

Rent organisatorisk har vi ansat en Souschef på skolen. Det er vores tidligere lærer Jørgen Smed, som efter nogle år på Axelborg, og i rådgivningstjenesten er vendt tilbage til skolen. Dels til et arbejde som stedfortrædende forstander, koordinator og lærer.

Jeg vil rette en stor tak for god og loyal indsats til alle nuværende og fratrukkede medarbejdere. Ligeledes en varm velkomst til de nye, med håbet om gode arbejdsår.

Morgensamling

Medarbejdere pr. 1. november 2001

Lærerstab:

Peder Damgaard
Carsten Fredsted
Lars Christian Hansen
Christian Hofman
Kristian Jacobsen
Lene Jørgensen
Lisbeth Knudsen
Otto Kristensen
Erik Lauritzen
Jytte Preisler Lorenzen
Christian August Lund
Kirsten Broch Nielsen
Birgit Paulsen
Inger Schultz Petersen
Jørgen Smed

Kim Jording (systemadministrator)

Timelærere:

Tove Pedersen, ergoterapeut
Herle Lorenzen Nielsen, Første hjælp
Benny Petersen, traktorkørekoort

Pianist:

Anne Marie Henriksen

Kontor:

Anette Dalgas Carstensen
Solveig Koefoed Fischer
Jytte Schneider

Køkken:

Kirsten Bahlbro-Petersen
Laila Carlsson
Kirsten Hansen
Grethe Machmüller
Kirsten Messina
Nina Mikkelsen
Birgit Skråep

Pedel/rengøring:

Jytte Andersen
Britta Jørgensen
Kirsten Thaysen
Thomas Iversen
Omar Trbonja
Lorenz Kramer

Gården:

Brian Laut Andersen
Henrik Lang
Jes Kolmos
Michael D. Nielsen
Hans Jacob Thaysen
Otto Østergaard

Gråsten Landbrugsskoles bestyrelse

Generalforsamlingsvalgte:

Formand: Hans Jepsen Christensen

Næstformand: Povl Solmer Frank

Øvrige bestyrelsesmedlemmer: Kresten Villadsen

Jens Sørup

Thorbjørn Staugård

Kresten Krenzen

Gert Karkov

Personalerepræsentant Jes Kolmos

Kirsten Nielsen

Elevforeningsrepræsentant Jens Christian Marcussen

Peder Ellegaard

Tove Pedersen i funktion.

Rygprojektet er slut. Flotte resultater for Gråsten- eleverne

Landbruget er fortsat et hårdt og fysisk krævende erhverv til trods for moderne maskiner og produktionsmetoder, og nogle gange ligefrem på grund af disse.

Ergonomiundervisning i alle fag

Formålet med projektet var at undersøge, om unge landmænd kan lære at få hold **PÅ** ryggen ved at give dem en forstærket og i alle fag integreret ergonomiundervisning, så de ikke senere får hold **I** ryggen.

Ergonomi er læren om tilpasning af arbejdsredskaber og arbejdsforhold, så de passer til de menneskelige krav.

Projektet har været gennemført over en periode på 10 år med start i 1991. Elever fra Gråsten Landbrugsskole var målgruppen og elever fra Ladelund Landbrugsskole var kontrolgruppen. I alt 225 elever.

Indsatsen gik ud på at give elever på Modul 1A, årg. 1991 og 1992 og senere på modul 1B, mere indsigt og viden, forståelse for og bevidsthed om, hvordan de selv kunne forebygge rygproblemer og andre problemer i bevægeapparatet. Eleverne fra de to skoler blev fulgt i en årrække, både mens de var på skolen og mens de var i praktik samt efter endt uddannelse. Udover spørgeskemaerne blev der i starten og i slutningen af projekts 10 årige periode gennemført en lægelig og en fysioterapeutisk undersøgelse af eleverne.

Også praktikbesøg og samtaler med både eleverne og deres praktikarbejdsgivere indgik i undersøgelsen.

Mange rygproblemer

Ved projekt start var eleverne fra begge landbrugsskoler så plaget af rygger og gener i bevægeapparatet som helhed, at det kunne undre, at de i det hele taget havde valgt og fastholdt landbruget som erhvervsvalg.

I den 1. spørgeskemaundersøgelse havde 63 % af Gråsteneleverne og 68% af Ladelundeleverne haft gener i ryggen inden for de seneste 12 mdr.

22% af Gråsteneleverne og 25% af Ladelundeleverne havde haft gener i ryggen inden for den seneste uge. Så udgangspunktet for rygprojektet var det samme på begge landbrugsskoler, nemlig lige skidt.

Markante resultater.

Det helt afgørende hovedresultat efter afslutningen af projektet var, at der blandt eleverne fra Gråsten Landbrugsskole var væsentlig færre med gener i bevægeapparatet end der var blandt eleverne fra Ladelund Landbrugsskole.

Ved projektets afslutning havde 24 % færre Gråstenelever gener fra bevægeapparatet end Ladelundeleverne. Også hvad angår ryggen var der markante forskelle på de to grupper.

Ved 1. spørgeskemaundersøgelse havde 63 % af Gråsteneleverne og 68% af Ladelundeleverne haft gener i ryggen inden for de seneste 12 måneder. Ved sjette og sidste spørgeskemaundersøgelse havde 37% af Gråsteneleverne og 48% af Ladelundeleverne haft gener i ryggen inden for de seneste 12 måneder.

I forhold til Ladelundeleverne er der blandt Gråsteneleverne 50% flere, der gennem hele projektperioden ikke har haft gener i ryggen.

Forskellen er endnu større, når det drejer sig om gener i nakken. Her var der 54 % færre gener blandt Gråsteneleverne end blandt Ladelundeleverne.

Her gør det ondt.

Ud over hovedresultaterne har projektet også givet en masse anden nyttig viden, hvoraf nogle skal nævnes her.

Det er ikke overraskende, at det er det tunge arbejde, der giver de største gener: Løft, udmugning og af- og pålæsning. Men også stillesiddende arbejde som at køre traktor er forbundet med gener og besvær i nakke og skulder.

Projektets helbredsundersøgelse pegede desuden på tre indikatorer, som er med til at øge risikoen for gener/besvær i ryggen:

1. Smerter i lænden ved bagudbøjning
2. En generel følelse af ikke at være rask
3. Rygning af mere end 10 cigaretter om dagen.

Anbefalinger for fremtiden.

Rygprojektet har allerede haft stor effekt, men kan få endnu større ved:

Landbrugsskolens indsats:

- Ergonomiundervisningen bør bevares og udbredes til andre landbrugsskoler.

Gymnastik, ikke boldspil:

- Landbruget er et fysisk krævende erhverv så der bør fortsat fokuseres på elevernes fysiske form. Boldspil i idrætstimerne er således ikke tilstrækkelig udfoldelse. Gymnastik og speciel træning af rygmuskler bør indgå i et større omfang.

Arbejdsgivernes indsats:

- Arbejdsgivere bør tilbydes kurser, rådgivning og vejledning i arbejdsmiljø og ergonomi, så de kan instruere og oplære de unge i hvordan de mest hensigtsmæssigt kan bruge deres krop og udføre deres arbejde.

Producentens indsats:

- Endelig bør producenter og leverandører af produktionsanlæg, maskiner, redskaber og udstyr til landbruget aktivt medvirke til at skabe sikkerhedsmæssige og sundhedsmæssige gode arbejdspladser.

Fælles indsats:

- Der er behov for, at alle der arbejder i landbruget, nytænker med hensyn til hvordan de tunge løft kan reduceres, hvordan ryggen kan bruges mere hensigtsmæssigt, hvordan nakke- og skulderbelastninger kan reduceres, og hvordan der kan skabes mere variation i landbrugsarbejdet.

Projektet har givet anledning til en lang række initiativer i hele Sønderjyllands Amt, så et spændende og epokegørende projekt er tilendebragt.

Der skal til sidst rettes en særlig stor tak til de elever fra landbrugsskolen august 1991 og 1992, der trofast har medvirket i hele projektet. Uden jeres medvirken var dette flotte resultat ikke muligt.

Ligeledes tak til de mange landmænd i Sønderjyllands Amt, som jeg og derved arbejdsgruppen på projektet har haft forbindelse med i hele projektperioden.

Tove Pedersen, projektleder

Markbruget på Gråsten Landbrugsskole

Markdriften på Gråsten Landbrugsskole har i gennem mange været præget af to sædskifter i et. Næmlig et typisk grovfodersædskifte med majs, roer og græs til slet og afgræsning samt et typisk svinebrugssædskifte med raps og korn. Grovfodersædskiftet har ligget omkring gården, således at køerne har kunnet afgræsse arealerne, mens kornsædskiftet har været forbeholdt arealerne længst væk fra gården. Generelt set er arronderingen af gårdens jordtilliggende noget nær ideel med al jorden samlet i et stykke omkring gården og kun gennemskåret af Fiskbækvej.

Eftersom køerne ikke længere henter foder på marken ved afgræsning er det ikke længere nødvendigt at holde græsmarkerne til slet i arealerne omkring gården. Det medfører at kløvergræsarealerne kan komme hele vejen rundt i sædskiftet, hvorved den gode forfrugtsværdi bedre kan udnyttes i det mere kornrige sædskifte. Den reducerede kvælstofkvote har gjort det nødvendigt at optimere sædskifterne med henblik på at fastholde kvælstof i kredsløbet. Her er kløvergræsmarkerne en rigtig god kilde til at opbygge et højt kvælstofniveau i jorden, og kunsten består herefter i at udnytte denne pulje bedst muligt med et optimalt sædskifte. Et optimalt sædskifte i denne sammenhæng vil sige et sædskifte, hvor jorden er bevokset hele året rundt og derved kan opsamle den flygtige kvælstof som ellers vil være udsat for tab til det omgivende miljø.

I det forgangne høstår har især hvedearealerne på Gråsten landbrugsskole ikke lidt under den reducerede kvælstofkvote, - snarere tværtimod. Alle hvedemarker har været stående og derved har det også været muligt at få alle arealer høstet. Mange hvedearealer i det sønderjyske, som har fået den fulde mængde kvælstof, har lagt sig, og en del af disse arealer nåede aldrig at blive høstet. På trods af dette har der været nogle pæne høstudbytter i korn i 2001 på Gråsten Landbrugsskole:

Hvede	: 86 hkg/ha
Vinterbyg	: 80 hkg/ha
Vinterraps	: 36 hkg/ha

Grovfoderudbyttet er ikke gjort endelig oppe endnu og vi afventer endnu analyseresultater fra majsensilagen. Majsarealet har på Gråsten Landbrugsskole været stigende gennem de sidste år og i år 2001 har der været 26 ha. Hertil kommer at der i 2001 er indkøbt 10 ha majs gennem en dyrkningsaftale, hvor der forud var aftalt en købspris på 1,00 kr. pr. fe. efter opmåling og analyse foretaget af landboforeningen. Der er flere fordele i sådan en dyrkningsaftale. Gråsten Landbrugsskole kan overlade pasningen af majs til andre og modtager en færdig ensilage til siloen. I stedet kan Gråsten Landbrugsskole koncentrere sig om at dyrke korn af god kvalitet og et stabilt højt udbytte.

Markplanen for år 2002 ser således ud:

Vinterhvede	: 62,9 ha
Vinterbyg:	: 16,7 ha
Vinterrug m. kl. udlæg	: 9,2
Vårbyg m. kl. udlæg	: 9,8
Vinterraps	: 11,1 ha
Majs	: 35,1 ha
Kløvergræs	: 19,9 ha
Vedv. Græs	: 3,0 ha
Brak	: 17,3 ha
I alt	: 185,0

Det er lykkedes at få sået alle vintersædsarealer jf. markplanen på trods af det våde efterår. I markplanen for 2002 er der forsøgt med udlæg af kløvergræs i vinterrug efter vinterhvede. Dette udlæg er kommet godt frem og nu er det spændende hvordan det klarer konkurrencen med rugen gennem vinteren. Da der ikke længere sker nogen afgræsning af køerne forsøges der i år en kløvergræsblanding med 15 pct. rødkløver, 45 pct. alm. rajgræs og 40 pct. hybrid rajgræs. Rødkløveren har en noget kraftigere vækst end hvidkløveren og vil derfor være i stand til at kunne producere en større mængde foder. Rødkløver er ikke ideel til afgræsningsmarker, da rødkløveren hurtigt vil sætte stængel, som køerne lader stå tilbage på marken. Det bliver spændende at se, om denne nye blanding lever op til forventningerne. Da de planlagte arealer med majs er stiv lerjord vil arealerne blive vinterpløjet, hvorefter der vil blive udbragt gylle i sortjorden i foråret. En forårsplojning vil være urealistisk af disse arealer af hensyn til at lave et ordentligt såbed.

I den kommende dyrkningsæson vil Gråsten Landbrugsskole tage fat på at få foretaget positionsbestemte jordprøver med automatisk prøveudtager. Prøverne skal danne grundlag for at få belyst den variation i analysetal, som der må forventes over markerne. Når analyserne er behandlet kan der udarbejdes graduerede tildelingskort for hhv. kalk, fosfor og evt. kalium, så markerne enkelte områder ikke tildeles mere end der er et behov for. Den graduerede plantedyrkning vil blive præsenteret for skolens elever, så de får et kendskab til den nyeste teknologi indenfor plantedyrkning.

Vi håber således, at der allerede nu er dannet et godt grundlag for endnu en tilfredsstillende avl på markerne i det kommende høstår.

Jørgen Smed

Marken inddraget i den daglige undervisning.

Kvægproduktionen på Gråsten Landbrugsskole

Vi er nu ved at afslutte tredje år med ny løsdriftstald og malkebotter på Gråsten Landbrugsskole.

Der blev købt 92 t mælkekvote på decemberbørsen år 2000 som erstatning for leje af mælkekvote. Den samlede kvote er nu på 1.2 mil. kg. Antal årskøer det sidste år har været 128.6, hvilket er maksimum i vores system med den nuværende ydelse og to malkebotter. Det bliver en udfordring at udnytte mælkekvoten fuldt ud. Kobesættningens racesammensætning er: 1 Jersey, 2 RDM og resten SDM eller SDM-krydsninger, så vi er på vej til at få en ren SDM besætning.

Mælkeydelsen ved ydelseskontrol er det sidste år steget med 950 kg EKM til 9908 kg mælk med 4.07 % fedt og 3.42 % protein svarende til 403 kg fedt og 339 kg protein og 10002 kg EKM.

Fedtprocenten er steget med 0.14 % det seneste år bl.a. fordi vi giver kørerne mere grovfoder og fordi vi bruger en kraftfoderblanding med mættet fedt. Celletallet er stadig svingende på et for højt niveau. Tankcelletallet for de sidste 12 måneder har ligget på præcis 300.000, og antallet af yverbetændelser er for højt. Kimtallet volder derimod ingen problemer.

Vi har øget grovfodertildelingen til godt 10 FE pr. ko pr. dag. – Fuldfoderblandingen består af: Mindst 6 FE majsensilage og mindst 4 FE græsensilage, sodahvede, rapsskrå og evt. halm, hvis det er nødvendigt. Afblanding gives i robotterne efter ydelse og afstand fra kælvning. Det er første år, hvor vi har fodret med majsensilage hele året. For at have majs nok til det kommende år har vi haft en kontrakt på dyrkning af 8 ha majs vestpå på sandjord. Majsens har vi modtaget direkte fra marken, og prisen er 1.00 kr./FE inkl. transport leveret i vores foderlade. En kvægbrugskonsulent vurderer, hvor mange FE vi har modtaget. Lignende arrangementer er ved at komme i gang forskellige steder, hvor en planteavler eller svineproducent med "majsjord" dyrker majs for en mælkeproducent, som har for lidt jord eller ingen marker, som er velegnede til majsdyrkning. På denne måde får planteavleren/svineproducenten et bedre sædskifte og et højere dækningsbidrag pr. ha, mens mælkeproducenten kan købe majsfoderenhederne billigere, end han selv kan dyrke dem. I mange tilfælde vil et sådant arrangement passe bedre til arbejdskraften på de implicerede ejendomme.

Kalvesundheden er forbedret væsentligt. Kalvedødeligheden de sidste 12 måneder har ligget på 7%, og den er stadig faldende. Vi har gennemført følgende for at forbedre kalvesundheden:

1. Køerne havde for lav selenstatus, så de sprøjtes nu med selen ved goldning og kælvning. Resultatet er mere livskraftige kalve og færre tilbageholdte efterbyrder.
2. Kalvene går hos moderen i 5 døgn.
3. Kalvene går herefter i enkeltbokse indtil de er sundhedsmæssigt i orden og drikker 8 liter mælkeerstatning pr. døgn.
4. Derefter kommer kalvene ud i den gamle lade i dybstrøelsesbokse med sutteautomat, hvor kalvene får mælkeerstatning efter drikkelyst i 7-9 uger efter udseende. Kalvene drikker ca. 9 liter pr. døgn.

Disse tiltag har givet os mere robuste kalve og pænere løbekvier. Tyrekalvene sælger vi som små, og aftageren af disse er begyndt at rose vores kalve.

Ting vi ønsker gennemført:

1. Forbedring af yversundhed
2. Forbedring af frugtbarhed
3. Mulighed for at fodre med propylenglycol til køerne de første måneder efter kælvning
4. Ombygning af gammel kostald til løsdrift til kvierne

Christian Lund

Idyl i kostalden

Svineproduktionen på Gråsten Landbrugsskole

Det er nu godt et år siden at den nye løsdriftsstald med redekasser og transponderfodring blev taget i brug.

Det er blevet en virkelig stor fornøjelse at have elever og andre med i stalden. Vi har nu et absolut tidsvarende produktionsanlæg, og de indkøringsproblemer, som blev nævnt i sidste årsskrift er så absolut på rette vej og stort set overstået. Med dette produktionsapparat har vi et rigtig godt værktøj i den daglige undervisning, da eleverne nu har mulighed for at se en "rigtig" svineproduktion uden at bruge energi på, at det er forældet og ikke værd at se på. Det er rart i forbindelse med staldpraktik at der er ordentlige forhold for eleverne at arbejde under. Der er både toilet og et lille klasselokale. Klasselokalet kan så både bruges til undervisning og til pauser.

M.h.t. undervisning fungerer det særdeles godt at alle elever på Modul 1B bliver tvungen til at lugte af gris. D.v.s. at enkelte af undervisningstimerne bliver flyttet over i stalden, hvor eleverne så i grupper er i stalden for at undersøge/efterprøve det teoretiske, som de har fået at vide i undervisningen. Et eksempel på dette kunne være godkendelse af polte, der er udtaget til avl. Dette er et særdeles relevant emne i forhold til vores produktionssystem, hvor en vurdering af ben - benstilling og ens klove er meget vigtige, såfremt dyrene skal kunne holde til systemet med små redekasser. Det var et eksempel, et andet kunne være at finde et dyr, som er i brunst, før staldpersonalet. Her kan der gå ret meget sport i det for alle parter, heldigvis er det oftest staldpersonalet, som går af med sejren.

Det er nu blevet rigtig sjovt som underviser at bruge produktionsresultaterne fra besætningen, da den nu må betragtes som værende indkørt, hvilket også i al deres tydelighed kan ses af produktionsresultaterne. Besætningen ligger nu på godt 24 producerede grise pr. årssø. Omløberproblematikken som blev beskrevet i årsskriftet for 2000, er i meget kraftig bedring. Danske Slagterier er ved at starte en afprøvning i løbeafdelingen. Det skal undersøges, om der er forskel i søernes produktionsresultater afhængig af, om soen er fikseret eller løsgående i dagene omkring løbning. Det bliver særdeles spændende at følge med i denne afprøvning over et højaktuelt emne, og vi håber, at både staldpersonale, undervisere og ikke mindst eleverne kan få fornøjelse ud af, at stalden indgår i en afprøvning. Staldpersonalet kommer dog i første omgang nok mest til at mærke de øgede registrerings- og arbejdsopgaver i den forbindelse. Spørne er i sommerperioden blevet scannet af en rådgiver fra Sønderjysk Svinerådgivning, men skolen har i august måned selv indkøbt en scanner. Vi har endnu ikke været så flinke til at bruge den i undervisningsøjemed, men alle søer bliver konsekvent scannet 2 gange ved henholdsvis dag 24 efter løbning og ca. 1 uge senere. Det giver en sikkerhed for om soen er blevet drægtig ved løbning eller om den har kastet. Dette kan så være en stor hjælp i forbindelse med problemløsning omkring for høj omløberprocent.

Der har derfor været megen fokus på uro blandt søerne efter løbning. Der er i stalden blevet væsentlig mere ro, langt færre benskader og færre ømbedede søer. Stik imod mit ønske fungerer det valgte system bedst, hvis søerne ikke har strøelse i redekasserne. Til gengæld er det meget fint med mulighed for, at søerne kan æde halm i/på en halmhæk/riste et par steder i stalden i forbindelse med portene i stalden. Samtidig er det lykkedes at få overbrusningen til at fungere, hvilket betyder rene spalter og derfor ikke de samme problemer med glatte spalter. Det er jeg overbevist om har haft en meget stor betydning for de færre

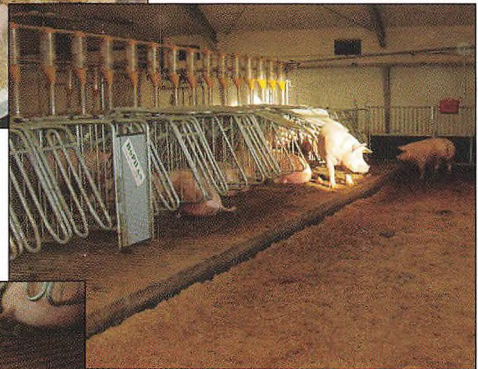
benskader og færre ømbenede søer og dermed en positiv effekt på omløbereprocenten.

Det fungerer stadig godt med søerne i de løsgående farestier. Det skal dog nævnes at søerne først løsnest 4-7 dage efter færing. Med denne procedure holder vi en dødelighed blandt pattegrisene på 10 % og derunder. Det skal hertil nævnes, at der i det sidste kvartal er fravænet over 11 grise pr. kuld.

Hos de fravænnede grise spørger effekten af ingen vækstfremmere stadig. Vi dørjer som i mange andre besætninger med Lawsonia både hos de fravænnede grise og hos slagtesvinene. Der er i samarbejde med dyrlægen prøvet forskellige ting, men de vise sten er endnu ikke fundet hos os. Så i det kommende år er det hos de fravænnede grise og slagtesvin, at der skal fokus på.

Til slut vil jeg gerne benytte denne lejlighed til at takke Thomas Iversen vores tidligere driftsleder for et godt samarbejde og byde Henrik Lang velkommen som ny driftsleder i svinestalden.

Kirsten Broch Nielsen

Landbrugets økonomi 2000 og 2001

2001 vil nok først og fremmest blive husket for en meget besværlig høst og et efterår, hvor markarbejdet nær var druknet i den megen regn. Mange landmænd måtte da også opgive at få de sidste afgrøder hjem. Men årsskriftets indlæg om økonomien på Gråsten Landbrugsskole tager sædvanen tro sit udspring i 2000. Tabel 1 viser driftsresultatet for landbruget i 2000.

Tabel 1

Driftsresultatet for 2000

	Antal enh.	I alt i 1.000 kr.
Korn og raps, DB	114	946
Brak, DB	17	38
Grovfoder inkl. vedv. græs, DB	54	358
Årskøer, DB	129	1.215
Årssøer, DB	282	829
Slagtesvin, DB	1.704	182
<u>Andre indtægter</u>		0
I alt dækningsbidrag		3.568
Kontante kapacitetsomkostninger:		
Lønomsomkostninger inkl. kost og logi		1.175
Vedligehold, maskiner og inventar		487
Vedligehold, bygninger og veje		121
Elektricitet		194
<u>Andre kontante kapacitetsomk.</u>		67
I alt kontante kapacitetsomk.		2.044
Resultat før afskrivning		1.524
Afskrivning, maskiner og inventar ¹⁾		728
Afskrivning, driftsbygninger mm. ²⁾		431
Resultat til kapitalafløsning		365
Forpagtningsafgifter		50
Renteudgifter		2
Formueindtægter		0
Resultat fra landbruget		313

¹⁾ Afskrivning på maskiner og inventar er større end på tilsvarende landbrug pga., at her bruges BDO Scanrevisions fremgangsmåde, hvor alt afskrives fuldt ud over 5 år (dog med undtagelse af malkebotterne)

²⁾ Afskrivning på bygninger er anslået til 3% af 13.000.000 kr. + gyllebeholder, idet landbrugbygninger ikke længere står opført særskilt i BDO Scanrevisions regnskaber

Af tabel 1 ses, at i 2000 blev dækningsbidraget godt 3.500.000 kr. og resultat fra landbruget blev 313.000 kr. Dækningsbidraget er ca. 1.000.000 kr. bedre end i 1999. Forbedringen er fordelt med 300.000 kr. fra kørerne, 150.000 kr. fra slagtesvinene og 600.000 kr. fra soholdet. Dækningsbidraget pr. årsko er væsentlig forbedret i 2000, selv om jeg stadig mener, at omkostningerne til dyrlæge, avl, kontrol mm. bør kunne reduceres med ca. 1.000 kr. (hvilket også vil bringe os op på det gennemsnitlige DB pr. årsko opgjort af Landboforeningernes Landskontor for Driftsøkonomi). Dækningsbidraget pr. årsko er steget væsentligt, hvilket selvfølgelig delvist skal tilskrives de bedre svinepriser, men også en lille fremgang i antal grise pr. årsko, selv om der stadig er for få grise pr. årsko. Hver ekstra smågris kan bidrage med ca. 300 kr., så det er et godt sted at sætte en indsats ind.

De kontante kapacitetsomkostninger er stort set uændrede i forhold til 1999. Besparelsen på lønnen er brugt ekstra i vedligeholdelse, selv om vi allerede sidste år lå højt i forhold til analyserne lavet af Landboforeningernes Landskontor for Driftsøkonomi. Afskrivningerne er igen i 2000 steget voldsomt til 1.158.328, hvilket selvfølgelig hænger sammen med de store investeringer i svinestalden i 2000. Fra 1997 til 2000 er afskrivningerne steget med 481.000 kr.

Økonomien 2001

Økonomien i 2001 forventede vi skulle blive væsentlig bedre, da indkøringsproblemerne i den nye svine-stald forhåbentlig var et overstået kapitel. Vi håbede også på bedre svinepriser og en forbedring af mælkeproduktionen som følge af de tiltag, der skulle tages i stalden.

Hovedtallene fra budgetkontrollen for de første 9 måneder af 2001 vises i tabel 2.

Tabel 2.

Hovedtallene fra budgetkontrollen 1/1-30/9 2001.

	Budget	Realiseret	Afvigelse	
Planteprodukter	245	470	225	
Mælk	1.831	2.025	194	
Kvæg salg-køb	175	161	-14	
Svin salg-køb	2.500	2.963	463	
Andre indtægter	0	2	<u>2</u>	870
Udsæd	-30	-72	-42	
Handelsgødning	-83	-21	62	
Kemikalier	-99	-86	13	
Div. vedr. markbrug	-12	-26	-14	
Korn og kraftfoder	-1.416	-1.488	-72	
Andre fodermidler	-45	-57	-12	
Avl, dyrlæge, medicin mm.	-298	-490	<u>-192</u>	-257
Indbetalt DB	2.768	3.381	613	
Energi	-225	-181	44	
Maskinstation	-12	-41	-29	
Lønudgifter	-1.050	-1.082	-32	
Vedligeholdelse	-322	-560	-238	
Forsikringer	-4	0	4	
Diverse udgifter	-26	-25	<u>1</u>	-250
Indbetalt resultat før afskrivning	1.129	1.492	363	

Det indbetalte dækningsbidrag blev ca. 613.000 kr. bedre end forventet.

På indbetalingssiden er afvigelsen på planteprodukterne 225.000 kr. (raps har ligget over fra 1999, større salg af korn og årets nonfoodraps solgt i 3. kvartal i stedet for som budgetteret i 4. kvartal). Mælkeindtægterne er ca. 194.000 kr. bedre (lidt mindre mælkemængde, men en højere pris på 31 øre pga. højere fedtprocent). Især svineproduktionen bidrager til den gode budgetkontrol med en positiv afvigelse på indtægtsiden på 463.000 kr. (der er solgt 312 smågrise mere end forventet og prisen har været 151 kr. højere end budgetteret. Der er solgt færre slagtesvin, men til en bedre pris, hvilket ophæver hinanden).

På udbetalingsiden er de største afvigelser på husdyrsiden. Foderomkostningerne er ca. 84.000 kr. større end forventet (især i kvægstalden er der brugt mere, hvilket skal sammenholdes med den større mælkeindtægt). Avl, dyrlæge, medicin mm. afviger med -192.000 kr. (der kan ikke sættes en finger på specielle poster, da det stort set er hele vejen rundt der bruges mere end forventet, dog kan det tælles sammen til 71.000 kr. mere brugt i svinestalden og 121.000 kr. mere brugt i kvægstalden). Det er vigtigt at være opmærksom på at mange små poster faktisk bliver til meget på et år.

Kapacitetsomkostningerne afviger med -250.000 kr., hvilket især er vedligeholdelsesomkostningerne, der er løbet fra os i forhold til budgettet.

Alt i alt blev det indbetalte resultat før afskrivning i de første 9 måneder af 2001 ca. 363.000 kr. bedre end budgetteret.

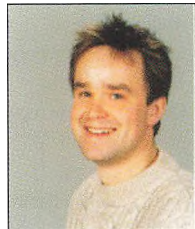
Det budgetterede resultat før afskrivning for 2001 er 1.976.000 kr. De første 9 måneder gav en budgetafvigelse på 363.000 kr. Hvis de gode priser kan holdes og vores produktion forventes at fortsætte, som den har været de første 9 måneder, så vil et forsigtigt overslag over resultatet før afskrivning for hele 2001 blive på ca. 2.500.000 kr. Det svarer til en forbedring i forhold til 2000 på 1.000.000 kr. Det vil også være et mere passende niveau, hvis der skal tænkes på en rimelig forrentning af vores egenkapital (for slet ikke at tænke på, hvis der på gården var en faktisk renteomkostning).

Birgit Paulsen

Alternativ indtjening?

Grønne Regnskaber

Grønne regnskaber er en af de nye tiltag man kan lave for sin landbrugsbedrift. Det er i bund og grund et driftsledelsesværktøj, hvor man ud fra oplysninger om ressource udnyttelsen indenfor fx energi, næringsstoffer og vand kan optimere sin bedrift miljø- og økonomimæssigt.

Landbrugsbedrifter er ikke omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 975 om visse godkendelsespligtige virksomheders pligt til at udarbejde et grønt regnskab. Hvorfor der heller ikke findes formelle regler for, hvad et grønt regnskab for et landbrug skal indeholde og hvordan regnskabet skal udformes.

Som et resultat af et udviklingsprojekt "Grønt Regnskab for landbrugsbedrifter" er der opstillet nogle anbefalinger der har resulteret i en model for udarbejdelse af grønt regnskab således, at nøgletal udregnet efter en standardmetode kan give sammenlignelige resultater. I bedriftsløsningen findes der nu et Grønt Regnskabsmodul, hvor man kan indtaste/overføre data til og få lavet et Grønt Regnskab, som resulterer i udskrift af nøgletal som så danner basis for en sammenligning med reference - tal, som også bliver udskrevet i programmet.

Et Grønt Regnskab kan opdeles i 2 anvendelsesmuligheder:

1. Som et driftsledelsesværktøj for at opfylde miljø og økonomimålsætninger på bedriften.
2. Til at styrke dialogen med naboer og interesseorganisationer.

Det skal for god ordens skyld nævnes, at grønne regnskaber er frivillige og man derfor ikke nødvendigvis behøver offentliggøre dem, som det er tilfældet for virksomheder omfattet af miljøministeriets bekendtgørelse nr. 975.

Det er meningen at grønne regnskaber skal indeholde oplysninger om de væsentlige miljøpåvirkninger fra landbrugsproduktionen. Disse miljø påvirkninger kan sammenfattes til nedenstående.

- Forbrug, af ikke fornyelige ressourcer
- Forhold, der påvirker vandmiljøet (grundvand og overfladevand)
- Forhold, der påvirker luft og jord
- Forhold, der påvirker det åbne lands flora og fauna
- Forhold, der påvirker arbejdsmiljøet
- Forhold, der har forbrugernes eller aftagernes særlige interesse
- Områder, der er udpeget som politiske indsatsområder
- Områder, med specifikke krav eller forventninger fra myndighedernes side

Ovenstående punkter har karakter af både bløde værdier og konkrete udregninger og i det grønne regnskab er der plads til begge dele. Dvs. at der er plads til fx en landmands redegørelse/hensigt mht. at plante læhegn og pleje sårbare naturtyper. Desuden er der beregningen over antal Kg N overskud pr. ha. Hele modellen for det grønne regnskab indeholder 14 del – elementer:

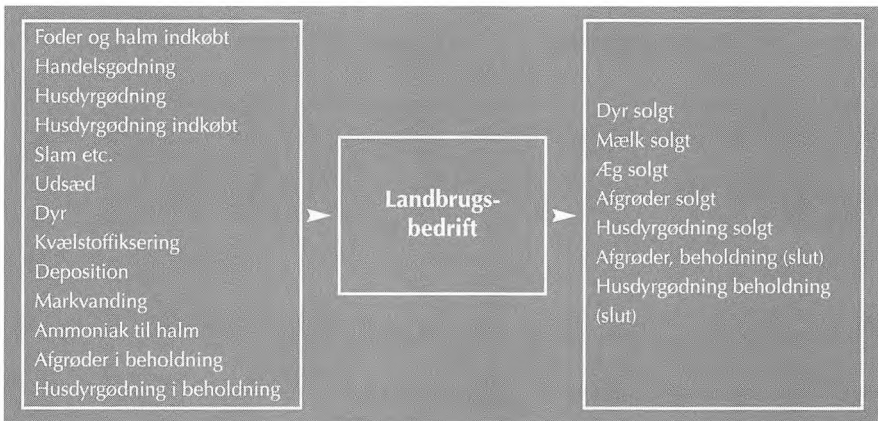
1. Indledning
2. Landmandens redegørelse
3. Ekstern erklæring
4. Datagrundlag og regnskabspraksis
5. Areal og produktion
6. Tekniske anlæg
7. Næringsstoffer (bedriftsniveau)
8. Pesticider
9. Energi
10. Vand
11. Affald
12. Arbejds miljø
13. Natur- og kulturværdier
14. Stald- og markbalance (næringsstoffer)

Man kan frit vælge hvilke af ovenstående elementer man som landmand lægger vægt på. Det anbefales dog at man som minimum medtager 3 elementer, nemlig **Næringsstoffer, Pesticider og Energi**.

Mange af oplysningerne der indgår i grønt regnskab findes allerede på bedriften, og datakilderne er Bedriftsløsningen mark (dataoverførsel) / Næsgaardmark, regnskabsbilag, årsopgørelser fra growvarefirmaer, sprøjtejournaler samt landmandens oplysninger og notater. Man skal selvfølgelig være opmærksom på kvaliteten af ens grønne regnskab bliver som kvaliteten af de data som man benytter.

Grønt regnskab for næringsstoffer:

Man kan lave et næringsstof regnskab på bedriftsniveau, markniveau, og staldniveau. Desuden kan man vælge at lave det for kvælstof, fosfor, kalium, men f.eks. også for kobber, hvis man finder det ville være interessant for ens bedrift.

Ovenstående viser input og output på en landbrugsbedrift med næringsstoffer. Det man får ud af et sådant regnskab er næringsstoffoverskuddet på bedriften i alt og dette kan omregnes til næringsstoffoverskud i kg. pr. ha.

Hvad kan der udledes af dette kvælstof overskud pr. ha? Er et kvælstofoverskud på 210 kg N pr. ha for meget eller for lidt? Hvor skal man evt. sætte ind for at reducere et for højt kg N pr. ha? Her kommer reference - tallene ind i billedet idet de giver nogle retningslinier for hvordan det burde være på netop den udregnede bedrift.

Dette næringsstofoverskud af f.eks. kvælstof er jo det overskud hvoraf en del enten udvaskes, optages i jordens organiske kvælstof-pulje, fordampes fra stalden eller måske fra gyllelageret. Som jeg ser det vil det umiddelbart blive svært at se, hvor det lige er på bedriften, at der tabes for meget kvælstof.

Tilskud til udarbejdelse af grønne regnskaber:

Der er lavet en ny MVJ ordning der giver tilskud udarbejdelse af grønne regnskaber. Denne tilskudsordning gælder i modsætning til de øvrige MVJ ordninger også for landbrugsbedrifter, der ligger udenfor SFL-områder.

Betingelserne for at søge tilskud til udarbejdelse af grønne regnskaber:

- at der udarbejdes et grønt regnskab hvert år i 5 år
- at regnskabet er udarbejdet efter de regler, der bliver nærmere beskrevet i den kommende vejledning
- at krav om "god landbrugspraksis" er opfyldt
- at der på bedriften etableres 12 meter sprøjte- og gødningsfrie ronzoner i 5 år langs vandløb, der er målsatte i amtets regionplan og langs søer over 100 m² (det er tilladt at braklække disse ronzoner)

Indholdet i et grønt regnskab:

- Et regnskab for bedriftens anvendelse af næringsstoffer, pesticider, energi og vand.
- Landmandens mål på miljøområdet, samt en plan og status for målopfyldelsen. Landmandens redegørelse skal f.eks. indeholde en vurdering af pesticidforbruget, næringsstofforbruget, samt energi- og vandforbruget. Der skal opsættes mål for en eventuel nedsættelse.
- En redegørelse for datagrundlaget, regnskabspraksis, areal og produktion m.m.
- En ekstern erklæring fra en særlig sagkyndig person, som kan bekræfte, at regnskabet er udarbejdet efter de gældende regler. Dette kan f.eks. være en landbrugskonsulent. Tilskuddet til udarbejdelse af det grønne regnskab er på 6000 kr. pr. år, hvis bedriftens areal er 25,0 ha eller derover og 3000 kr. pr. år hvis bedriftens areal er under 25,0 ha.

Skal/skal ikke:

Jeg var på et kursus i oktober måned omkring udarbejdelse af grønne regnskaber på "Bedriftsløsningen´s grønne regnskabsmodul". Systemet fungerer og konsulenter landet over har været på dette kursus, således at de fleste konsulent centre er parate til yde denne service til landbruget.

Der ligger pt. ingen kendte retningslinier for om man kan bruge grønt regnskab at nedsætte harmonikravet, hvis man nu kunne bevise en formidabel god kvælstof-effektivitet. Det kræver vist også lidt flere erfaringer med grønne regnskaber før man tør bruge dem til at påvise god næringsstof-husholdning og dermed grundlag for at nedsætte harmonikrav for den enkelte bedrift, men bestemt et interessant fremtids scenarie.

Tilskuddet er bevilget og er man ikke afskrækket af blyant, papir, computerudskrifter og en masse tal er muligheden tilstede for at få en lidt grundigere analyse af sin bedrift.

På Gråsten landbrugsskole forventer vi at få et grønt regnskab udarbejdet det kommende år, så må tiden vise hvad udbytte vi kan få af det!

Carsten Fredsted

APV – Hvad er det?

Alle har hørt de tre bogstaver omtalt og sikkert også bogstavforkortelsens betydning – ArbejdsPladsVurdering.

APV er ikke en dansk opfindelse men et europæisk lovforslag til at fremme sikkerhed og sundhed i hele EU. Lovforslaget blev fremsat i 1989 og endelig vedtaget i 1994.

I Arbejds miljølovgivningen af 1997 står at alle virksomheder, herunder også landmænd, med ansatte skal have gennemført en APV med skriftlig dokumentation.

Men – hvornår og hvordan er et lidt flydende begreb for de fleste. Generelt for alle virksomheder gælder at gennemførelsen er delt op i 2 etaper:

1. At hvor der er 5 eller flere ansatte skal APV være påbegyndt inden udgangen af 1998. Desuden skal der oprettes en sikkerhedsorganisation som skal uddannes.
For virksomheder som ikke har oprettet skriftlig APV og sikkerhedsorganisation samt gennemført arbejdsmiljøuddannelsen for sikkerhedsgruppen inden 1. nov. 2001, vil arbejdstilsynet kunne give administrative bøder i størrelsesordenen 10000 kr.
2. Hvis antallet af ansatte er 4 eller derunder skal APVen være påbegyndt ved udgangen af 2000. Reglerne om APV for mindre virksomheder skal være opfyldt inden 1. april 2002 for at undgå en bøde.

BST er en anden forkortelse som alle virksomheder med ansatte medarbejdere skal tilsluttes senest 1 januar 2005. BST står for bedriftssundhedstjenesten og er en del af arbejdsmiljøloven. BST har til formål at forebygge arbejdsmiljøskader, herunder arbejdsulykker, arbejdsbetingede lidelser og nedslidning.

Forebyggelsen skal ske gennem rådgivning betalt af medlemmernes kontingent.

Vil man have yderligere information om APV og BST så *prøv* på nettet under adressen: www.arbejdstilsynet.dk

Den lokale arbejdsmiljøkonsulent vil også kunne besvare spørgsmål.

Endelig er der for nylig oprettet Jordbrugets BST, som vil kunne rådgive om alt indenfor arbejdsmiljø.

Sikkerhed på skolen og i landbruget

Skolen var med i en af de første forsøgsordninger med udarbejdelse APV i 1997, og har siden arbejdet med videreudvikling og opfølgning af APVen.

Vi har i indeværende år fået sikkerhedsorganisationen endelig etableret og vores sikkerheds- ledere og repræsentanter har været på arbejdsmiljø- og sikkerhedskursus.

Man kan sige at GL har sluttet ringen af opgaver forbundet med opfyldelse af juridiske krav og nu er fuldtud køreklar til det videre sikkerhed- og sundhedsarbejde.

Lars Hansen

har været på besøg!

Undervisningssektoren er i år udvalgt som indsatsområde for Arbejdstilsynet, og tirsdag den 13/2 kl. 9.00 havde de anmeldt deres besøg her på Gråsten Landbrugsskole.

Med til mødet, var foruden de 2 repræsentanter fra Arbejdstilsynet, Kirsten (rengøring), Grethe (køkken), Thomas (gården), Jes (gården), Peder og Jytte (undervisning).

Dagsorden:

1. indledende møde
2. vurdering af egenindsatsen
3. gennemgang af virksomheden
4. vurdering af forebyggelsesniveauet
5. afsluttende møde

ad. 2)

Ud fra et checkskema, blev disse punkter gennemgået:

Punkter	Kommentarer
Arbejdspladsvurdering	Alle afdelinger havde været i gang med APV – rengøringen var dog kun lige startet. Der blev særlig spurgt til, om det psykiske miljø var blevet behandlet.
Sikkerhedsorganisation	Kun Grethe (køkkenet) havde den krævede arbejdsmiljøuddannelse. Det blev noteret, at øvrige sikkerhedsrepræsentanter skal have gennemført uddannelsen inden juli. TAP personalet skal have valgt ny sikkerhedsrepræsentant.
Arbejdsulykker	Vi er heldigvis skånet for de store ulykker; men skal være bedre til skriftligt at kunne dokumentere hvordan vi forebygger og efterbehandler ulykker.
Instruktion og oplæring	Her gælder det igen, at det vi går og gør til daglig, skal foreligge på skrift.
Brugsanvisninger og eftersyn	Også her gælder det: det skal foreligge skriftligt, hvor og hvordan. Specielt er det vigtigt at vi får set på vores kemikalier, hvilket vi sikkert får BST til at hjælpe os med.
Bedriftsundhedstjenesten	Vi er tilsluttet BST Assund

ad. 3)

Her blev der specielt lagt vægt på, ventilation, tunge løft, lovpligtige eftersyn og maskiner.

Fra rundgangen kan nævnes: gamle halmsnitter i kvægstalden skal have monteret en sikkerhedsbøjle, der bør være en opsamlingsbakke under olietønderne i den kolde hal, montering af alarm på procesudsugning i maskin- og svejseafdeling og der skal opstramning omkring montering af synlige anvisninger ved kemikalier. Under besøget i svejseafdelingen, rente vi ind i et støjproblem i forbindelse med klip af jern. Lyden af jern der falder ned på et betongulvet eller slår mod andet jern, er meget høj. De foreslog en evt. løsning med gummimåtter. Slibestenen i svejseafdelingen skulle sikres lidt bedre. I kvægstaldens depotrum burde der også monteres en øjenskyller.

Køkkenet fik ros. Alle lovpligtige tilsyn med kompressor, ventilation m.m. var ok. Det blev bemærket, at der var gjort en del for at undgå tunge løft, men de kunne godt se problemet med de mange trapper. Personlig værnemidler var ok.

ad. 4)

Egenindsats:
vurderet fin, vi vil gerne!

Forebyggelsesniveau:
vurderet middel, årsagen er den manglende skriftlig dokumentation se ad. 3.

ad. 5)

Eneste påtale, blev den manglende alarm på procesudsugningen, et krav der er kommet inden for de seneste år. Der blev sat spørgsmålstegn ved, om der skulle være filter på udblæsningen.

Formålet med besøget var også at indplacere Gråsten Landbrugsskole som en Niveau 1, 2 eller 3 virksomhed, hvor 3 var i den dårlige ende.

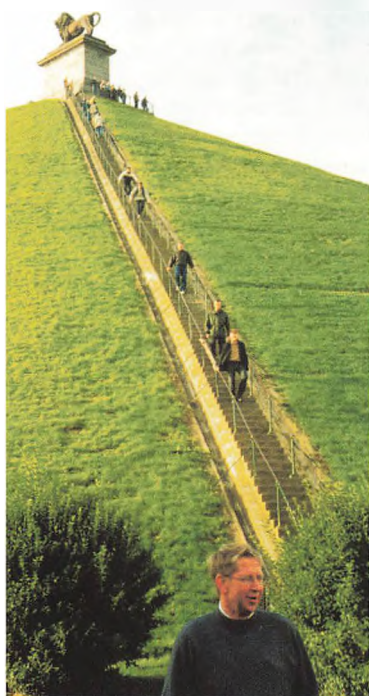
Resultatet:

Niveau 2
med pil mod niveau 1,
et resultat vi kan være godt tilfreds med.

Efterfølgende vil der blive udarbejdet en rapport, der følges op af et kontrolbesøg, for at se om vi følger op på det hele, en proces der aldrig må stoppe.

Jytte Lorenzen

Dem der nede i Bruxelles.

Driftsledere ved Løvebakken ved Waterloo

Driftsledere foran Europaparlamentet

Driftslederholdet har i oktober måned været på en 3-dages tur til Bruxelles. Skoleopholdet blev udvidet med 2 måneder sidsteår, og på Gråsten er det besluttet at indføre en tur til "Europas` hovedstad". 26 personer var af sted på tur. Som følge af terrorangrebet i september blev besøget i NATO`s hovedkvarter aflyst af sikkerhedsmæssige grunde. Det var tydeligt at mærke, at der var større sikkerhedsforanstaltninger end normalt, ved de forskellige EU - administrationsbygninger og ambassader.

Klassen besøgte EU - kommissionen, hvor kontorchef Jens Aksel Munch, orienterede om budgetforhold og Øst udvidelsen. Derefter var der besøg på Dansk Landbrugs kontor i Bruxelles. Dette kontor som ledes af Landbrugs Rådet, er uden tvivl til stor gavn for vort erhverv. Der foregår meget positivt lobby arbejde, hvor det forsøges at påvirke beslutningsprocessen undervejs, således at vi kan leve med de færdige forordninger og lignende.

EU - parlamentet var sidste officielle besøg. Efter en grundig orientering og rundvisning i blandt andet den store plensal, havde vi en drøftelse af Parlamentets rolle.

En væsentlig del af turen var også det sociale samvær. Om aftenen var der således spisning i Bruxelles fantastiske restaurations gade. Derudover var der stor forskel på hvor meget nattesøvn den enkelte havde brug for. Der blev taget adskillige "driftslederbeslutninger" i nattens løb.

Peder Damgaard

Modul 4

- udvidet driftsleder.

I forbindelse med omlægning af overbygningsuddannelserne og forlængelsen af modul 3 fra 4 til 6 måneder, blev modul 4 afkortet til nu 3 måneder.

For en der selv har taget det "grønne diplom" i de gode gamle dage, må jeg sige at det er et amputeret kursus der nu tilbydes på en del skoler. Ikke desto mindre er det fortsat en tanke værd, at udbygge sin driftslederuddannelse med modul 4. Tanken med modul 4 er nu som tidligere, at man efter på modul 3 at have fået fuldstændig styr på det rent driftsmæssige, altså etablering, produktion, budget og regnskab, skal prøve at hæve sig lidt op over produktionsniveau. Prøve at se bedriften lidt mere som en del af et helt samfund og af en fælles natur. Og se på landmanden som part i et samspil med organisationer, afsætningskanaler, det offentlige og naboerne.

Siden afkortelsen med to måneder er kun gennemført nogle enkelte kursusforløb på landets skoler, og der arbejdes fortsat på, at finde den rigtige model for et godt forløb. Tre måneder er ikke lang tid så de allerfleste skulle kunne finde tiden, uanset om man har egen bedrift, eller vil ruste sig til at få det. Som planlægger af kurset er tre måneder heller ikke længe når der egentlig er mange ting man gerne vil "putte på" og når bekendtgørelsen lægger op til at man skal nå langt omkring.

På Gråsten Landbrugsskole er der ikke gennemført modul 4 de seneste to år. Vi har hidtil ment at kurset lå bedst i efteråret, men har besluttet at lægge det hen i det tidlige forår i forlængelse af modul 3 som slutter den 22. februar 2002. Vi håber så at få et hold, med en god blanding af nye driftsledere og af etablerede landmænd der tager kurset som en form for efteruddannelse. Af erfaring kan jeg tilføje, at det er alle tiders efter nogle år som selvstændig, at tage på skole igen. Man har en helt anden indgangsvinkel til undervisningen og kan bidrage med nogle erfaringer fra praksis, hvilket giver en god sparring med de nye og lidt grønne driftsledere.

De 3 måneder eller 12 uger kurset varer er opbygget omkring tre emneområder:

1. "Erhvervs- og virksomhedslære" der bl. a. indeholder faget Virksomhedsorganisation og går på ledelsen af en virksomhed med flere ansatte, men også landbrugets organisationer og samspillet med disse.
2. "Virksomhedsledelse og strategi" der bygger ovenpå modul 3 omkring udvikling af virksomheden, analyse af virksomhedens produktion og afsætningsforhold, og forhandlingsteknik. Virksomhedsøkonomi er en del af emneområdet.
3. "Ressource- og miljøstyring" hvor målet er at blive i stand til at foretage en vurdering og en optimering af ressourceanvendelsen, med hensyntagen til det omgivende miljø. De ressourcer der kan være tale om er jorden, næringsstofferne, arbejdskraften, maskinerne og kapitalen.

Undervisningen i de tre emneområder vil være meget projektorienteret og der inddrages oplægsholdere og virksomheder fra "det virkelige" liv, ligesom ekskursioner er en del af undervisningen. Hvor det er muligt vil vi samarbejde med andre skoler om enkelttemner.

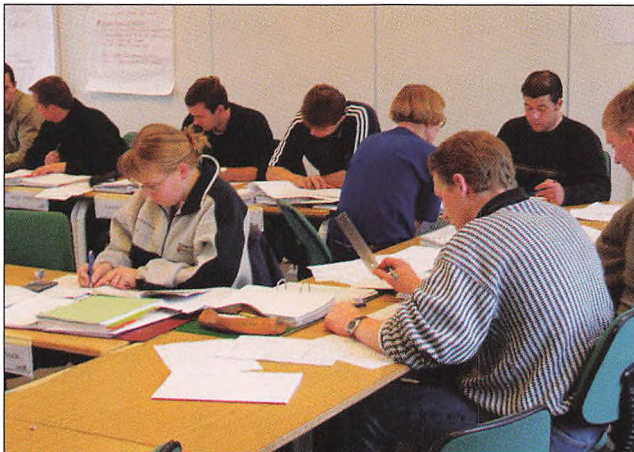
Der skal som hidtil afsluttes med en hovedopgave der skal inddrage alle de underviste emneområder.

Modul 4 udløser fortsat et nedsat egenkapitalkrav i forbindelse med ansøgning om YJ-lån. Medlemmer af A-kassen kan søge om orlovsydelse til kurset eller der kan søges SU til uddannelsen.

Erik Lauritzen

Madindkøb og -fremstilling kræver overblik og strategi.

Modul i dyb koncentration.

Landbrug i Egypten?

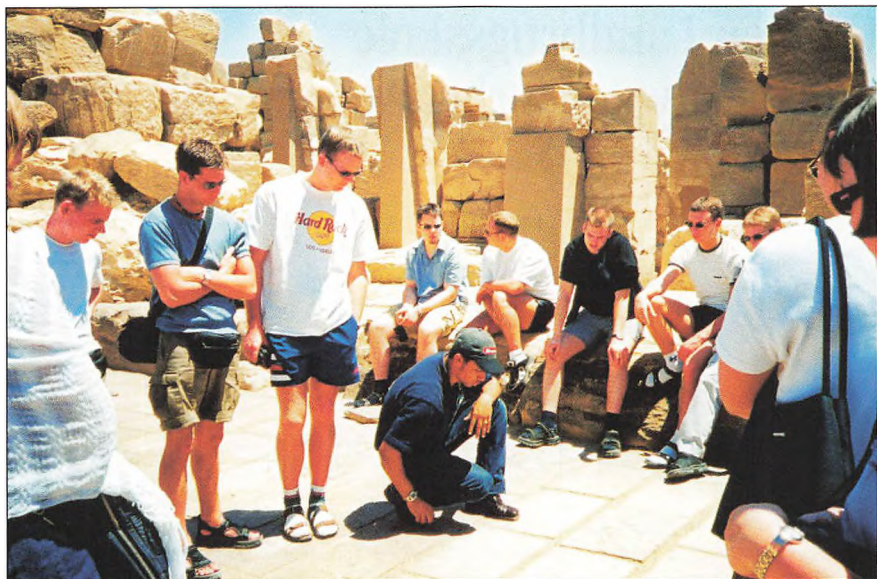

Der var i år planlagt 2 M2 ture, den ene til Egypten, den anden til Frankrig. Turen til Frankrig måtte aflyses i sidste øjeblik, på grund af forårets udbrud af mund- og klovesyge, men turen til Egypten blev dog gennemført med et rigtig godt resultat.

Vi var 33 elever, 2 lærere og Jes fra gården, der efter forskellige indledende øvelser, herunder vaccinationer, tog afsted en meget tidlig morgenstund. I løbet af den uge vi var i Egypten nåede vi at opleve mange ting; vi så selvfølgelig de obligatoriske ting, Pyramiderne, Sfinksen og diverse templer, men vi oplevede også Egyptisk landbrug, på et lidt andet plan end herhjemme, og ikke mindst den Egyptiske kultur. I tiden uden for programmet blev der blandt andet dykket, kørt ATV (4-hjulede cross-motorcykler) i ørkenen, besøgt beduiner og røget vandpipe. På trods af mange dårlige maver, synes vi turen var en succes, og de fleste kom hjem med en udvidet horisont og en oplevelse rigere.

Lene Jørgensen

Gråsten Landbrugsskole tilbyder nye og forbedrede faciliteter

I det forgangne år er der igen bygget om for at tilbyde eleverne de bedst mulige faciliteter. Sommerferien i år har været benyttet til at færdiggøre de seneste ombygninger. For tidligere og nye elever kan skolen således igen i år slå dørene op til nye spændende lokaler og faciliteter. Samtidig udbygges EDB-kapaciteten løbende så den tilpasses antallet af elever. Målet er at IT-kapaciteten er fuldt udbygget til foråret, hvor skolen vil være fuldt belagt med mere end 160 elever.

Nyt "offentligt" bibliotek

Landbrugsskolen har gennem alle år opbygget en stor samling bøger af faglig, historisk og kulturel værdi. Derudover har vi en stor mængde faglitteratur og lærerbøger om biologi, natur, miljø og generelt om det moderne landbrug i dag.

For at elever og lærere kan få et større overblik over denne bogsamling er der nyindrettet et bibliotek, som også er blevet en filial af Gråsten bibliotek. Derved har alle mulighed for at søge litteratur på landbrugsskolens bibliotek som på alle andre danske folkebiblioteker. Det foregår i dag via det internetbaserede søge- og reservationssystem "www.bibliotek.dk", der er åbent 24 timer i døgnet. Det vil være en stor fordel for alle elever i forbindelse med deres litteratursøgning til projektarbejde.

"Open Learning Center" (OLC)

Dagens unge på landbrugsskolen har fra folkeskolen oplevet projekt- og temaundervisning med stor variation i undervisningsformen. Vi har fulgt dette op ved bl.a. at indvie et "Open Learning Center". Centret er udstyret med PC'er i grupper eller enkeltvis, gruppeborde, tavler og fremviser til fælles gennemgang, kopi- og scannerudstyr samt klippe-/klistrerum. Det bliver således et multifunktionsrum, der mest af alt minder om en mellemting mellem et åbent kontorlandskab og en Internet-café. Eleven kan således bevæge sig rundt i centret alt efter arbejdets karakter. Elevers og lærers oplevelser af centeret er allerede overvældende positive.

Det er bl.a. med brug af de nye faciliteter som bibliotek og OLC at skolen har mulighed for at tilbyde en så varieret undervisning som muligt, for på den måde at tilgodeså mange individuelle elevforudsætninger som muligt. For løbende at forbedre denne undervisning og udnytte centerets muligheder fuldt ud gennemgår lærerne løbende en pædagogisk efteruddannelse og senest er en gruppe lærere med på et pilotprojekt om EUD-IT, et pædagogisk IT-kørekort for at styrke integreringen af IT i undervisningen.

Om at have en drøm og realisere den

På Gråsten Landbrugsskole har vi i øjeblikket 2 elever, for hvem ovenstående overskrift kræver en større indsats, end den gør for den store andel af vores elever – og de yder den!

Thorvaldur Björnsson er 32 år og kommer fra Island. Som helt ung skoleelev arbejdede Thorvaldur hos en landmand 3 mdr. hver sommer i 3 år. Han er student fra Reykjavikur Gymnasium/naturafdelingen og udlært tømrer. Efter at have arbejdet som tømrer hos samme arbejdsgiver i 8 år er han vant til lange arbejdsuger om sommeren og udendørs arbejde i al slags vejr om vinteren. Thorvaldurs kone er jurist, og de fik i 2000 en datter, hvilket fik ham til at sige sit job op og vælge at prøve at blive selvstændig for at kunne være sammen med sin familie.

Familien valgte Danmark, og Thorvaldur valgte Gråsten Landbrugsskole på sin vej mod et arbejde, hvor han drømmer om at kombinere uddannelserne som tømrer og landmand. At realisere drømmen betyder altså et ophold i et andet land med andre skikke, et andet vejr, et andet sprog og langt fra familie og venner.

Anders Haustrup er 20 år og sidder i kørestol som følge af, at han er født med rygmarvsbrok lige over lænden. Anders er opvokset på Ørnfeldt Gods på Fyn, og med sin landbrugsuddannelse forbereder han sig på det generationsskifte, som forældrene har varslet, kan ske om ca. ti år. Anders elsker markarbejdet og landbrugsmaskinerne, men har inden opholdet på Gråsten Landbrugsskole været i praktik på en gård med søer, hvilket har budt på nye udfordringer – det er ikke altid sjovt at være i øjenhøjde med søer på flere hundrede kg. Anders er dog blevet så glad for arbejdet med dyrene, at drømmen om eget landbrug nu også indeholder en svinebesætning.

Anders arbejder målrettet hen mod at realisere sin drøm, selv om det kræver masser af gå-på-mod og vilje til at løse de problemer, der helt sikkert opstår, når alt arbejde så vidt muligt skal kunne udføres siddende i en kørestol og uden brug af ben og fødder. Det er bestemt ikke alle landbrugsbygninger og –maskiner, der er indrettet, så det kan lade sig gøre.

Vi fra Gråsten Landbrugsskole ønsker jer begge held og lykke med at realisere jeres drømme.

Birgit Paulsen

Grænseoverskridende samarbejde

Gråsten Landbrugsskole og Landwirtschafts schule Bredsted har i 3 år haft et samarbejde. Som led i et Interreg II-projekt, har vi fået støtte til at udvide samarbejdet på tværs af grænsen.

Den tyske skole er beliggende i Kreis Nord Friesland, ved vadehavskysten nord for Husum. Skolen er en del af den store erhvervsskole i Husum.

I løbet af årene har mange af vore elever været på besøg på den tyske skole, og har været med tyske elever hjemme på deres bedrifter. Ligeledes har der været besøg modsat.

Tilsvarende har der været udvekslingsdage for lærerne. De tyske lærer har været her i et par dage, og vi har været der. Vi har drøftet forskelle i de 2 landes skoleformer og i undervisningens indhold. Derudover har vi lært hinanden at kende, og har fået skabt mange kontakter henholdsvis nord og syd for grænsen.

For driftslederholdene har vi sammenlignet forholdene omkring ejendomsoverdragelse (Tyskland har stadig arv af gårdene), forskelle i miljø politikken, og vi har lavet prissammenligninger m.v.

På trods af, at vi kun har 20 km til grænsen, så er det en stor barriere. Det er skolens håb, at vi kan være med til at fremme dialogen og forståelsen. Det er givet, at vi kan lære meget af hinanden til gavn for fremtidens landmand.

Flere tyske elever tager en del af praktikperioden i Danmark, vi håber at danske elever er parate til at tage i praktik i Tyskland.

Elevforeningen 2001

Indledningsvis vil jeg gerne takke alle vore medlemmer for at slutte op omkring foreningen trods en kontingentstigning på 50 % sidste år, hvilket ikke har berørt vore gode medlemstal.

Elevforeningens bestyrelse deltog sidste efterår i et strategi møde i S I center i Nr. Hostrup som Gråsten Landbrugsskole afholdt. Udover elevforeningen deltog skolens bestyrelse og en del af skolens personale. Det blev en god dag med masser af ideer til nye tiltag, for at bevare skolens gode omdømme i det Sønderjyske.

Det kom også på banen, at elevforeningen skal være med til at præge vore medlemmer til en god omtale af landbrugsskolen, da dette er af stor reklameværdi for skolen.

Vi har derfor besluttet, at vi årligt i forbindelse med elevmødet holder en ungdomsfest for nuværende elever og tidligere elever. Det var derfor med stor spænding, at vi skulle holde elevmøde i år.

Elevmødet startede med jubilarsammenkomst, som blev afholdt i stil med de øvrige år, da vi altid får positive tilbagemeldinger fra jubilarerne.

Selve elevmødet startede med en orientering omkring skole, landbrug og uddannelse ved forstander Peder Damgård. Årets foredragsholder var Amtsborgmester Carl Holst. Han holdt et godt indlæg omkring amtets forhold til landbruget og om hvordan tingene fungerer i amtet, og hvad han håber, de kan gøre bedre i fremtiden. Det var et indlæg, hvor han kom vidt omkring med amtets funktioner. Der var derfor lagt op til en god debat efterfølgende.

Efter Carl Holst blev der afholdt generalforsamling i Gråsten Elever. På valg var Benny Bonde og Holger Warnke. Holger Warnke ønskede ikke genvalg. Vi vil derfor gerne takke Holger for mange års virke i elevforeningens bestyrelse, hvor Holger altid har været meget hjælpsom i forbindelse med arrangementer. Benny Bonde blev genvalgt og undertegnede overtog Holger Warnke's plads i bestyrelsen. Ny årgangsrepræsentant er blevet Jens Chr. Markussen.

Generalforsamlingen forløb i god ro og orden, og der blev også tid til en kort præsentation af bestyrelsens medlemmer. Aftenen sluttede af med en fest, hvor skolens lærere og elever stod for underholdningen, som de klarede med "Bravur". Vi vil fra elevforeningen gerne takke deltagerne og skolen for deres opbakning til, at festen blev en succes. Festen sluttede af med ringrider pølser på terrassen, hvilket faldt i god "mave" for deltagerne.

Vi håber at mange vil møde op til næste års elevmøde til endnu en fornøjelig dag i den gode atmosfære som der er på Gråsten Landbrugsskole.

Til slut vil jeg på elevforeningens vegne ønske alle en glædelig jul samt et godt nytår.

For Gråsten Elever, Peder Ellegaard.

Elevmøde 2002

Elevmøde 2002 afholdes fredag d. 7. Juni 2002 Kl. 15.00

Samtidig indkaldes til generalforsamling i foreningen "Gråsten Elever". Dagsorden ifølge vedtægterne.

Der bliver givet nærmere oplysninger i dags- og fagpresse når tiden nærmer sig.

Programmet for elevmødet er følgende:

- Kl. 15.00 Velkomst og kaffe.
- Orientering om gård og skole
- Foredrag
- Generalforsamling i foreningen "Gråsten Elever"
- Aftenfest

Jubilarsammenkomst 2002

Fredag d. 7. Juni Kl. 11.00

Det er i årgangene 1931-32, 1941-42, 1951-52, 1961-62, 1976-77 og 1991-92 der hermed indbydes til denne jubilarsammenkomst.

Alle der står i elevforeningens kartotek vil få en personlig indbydelse, når tiden nærmer sig. En del er i tidens løb gledet ud af kartoteket og vil altså ikke få denne personlige indbydelse. De er selvfølgelig velkomne alligevel, så hjælp med at finde dem og gør dem opmærksom på dagen.

Gråsten Elevers bestyrelse:

Valgår		Elev år
2001	Peder Ellegaard, Nørremølle Formand	1997
2000	Jørgen Bonefeld, Nordborg Næstformand	1996
2001	Benny R. Bonde, Marstrup	1978-79
2000	Johannes Demant, Søvang	1981-82
1998	Kenn Hansen, Felsted	1998
1999	Palle Schmidt, Nordborg	1999
2000	Jens Chr. Marcussen, Augustenborg	2000
2000	Birgit Paulsen/Anton Mortensen Sekretærer	

Regnskab 2000/2001

Sammendrag af regnskab 2000/2001

	Indtægter	Udgifter
Kontingenter	110.550,00	
Overf. 10 års konto	32.000,00	
Renter	1.446,79	
Tilskud fra GL	5.000,00	
Porto		38.751,10
Elevskrifter		68.852,50
Gebyrer		464,00
Annonce		1.462,50
Kort/Kuverter/Papir		5.641,85
Sekretariat		12.000,00
Overskud		21.824,84
	148.996,79	148.996,79

10 års kontingenter

Beholdning 01.05.00	98.571,19	
Renter	3.116,24	
Overført til drift		32.000,00
Beholdning 30.04.01		69.687,43
	101.687,43	101.687,43

Beholdninger

	01.05.00	30.04.01
Sydb. Halvårskonto	21.485,00	
Sydb. Halvårskonto	98.571,19	
Sydbank checkkonto	12.972,94	14.329,73
BG bank	70.455,14	16.443,07
Redukt. 10 års konto		28.883,76
Sydb. Halvårskonto		95.965,12
Sydb. Halvårskonto		69.687,43
Årets overskud	21.824,84	
	225.309,11	225.309,11

Konsulent Hans Hansens Mindelegat

Obligationer 01.05.00	30.000,00	
Bankbog 01.05.00	10.378,09	
Renter	1.932,09	
Depotgebyr		134,69
Bogkøb		1.331,00
Obligationer 30.04.01		29.785,51
Bankbog 30.04.01		11.058,98
	42.310,18	42.310,18

Elevmødets foredragsholder, Carl Holst

Glimt fra årets elevmøde

Elevliste 2002

Modul 1A, marts 2001

Claus Lausten Drøhse	Hellevadvej 4	6240 Løgumkloster
Paw Eliassen	Skovrupvej 10	6070 Christiansfeld
Henrik Erichsen	Gammelskovvej 14	6534 Agerskov
Tim Schon Bergholt Eskildsen	Visbjergvej 17	6240 Løgumkloster
Brian Buch Hansen	Brombærvej 27 1. tv.	6100 Haderslev
Henrik Wrang Hansen	Stenderup 31	6400 Sønderborg
Jørgen Andreasen Hejnfelt	Bramdrup Vestergade 2	6100 Haderslev
Ricky Runge Henriksen	Toftager 14	6660 Lintrup
Hans Henrik Jensen	Kværsløkke 18	6300 Gråsten
Henrik Antoni Jensen	Stenderupvej 22	6100 Haderslev
Jacob Jensen	Lyngvej 17	5560 Årup
Kim Jessen	Limbækvej 14	6300 Gråsten
Thomas Skøtt Jessen	Skovrupvej 12	6070 Christiansfeld
Jan Johansen	Kirketoften 5, Svenstrup	6340 Nordborg
Mads Jørgensen	Fuglsangvej 2	6500 Vojens
Niels Kristensen	Niels Lykkesgade 38	9400 Nørresundby
Simon W. Lausen	Gammelmark 3A, Dynt	6310 Broager
Nicolai Østergaard Madsen	Vestermark 18, Tørsbøl	6300 Gråsten
Jan Hans Matzen	Industrivej 6	6392 Bolderslev
Jonas Nue Møller	Ladegårdsvej 8	6500 Vojens
Marianne Hansen Møller	Smedegade 14	6430 Nordborg
Stefan Møller	Kløvervej 7	6240 Løgumkloster
Jesper Nielsen	Knorborgvej 5	6630 Rødding
Steffen Nielsen	Ålborgvej 154	8800 Viborg
Mia Pedersen	Stolbronørregade 12	6430 Nordborg
Mikkel B. Petersen	Tohedevej 10, Roost	6535 Branderup J.
Robin Holm Philip	Ellegade 8	6300 Gråsten
Michael Schmidt	Kolsnapvej 2	6500 Vojens
Kim Schulz	Torskovvej 48, Mølby	6560 Sommersted
Michael Mølkjær Slumstrup	Vesterbyvej 3	6580 Vamdrup
Jesper Fredborg Sørensen	Simmerstedvej 10A	6100 Haderslev
Thomas Thomsen	Vandmøllevej 2	6230 Rødekro
Thomas Thomsen	Oksevejen 55	6392 Bolderslev
John Weiland	Jørllhagevej 1	6100 Haderslev

Modul 1A, August 2001

Morten Abrahamson	Bjergvej 6	6240 Løgumkloster
Hans Erik Andersen	Bakkevænget 37	6520 Toftlund
Morten Andersen	Ribevej 83, Gabøl	6500 Vojens
Morten Andresen	Nydamvej 35, Øster Sottrup	6400 Sønderborg
Troels Ekerøth Bisbjerg	Nørreskovparken 20	6200 Åbenrå
Denny Boytang	Blans Østermark 9	6400 Sønderborg
Henrik Christensen	Søndervænget 27, Hellevad	6230 Rødekro
Morten Clausen	Ålkærej 3	6500 Vojens
Jan David	Gl. Bajstrupvej 13	6360 Tinglev
Morris Duus	Spramshusevej 30, Barsmark	6200 Åbenrå
Jane Mussmann Egved	Bøjskovvej 3, Tråsbøl	6200 Åbenrå
Niels Glindvad	Odinsvej 19	6400 Sønderborg
Thomas Have Henriksen	Paradisvej 8, Lysabild	6470 Sydals
Per Hübschmann	Dravedvej 20, Mosbøl	6240 Løgumkloster
Marc Schmidt Jacobsen	Skovlod 5	6470 Sydals
Tine Helene Jepsen	Mejerivænget 8, Avnbøl	6400 Sønderborg
Mads Stenager Jensen	Kirketoften 44, Hjordkær	6230 Rødekro
Morten Jensen	Morbærhegnet 32 II	6400 Sønderborg
Tom R. Jensen	Overballe 1	6430 Nordborg
Lars Ole Jespersen	Sønderballevej 23	6230 Rødekro
Jens Christian Johansen	Nygade 51C	6200 Åbenrå
Claus D. Jørgensen	Tovrup 20	6440 Augustenborg
Mads Jørgensen	Elleskov 4	6470 Sydals
Martin Kraag	Degnevænget 13 St. m.f.	6300 Gråsten
Nanna Kronborg	Bramdrupvestergade 4	6100 Haderslev
Nikolaj Langelund	Håstrupvej 44	7000 Fredericia
Frank Erik Lauridsen	Stenderupvej 15, Øsby	6100 Haderslev
Mikael Herman Lunding	Vonkær 1, Tråsbøl	6200 Åbenrå
Stefan Madsen	Kirkebjergvej 22	6520 Toftlund
Brian Møller	Strandelhjørnevej 1, Rangstrup	6534 Agerskov
Tony Nicolaisen	Brombærvænget 24	6360 Tinglev
Alex Nielsen	Grønnevej 11	6360 Tinglev
Brian Bøgedal Nielsen	Parkvej 12	6541 Bevtoft
Jens Jørgen Nielsen	Østerende 17, Ballum	6261 Bredebro
Christian P. O. Nissen	Vestergade 28, Frøslev	6330 Padborg
Marlene C. Nissen	Løgumklostervej 82, Ravsted	6372 Bylderup Bov
Morten Nielsen Outzen	Søndervænget 44	6230 Rødekro
Sune Straarup	Gadegårdsvej 1	6580 Vamdrup
Timo Symonowski	Hyndingvej 14	6372 Bylderup Bov
Poul Christian Vyff	Kuldager 37	6100 Haderslev
Lise Bendixen Wolderslund	Søderupvej 5, Hjordkær	6230 Rødekro

Modul 1B oktober 2001

Dick Aafjes	Skovhusvej 1	6372 Bylderup-Bov
Kevin Radik Andersen	Bovvej 24	6230 Rødekro
Robert Andersen	Flensborglandevej 36, Jejsing	6270 Tønder
Lars Andresen	Skolevænget 9, Nybøl	6400 Sønderborg
Charlotte Holm	Bladt Ormstoft 13E	6400 Sønderborg
Mads Bonde	Avnbølstenstevej 3B	6400 Sønderborg
Christian Carstensen	Hejselvej 27	6372 Bylderup-Bov
Hans Chr. Carstensen	Visbjergvej 25	6240 Løgumkloster
Lasse Christensen	Kvongvej 460	6800 Varde
Mogens Christensen	Rønnevej 9, Abild	6270 Tønder
Jesper Dahl	Arnåvej 25	6240 Løgumkloster
Claus Lausten Drøhse	Hellevadvej 4	6240 Løgumkloster
Henrik Erichsen	Gammelskovvej 14	6534 Agerskov
Tim Schou Bergholt Eskildsen	Visbjergvej 17	6240 Løgumkloster
Hans Christian Fries	Nørretoften 13, Hostrup	6270 Tønder
Roland Hahn	Rejsby 9, Ballum	6261 Bredebro
Malene Hamann	Præstegårdsvej 59	6400 Sønderborg
Anne Mette Skau Hansen	Sdr. Vilstrup Toftegyde 12	6100 Haderslev
Henrik Wrang Hansen	Stenderup 31	6400 Sønderborg
Jakob Rasmussen Hansen	Bygaden 36, Asserballe	6440 Augustenborg
Klaus Peglau Hansen	Bygaden 1	6372 Bylderup-Bov
Sven M. Hansen	Arndrupgårdvej 3	6240 Løgumkloster
Preben Hinrichsen	Allerup Nord 1	6520 Toftlund
Paul Permin Jacobsen	Bahlvej 30	6855 Ovtrup
Hans Henrik Jensen	Kværsløkke 18	6300 Gråsten
Henrik Antoni Jensen	Stenderupvej 22	6100 Haderslev
Jacob Jensen	Lyngvej 17	5560 Årup
Kim Jessen	Limbækvej 14	6300 Gråsten
Jan Johansen	Kirketoften 5, Svenstrup	6430 Nordborg
Claus Johnsen	Bregnsletvej 1, Skovby	6500 Vojens
Lasse Jønsson	Højløkke 28	6310 Broager
Aksel Østergaard	Katborg Kassøvej 46	6230 Rødekro
Frede Kolb	Grænsevejen 86, Lille Jyndevad	6360 Tinglev
Renè Kolbeck	Frydendalvej 7A, Fårhus	6330 Padborg
Simon W. Lausen	Gammelmark 3A, Dynt	6310 Broager
Brian Laustrup	Vojumvej 45, Stepping	6070 Christiansfeldt
Dennis Von der Lippe	Tåsingevej 54, Starup	6100 Haderslev
Jesper Lorenzen	Runevænget 12	6430 Nordborg
Nicolai Østergaard Madsen	Vestermark 18, Tørsbøl	6300 Gråsten
Bjarke Martensen	Hejselvej 7	6372 Bylderup-Bov
Jan Hans Matzen	Industrivej 6	6392 Bolderslev
Dan Michelsen	Povlskrovej 36, Uge	6360 Tinglev
Rikke Skeldrup Mogensen	Hindbærhaven 34	8520 Lystrup
Jasper Franciscus Mourits	Andholmvej 16	6230 Rødekro
Stefan Møller	Kløvervej 7	6240 Løgumkloster

Steffan Nicolaisen	Åbovej 15	6372 Bylderup-Bov
Steffen Nielsen	Ålborgvej 154	8800 Viborg
Kim Nissen	Årø 242	6100 Haderslev
Arne Ohlsen	Skjoldagervej 2	6510 Gram
Daniel Hymøller Olesen	Søndergade 4A	6280 Højer
Mia Pedersen	Stolbrønrregade 12	6430 Nordborg
Bent Petersen	Goldbækvej 6, Øbening	6230 Rødekro
Mikkel B. Petersen	Tohedevej 10, Roost	6535 Branderup J.
Tina Heissel Petersen	Gottorpvej 3	6400 Sønderborg
Hans Christian Poulsen	Marstrupbygade 120	6100 Haderslev
Lone Raeder	Allegade 21, Uge	6360 Tinglev
Kim Rasmussen	Toftekærvej 23	5400 Bogense
Søren Theodor Rasmussen	Lillemadevej 9, Stolbrolykke	6430 Nordborg
Martin Riggelsen	Kelstrup Bygade 50	6100 Haderslev
Steffan Roth	Nederby 3, Ø. Snogbæk	6400 Sønderborg
Dennis Petersen	Rurup Rolighedsvej 3A	6330 Padborg
Maria Schnoor	Vollerup Byevej 48	6392 Bolderslev
Kim Schultz	Tovskovvej 48, Mølby	6560 Sommersted
Charlotte Skov	Nejsvej 36	6310 Broager
Michael Møllkjær	Slumstrup Vesterbyevej 3	6580 Vamdrup
Jesper Fredborg Sørensen	Simmerstedvej 10A	6100 Haderslev
Søren Bendesen Sørensen	Gærupvej 24	6280 Højer
Stefan Thomsen	Hjortholmvej 6, Øster Højt	6240 Løgumkloster
Thomas Thomsen	Vandmøllevej 2	6230 Rødekro
Thomas Thomsen	Oksevejen 55	6392 Bolderslev
Jens Skak Thyssen	Gesingvej 80	6780 Skærbæk
Charlotte Toft	Kirkevej 41	6360 Tinglev
John Weiland	Jørnhagevej 1	6100 Haderslev
Søren B. Wind	Højbjergvej 4, Arrild	6520 Toftlund

Modul 1S(studenter linie), oktober 2001

Peter Arnstrup-Jensen	Boundvej 14, Nim	8700 Horsens
Andreas Bak	Sødovervej 44	7182 Bredsten
Camilla Bak	Uge Bøgade 15, Uge	6360 Tinglev
Thorvaldur Bjørnsson	Humlekollegiet, Damgade 82 D	6400 Sønderborg
Ole Buhl	Tiufkærvej 102	7000 Fredericia
Jan Christian Damgaard	Kastbjergvej 26A	2750 Ballerup
Anders Hastrup	Ørnfeldtvej 102	5300 Kerterminde
Niels Borello Lausen	Vejlevej 6K	8722 Hedensted
Lars Lenger	Kværsløkke 1, Kværs	6300 Gråsten
Jette Lund	Nedergaden 12, Miang	6470 Sødals
Britta Møller	Sandved 17	6200 Åbenrå
Anni Nielsen	Guldthøjgård, Guldthøjvej 6	4771 Kalvehave
Dennis Rosenberg-Christensen	Margrethesvej 7	6520 Toftlund
Søren Søndergaard	Førstballevej 45	7321 Gadbjerg

Faglig Teknisk, 2001

Birthe Andersen	Havnegården, Brovej 17	4592 Sejerø
Kira Andersen	Troldkærvej 2	6630 Rødding
Allan Berg	Koldingvej 29A, Taps	6070 Christiansfeld
Jacob Bladt	Mintebjergvej 25	6470 Sydals
Kresten Bladt	Hyrup Bygade 23	6100 Haderslev
Rolf Carlsson	Krenkrupvej 25B	4990 Saksøbing
Jesper Christensen	Grøngrøftvej 2	6200 Åbenrå
Morten Christensen	Sandbjergvej 107A	6400 Sønderborg
Tommy Christensen	Grøftholtvænget	6100 Haderslev
Rene B. Christiansen	Kegnæsgård 4	6470 Sydals
Mads H. Dau	Augustenborg Landevej 89A	6400 Sønderborg
Michael Diekmann	Halkvej 89	6100 Haderslev
Maria Ravn Dumstrei	Uge Vesterballe 2	6360 Tinglev
Tine Inkeri Fabricius	Rugkobbel 22 1 tv.	6200 Åbenrå
Boy Feddersen	Kogsbøl Ladegårdsvej 2	6280 Højer
Søren Friis	Hovedgaden 47	6621 Gesten
Johannes Good	Midtvej 1, Stevning	6430 Nordborg
Anders R. Hansen	Bygaden 36, Asserballe	6440 Augustenborg
Christian Schøning Hansen	Bjærndrup Bygade 12	6070 Christiansfeld
Mette Hansen	Sandbjervej 1	6400 Sønderborg
Ann Kristina Jensen	Arrehøj 3	6340 Kruså
Morten Vestergaard Jensen	Burkal Kirkevej 47	6372 Bylderup-Bov
Peder Kristian Jensen	Neffeskøvej 5	6230 Rødekro
Uffe Jensen	Damgade 1, Lejl. 12	6100 Haderslev
Morten Ilgaard Jessen	Poulsygde 14, Åstrup	5600 Fåborg
Sven Jessen	Lovtrupvestermark 25	6360 Tinglev
Peter Junker-Hansen	Aalryvej 10	6091 Bjert
Andreas Chr. Jørgensen	Hornsgård, Hornsevej 10	6372 Bylderup-Bov
Allan Jørgensen	Hjorkærvej 28, Raved	6392 Bolderslev
Hristian I. Kristiansen	Rugkobbel 10,2 TV	6200 Åbenrå
Frank Lassen	Tråsbøl Bygade 20	6200 Åbenrå
Jakob Mathiesen	Noldevej 2	6372 Bylderup
Kristian Pilgaard Mortensen	Ringgade 197	6400 Sønderborg
Ole Munch	Baggedamsvej 27	9293 Kongerslev
Jonas Tormod Nehm	Sørens Møllevej 20	6440 Augustenborg
Anne Krogsgaard Nielsen	Sundgade 59	6320 Egersund
Morten Rune Nielsen	Roeskovsvej 60 2. tv.	5200 Odense V
Søren Nielsen	Kvindlundvej 8	6240 Løgumkloster
Frank Panzenhagen	Åløkke 38	6372 Bylderup-Bov
Frank Paulsen	Mintebjerggryde 3	6470 Sydals
Knud Kappel Petersen	Stensværvej 10	6560 Sommersted
René Kistrup Petersen	Gartnervænget 6, Hjorkær	6230 Rødekro
Tommy Petersen	Fogderupvej 17	6372 Bylderup-Bov
Christian Rasmussen	Lundtoftvej 21, Lundtoft	6200 Åbenrå
Torben Rasmussen	Gråstenvej 61, Felsted	6200 Åbenrå

Brian Schmidt
Måiken Schultz
Klaus Schulz
Allan K. Sørensen
Hermann N. Thomsen
Marianne Voldsgaard
Sandie K. Walz

Torp Bygade 13
Stenderup 38B
Lavgade 5 st. th.
Uldalvej 18, Uldal
Lundmarkvej 5, Lund
Solevadvej 74, Borreby
Vibevænget 34

6200 Åbenrå
6400 Sønderborg
6200 Åbenrå
6500 Vojens
6372 Bylderup-Bov
5690 Tommerup
6360 Tinglev

Driftleder 2001

Ole Andersen
Søren Beck
Mette Beyer
Anders Bladt
Jacob Bladt
Karsten Bæk
Claus Christensen
Paul Bonde Christiansen
Jessie Dowdall
Boy Feddersen
Johannes Good
Nis P. M. Grau
Mogens Schønning Hansen
Robert Hansen
Peter Hørlyck
Lars Jensen
Andreas Chr. Jørgensen
Jørgen Jørgensen
Jesper Lange
Niels Bo Michaelsen
Anne Krosgaard Nielsen
Christian Nielsen
Peter Philipsen
Søren Roloff
Hans Sahl
Rasmus Vaarbjerg
Peder Damgaard

Lærkevej 46 II th.
Majbølløkke 2
Augustenhofvej 7
Hyrup Bygade 23
Mintebjergvej 25
Nørrevej 58 st.
Nyrøjsvej 6
Færgevej 9, Mjels
Møllegade 56, Holm
Kogsbøl Ladegårdsvej 2
Midtvej 1, Stevning
Voldgade 18A, Himmark
Bjærndrup Bygade 12
Anderup Skovvej 40
Haderslevvej 10
Stendetgårdvej 20
Hornsgård, Hornsevej 10
Arnbjergvej 43
Jægerlundvej 5, Jægerlund
Kragstorte 15, Skovby
Sundgade 59
Løgumklostervej 20, Svejlund
Ringgade 94
Roostvej 7
Kværsløkke 22
Kandrupvej 8, Felsted
Fiskbækvej 21

6430 Nordborg
6470 Sydals
6430 Nordborg
6100 Haderslev
6470 Sydals
6280 Højer
6430 Nordborg
6430 Nordborg
6430 Nordborg
6280 Højer
6430 Nordborg
6430 Nordborg
6070 Christiansfeld
6070 Christiansfeld
6240 Løgumkloster
6100 Haderslev
6372 Bylderup-Bov
6430 Nordborg
6541 Bevtoft
6200 Aabenraa
6320 Egersund
6230 Rødekro
6400 Sønderborg
6535 Branderup J.
6300 Gråsten
6200 Aabenraa
6300 Gråsten

Nyt fra gamle elever

Årgang 1932-33

Redaktør: Hans Sahl, Kværsløkke 20, 6300 Gråsten

Så vidt mig bekendt døde ingen af vores årgang i det forløbne år. Men her på "Lindegården" indeholdt året en speciel oplevelse af en særlig art.

Sagen er den, at Slægtsgaard Foreningen for hele Danmark, som har bestået i 60 år,, havde besluttet at henlægge sit årsmøde til Sønderjylland. Det er 3. gang i Sønderjylland. 1. gang var man i Møgeltønder, 2. gang var man syd for grænsen med afslutning på Duborgskolen, som var en stor oplevelse. Og 3. gang i Gråsten med begyndelse i Broager Kirke, der var fyldt til bristepunktet. Det er kotume, at der også besøges en gård, og bestyrelsen havde bestemt, det skulle være "Lindegården" her. Først fortalte jeg kort, hvad der var sket i Bodils og min tid og derefter fortsatte Hans Ove på samme måde.

Der var mødt ikke mindre end 236 mennesker, de fyldte godt op. Men der var stille vejrforhold, så det var nemt at forstå, hvad der blev sagt. Stuehuset og haven hos Ruth og Hans Ove blev grundigt eftersat og især haven beundret. Men det var i hvert fald en stor oplevelse for os.

Vi bor stadig det samme sted.

Vore hilsner Bodil og Hans Sahl

60-års jubilarer sammen med Eleveforeningens sekretær (sekretæren står til venstre).

Årgang 1936-37

Ingen redaktør

Kære Ven og Kammerat Anton Mortensen!

Vi har ingen Redaktør for vort Hold 36-37 mere og af den Grund hører vi intet mere fra vores Holdkammerater. Jeg er snart fyldt 88 Aar, mit Helbred er ikke godt, jeg har ikke Bil mere og saaledes ikke saa let mere at færdes.

Med denne Skrivelse melder jeg mig hermed ud af Elevforeningen.

Jeg er født og opvokset i Nabsognet til Skolen og jeg har fulgt Udviklingen paa Graasten Landbrugsskole med stor Interesse. Jeg var 10 aar, da det første Spadestik blev taget paa Hovenbygningen.

Det var den Gang Skik og Brug, at Bønderne selv kørte deres Svin til Slagteriet i Graasten. I den Forbindelse har jeg haft Lejlighed til at følge med i Udviklingen ude fra, hvad der skete paa Marken set fra Vejen. Det var saaledes ikke altid, at Billedet tegnede sig særlig lyst.

Det er glædeligt at se, hvordan Skolen og Marken og Bygningerne fremstaar i Dag.

Venlig Hilsen, Jørgen Madsen

Oversøvej 19, Dybbøl.

Årgang 1941-42

Redaktør: Chresten Jacobsen, Skarrev 338, 6200 Aabenraa

En lille hilsen fra årgangen der måske samler kræfter til 60 års jubilæet.

Martin Fogtmann , Kærvej 1, Toflund, skriver i et venligt brev, at han efter 9 mdr. på Gråsten landbrugsskole overtog sit fødehjem, først i forpagtning og senere som ejer. 150 år boede Marie og Martin Fogtmann på gården i Allerup og drev den, i pagt med tidens udvikling, på bedste vis. Da gården blev solgt, købte de hus i Toflund og blev således boende på hjemegnen.

Det er også blevet til en hel del tillidshverv gennem årene, Martin Fogtmann nævner: landboforening svin kontrol,-venstre vælgerforening,- grænseforening og - Dansk Forening, som han var formand for i 20 år. Martin Fogtmann slutter med, at de begge har det godt og han appellerer til, at så mange som muligt møder op, hvis vi bliver inviteret til jubilæet.

Herluf Broderserv Chr.Andersensvej 2, Gram, ringede en aften og fortalte, at han efter omstændighederne har det godt, han har sukkersyge, men når han tager hensyn til det går det. Da han solgte gården i Skibeland flyttede han til Gram. Han bor selv i huset på Chr.Andersensvej og spiser på plejehjemmet lige i nærheden. Herluf Brodersen glæder sig til at besøge Gråsten næste sommer og sender de bedste hilsener til holdet.

Peter Michelsen, Osmark 12, Snogbæk, har også skrevet og konstaterer indledningsvis, at vi nu er ved at blive nogle gamle fyre. Han har det godt og føler sig frisk endnu og for at holde formen ved lige går han til seniordans. Peter Michelsen blev gift i 1948, familien blev forøget med en pige og 3 drenge, der alle har lædbrug. Når de alle er blevet ved landbruget, mener Peter Michelsen at det bl.a. skyldes, at de aldrig har hørt deres far klage over sit erhverv. Peter Michelsen har været meget glad for at være landmand men mener, at vores generation er de sidste frie landmænd. Med den udvikling vi er inde i kan han godt forstå at nogle væl-

ger landbruget fra, men det gør ondt at se gamle, stolte slægtsgårde blive nedlagt.

Her på SKARREV er alt ved gamle.

Med venlig hilsen Chresten Jacobsen

Årgang 1942 – 43.

Redaktør: Torp Friis Møller.

Nu er det snart 59 år siden vort hold startede som elever på Gråsten Landbrugsskole, og af naturlige årsager er der gået stærk svind i antallet, der den gang vist nok var på godt 120 elever. Mange er gået bort og andre har kvitteret medlemskabet af vor elevforening, så der i skrivende stund kun er 15 medlemmer tilbage. Selv er jeg med 78 år den yngste, der er tilbage som medlem, og alle har på den ene eller anden måde afviklet deres livsgerning. De fleste har solgt gården til fremmede og enkelte har den endnu, men har bortforpagtet jorden. Kun ganske få har kunnet overdrage den til næste generation som egentlig produktionsgård. Et rimeligt helbred står højt på ønskesedlen for os alle, og det skulle glæde mig, om de flest mulige kan holde ud de to år til 60 års jubilæet, så vi igen kan mødes.

I de omkring 70 år vi kan mindes har landbruget haft så voldsom en udvikling på kort sagt alle områder, at der vel næppe blandt os er fantasi til at forestille sig, at de næste 70 år vil bringe en lige så stor fremgang.

Samlige nuværende medlemmer er kontakten, og her lidt om hvordan de har det.

Chr. Agerley, Blans har døjet med maveblødning, men har det igen helt godt. Han har jorden bortforpagtet og bygningerne udlejet. I sin enkestand har han forsødt tilværelsen med en god veninde dog uden bofællesskab, og det er såmænd noget adskillige af os andre også har gjort.

Niels Aggesen, Maugstrup melder alt O.K., og sønnen har fået genopbygget sit hestestutteri efter en voldsom brand.

Fester Festersen, Hostrupskov har nu solgt sin gård og endelig efter mange kontraverser med myndighederne fået lov til at opføre et flot aftærgshus. I sin hjælpsomhed ved efterfølgeren blev han uenig med mejtærskeren og brækkede et ben, så han i øjeblikket humper rundt.

Chr. Hansen, Holm har det godt bortset at han plages af grå stær. men han mener, at han er for gammel til at gøre noget ved det. Han hjælper til og er rundviser ved Jollmands gård, som er overdraget til en fond. Nis Jollmand lever stadig, men det er ikke hans gård, der er nævnt.

Christen Jørgensen, Skodsbøl er stadig i fuld vigør og hjælper sønnen, der har en stor kreaturbesætning på hans oprindelige gård.

Jørgen Jørgensen, Varnæs har problemer med helbredet og agter at melde sig ud.

Peter Jørgensen, Iller har det også godt. Foruden sin fødegård driver sønnen også en gård i Varnæs.

Hardy Knudsen, Bylderup Bov har det også godt. Sine oprindelige gøremål er forlængst kvitteret, men han har påtaget sig en masse foreningsarbejde med en mængde skriverier.

Hans P. Lauridsen, Bramming har stadig sin gård, som er bortforpagtet. Også han melder alt vel.

Holger Sørensen, Toftlund har det også godt og gården er afhændet.
Peter Todsen, Årup bor stadig på sin ejendom, men har forlængst bortforpagtet jorden.

Jørgen Wehl, Høruphav melder også alt vel. På landbrugsskolen var han en stor skatsspiller, men hans gamle kumpaner er gået bort, så han nu mest må spille noget andet med bl.a. sin kone Amanda.

Christian Østergård, Vonsbæk har det godt bortset for at det kniber med synet.

Nis C. Jessen, Årslev har gennemgået en hård hjerteoperation, men er nu i fuld vigør igen. Han har indtil nu haft halvpårt med en søn i sin gård, og sammen med en anden søn på en gård i Nybøl ved Hjordkær har de drevet de to gårde, der begge har kreaturbesætning, i et interessentskab. Men nu har han overdraget sin part til en sønnesøn. Da han blev alene forsøgte han med et madlavningskursus, men det blev vist en fuser, for nu kører han omtrent hver dag til Hellevad og spiser hos sin veninde.

Selv er jeg nu flyttet til Rødekro i en andelsbolig, idet min søn og svigerdatter har overtaget mit hus og sønnesønnen har fået halvpårt i gården. Han bliver så 13 generation på gården, der i dag har et jordtilliggende på omkring 160 ha. hvoraf de 10 er skov og med kreaturbesætning. For at klare dagen og vejen skal han nu bygge ny stald til ca. 130 køer med mulige udvidelser. Jeg bor nu i Søparken i Rødekro kun 10 min. gang fra en god veninde, men klarer selv den gaglige madlavning.

Af gamle elever som er døde i de sidste to år og som jeg har kendskab til er følgende: Aksel Iversen, Jørgen Nør, Hans Oksen, Walther Petersen og Jes Bill.

I alle generationer har de ældre som oftest været nervøse for om ungdommen nu kunne klare sig, men nu kniber det for os ældre at følge med den voldsomme prisudvikling på kort sagt alle områder, for der hvor vi i vor ungdom regnede med 10.000 kr., regnes der næsten i dag med en million.

Erindringer fra Gråsten Landbrugsskole

Af Torp Friis Møller.

Når man i dag besøger Gråsten Landbrugsskole ser man en tip top moderne landbrugsskole med et tilhørende landbrug, hvor alt kører i højeste gear. Modsat almindelige landbrug, hvor man har specialiseret sig i en enkelt driftsgren, spiller man her på mange strenge, og man ser gode nye driftsbygninger skyde op som paddehatte som rammer om en høj produktivitet. Alt sammen noget som man som gammel elev kan glæde sig over og beundre, og uvilkårlig glider tankerne 59 år tilbage året til året 1942, da jeg som elev kom til skolen.

Også den gang blev skolen drevet på en god og solid måde efter datidens normer, men ind imellem var der dog ting, som ikke ligefrem var noget at skrive hjem om. De to forstandere Hansen kaldet Stander og Lauritzen supplerede hverandre på en god måde med Stander som dritsleder af markbruget og Lauridsen som leder af staldområdet. De hårde tider under 30 ernes krise havde medført, at man i fuld udstrækning måtte sætte tæring efter næring, og da tiderne var blevet lidt bedre kom 2. Verdenskrig med rationeringer og restriktioner, så der var adskillige ting, man endnu ikke havde nået at rette op på.

Det var i den mørke tid under besættelsen at min gode ven og nabo Nis Jessen og jeg besluttede at blive elever på skolen. Da vi ankom hertil fik vi besked på, at vi skulle have værelse nr. 6 sammen.

Det var den gang det første værelse lige oven for hovedtrappen. Efter den tids forhold var vi et meget stort hold elever, og foruden selve hovedbygningen var der elever som boede på selve gården samt forskellige steder i omegnen.

Da alle var kommet til stede gav Stander os introduktion om forholdene på skolen. Vi måtte selv om vi virkelig ville lære noget eller ej, og der var meget frie forhold på skolen, men der var tre ting som var tabu og bortvisningsgrund. 1. Man måtte ikke have piger på værelset. 2. Man måtte ikke bruge dyppekoger til at lave kaffe med om aftenen, for hvis flere gjorde det, kunne ledningsnettet bryde sammen eller i bedste fald røg sikringerne. 3. Ved deltagelse i møder, fester m.m. måtte der ikke komme klager, der kunne nedsætte skolens omdømme.

Allerede den første aften fik Nis og jeg besked på, at der stod to piger neden for vort vindue og gemte sig bag den store flagstang. Det var vore kærestes og senere hustruer, de havde taget plads i Gråsten. Iøvrigt skulle vi begge forloves til jul, men Nis blev det nu lidt før på grund af, at de skulle stå faddere ved en barnedåb. Han var stolt af sin ring og sad og legede med den under en time, og pludselig sagde det kling, og ringen trillede op af midtergangen og lagde sig kønt om på siden lige under talerstolen, hvor Stander netop holdt foredrag.

Og for at blive ved de små pudsigheder, så fik vi besked på, at vi selv skulle holde vort værelse ren og i orden. Den første morgen gik Nis på jagt efter en kost, men kom tomhændet tilbage, og først efter 8 dages forløb kom han glædestrålende med en kost, som han gemte langt inde under sin seng, og der lå den såmænd urørt hele vinteren. Vore senge var ret smalle, og der var kun en meget tynd tangmadras oven på nogle tværliggende brædder, hvor der endda manglede et par stykker, og den første morgen ved morgenbordet kom Andreas Nauschyt fra Skars vaklende og sagde: "Æ tror æ har få t skaj i æ kryds. Ja – ja sagde Stander. Jeg ved godt sengene er hårde, men når i først har sovet i dem en uge, så sover i såmænd udmærket, og det kom da også til at passe.

Vinteren forud havde jeg været på gymnastikhøjskolen i Ollerup hos Niels Bukh og var der blevet vænnet til at tage koldt brusebad hver morgen, og det fortsatte jeg med på Gråsten, men Nis ville ikke med, han vendte sig en gang i sengen i stedet, selv om jeg forklarede ham, at det var gavnligt at hærde sin krop. Men på Gråsten var der pokkers langt ned til bruseren, og efter en 14 dages tid holdt jeg op med det, hvorefter Nis hoverende sagde: Nå - nu skylder du pludselig ikke din krop noget mere. Vinteren var hård, og centralvarmesystemet lavede ofte kludder. I vores værelse havde vi ingen problemer, men i nogle værelser havde de jævnligt ingen varme. Kun dryppede vores radiator lidt. men vi fandt en gammel spand og hængte under, og blev den for fuld, hældte vi vandet ud af vinduet.

I betragtningen af at der var rationering af mange madvarer var kosten rimelig god, og Stander spiste altid selv med ved bordet. Men grød fik vi rigelig af, nemlig både morgen og aften, og enkelte dage også til middag. En gang var oksekødet lidt vel sejt, og en humørfyldt sjæl fandt straks på, at det var af ko nr. 105, og den havde været særlig god, for den havde fået lov til at blive gammel. En dag blev kartoflerne sendt rundt og lige efter kom der en skål med noget der lignede smeltet fedt, som jeg så hældte ud over kartoflerne, men o ve og skræk, det var nemlig hjemmelavet sennep, og det var så stærk, at skoene var lige ved at smutte af.

Engang i midvinteren fik vi alle det man kaldte Roskilde eller galopsyge, og da der kun var tre W.C. er på hver etage stod eleverne nu i lange rækker og jamrede sig. Til sidst sad man i lange rækker ude i læbæltet trods hård frost, og her gik adskillige af datidens mørklægningsgardiner med i købet.

En lørdag aften havde en snes af eleverne været til fest i Bovrup, og her havde man opført sig på en måde, så der blev klaget over dem, og desuden havde nogle yderligere lavet ballade ved hjemkomsten. Næste morgen blev alle de deltagende kaldt op på kontoret til Stander, hvor de fik læst teksten, og to alsinger og en fra Kolding egnen blev bortvist, mens de andre dog fik lov til at blive.

Datidens transportmiddel var jo cyklen, og de havde standplads i en gammel trælade, som lå mellem skolen og avlsbygningerne. Her var også Standers og Lauritzens opklodsede biler, som stod halvt begravet i tørv.

Undervisningen.

Stander indledte gerne om morgenen med en morgensang, og han sang selv for så det gjaldede. Han var i det hele taget et prægtig menneske med hjertet på rette sted, og hans timer i planteavl og markbrug var altid interessante. Jeg husker en gang han talte om kartofler og nævnte den største forudsætning for avl af dem med tre punkter, der alle hed løs jord. Desuden sagde han, at folk gerne taler om velsmagende kartofler, men når de smager af noget som helst, er der ingen, der vil æde dem. Selv om det var langt hen i november måned var vi i græsmarken og kiggede på planter, for vi skulle lære at kende dem på bladene og rodnettet. Bl. a. tog han en plante op og sagde: Se det er kamgræs og den findes kun i gamle vedvarende græsmarker, og denne ukrudtsplante er jo en fuglegræs-fladstjerne.

Lauridsen underviste om kvæget, og den gang bestod besætningen overvejende af R.D.M. samt en del korthorn. For de sidste kneb det lidt med ydelsen, men de var nu Lauridsens hjertebørn. Han sagde iøvrigt, at man skulle vogte sig for at skifte race, men blot passe den race godt, man havde. Og der var tre vædsker man skulle vogte sig for, og det var kviemælk, sagførerblæk og kvindetårer.

Halm var det dårligste fodermiddel man havde, men på det tidspunkt var det det vanskeligste at erstatte, for uden halm gik det ikke. Køer og kvier var tyregal hver tre uger, men tyren var altid tyregal. Vi fik også at vide, at vi skulle være 25% dygtigere end vore forældre, og det har man vel sagt hvert år siden. Desuden hvis vi hørte ordentlig efter under undervisningerne hørte det til sjældenhed at en gråstenelev ikke fremover kunne klare sig som landmand.

Hestene, som jo den gang var eneste trækraft i landbruget, tog landbrugslærer Nissen sig af, og det gik han op i med liv og sjæl. Iøvrigt var hestene stedbørn på landbrugsskolen, og Stander sagde også, at de var gode at tage lære af, for de havde næsten alle de fejl en hest kan have. Og også seletøj og datidens kassevogne var i en miserabel stand.

Under Nissen skulle vi også prøve hver især at holde et foredrag på 15 min. Vi blev opdelt i 4 grupper, og hver gruppe fik tildelt et emne. I min gruppe skulle der første gang holdes foredrag over noget så uinteressant som fordøjelsesorganer. Jeg havde været i biografen om aftenen, og midt under filmen blev der luftalarm. Nis og jeg listede bag ud af lokalet og kom ud på isen på slotssøen, hvad der ellers var farligt, og listede bag om byen hjem. Der var et tykt lag sne, og i mørket kunne jeg ikke se en hvid vejsten og faldt over den lige så lang jeg var. Derfor havde jeg ikke nået at få ret meget nedskrevet om fordøjelsesorganer, men det skulle da også være mærkeligt, om det netop var mig der skulle holde skolens første foredrag. Men da Nissen kom ind i lokalet kiggede han straks på mig og spurgte, om jeg ville indlede. Varm om ørene gik jeg op på podiet, og da jeg troda alt havde hørt ret godt efter i undervisningen, snakkede jeg løs af karsken bælg, og det var netop noget, der passede Nissen, for han ville ikke gerne have at man blot stod læste noget nedskrevet op, så jeg fik absolut topkarakter.

Kemi og bakterologi sorterede under Jacobsen, men han var så klog på det område, at han gik så hurtig frem, at kun få kunne følge med, og det var dem der havde lidt forkundskab. De lange kemiske formler han skrev op på tavlen forblev hieroglyffer for de fleste.

Alt i alt havde vi en god og lærerig vinter på Gråsten Landbrugsskole, som vi kan se tilbage på med glæde og taknemlighed.

Årgang 1943-44

Redaktør: Peter Jørgensen. Hørup Bygade 100, 6470 Sydals

Af de udsendte spørgeskort har jeg fået et retur, tak for det.

Peter Schmidt, Glasergaard skriver:

Tak for kortet seom jeg undtagelsesvis vil besvare, da vores årgang nok er ved at synge på sidste vers.

Noget af min tid går med begravelser og 80 års fødselsdage. Jeg er bosiddende i min bedstefars hus, som han byggede i 1913. En slægtning overtog Glasergaard for to år siden og jeg nyder tilværelsen, rejser en del, da meget af familien er bosiddende i USA.

Jeg fungerer endnu både fysisk og psykisk så nogenlunde. Sikke dog en verden vi befinder os i, menneskene vil det gode, men gør det onde.

Tak for sidste jubilæum.

Mange hilsener Peter Schmidt

Redaktøren:

Et år er nu gået siden vi flyttede ind i vores nye bolig, som vi er glade for, gode naboer og hyggelig snak ja, "her kommer vi hinanden ved".

Dansk Slægtsgårdsforening fejrede i år 60 års jubilæum d. 26 og 27 maj. Vi samledes på Benniksgaard og besigtigede golfbanen og ejeren gav en hel del oplysninger desangående. Herefter var der frokost i restaurationen. Om eftermiddagen besøgte vi Gråsten kirke og der blev fortalt om kirke og park, samt en gåtur i parken.

Selve årsmødet blev holdt på Gråsten Landbrugsskole med festmiddag, tale, sang og dans.

Søndag d. 27. startede vi i busser fra landbrugsskolen til andagt i Broager kirke, herefter til Augustenborg hovedgård, hvor ejeren fortalte om gården og hans mor om Augustenborg slot.

Herefter frokost på Ballebro Færgekro og vi sluttede på "Lindegaard" hos familien Sahl, hvor 3 generationer tog imod på trappen, da vi kom.

Kan også meddele at vor årgangskammerat Alfred Cleusen, Lambjerglund stille er sovet ind i sidste måned. Æret være hans minde.

Vi er begge to sunde og raske og tiden går med at kegle, spille kort og bankospil. Hvis vejret tillader det, går vi ture i skov og ved strand.

Sender bermed en venlig hilsen til alle årgangskammerater 1943/44.

Dagmar og Peter Jørgensen

Årgang 1944-45

Redaktør: Jørgen Michelsen, Gammelpøl 9, 6470 Sydals

Ja, så blev det igen tid, hvor der skal skrives nyt om gamle elever. Jeg har snydt et par år, bl.a. af helbredsmæssige årsager, og det er også svært i vor alder at finde noget nyt af interesse.

Jo, jeg har da set, at Viggo Madsen i et fagblad havde et stykke, hvor han opfordrede, i stærke meninger, Den lokale andel og DLG at slutte sig sammen. Jo, Vinge er stadig vågen.

Jeg har også talt med Jacob Mørk, der havde en gård ved Klipleve. Han var kendt som en meget dygtig kvægavler indenfor RDM. Senere købte han og christine hus i Klipleve. Siden var han i mange år formand for menighedsrådet og han gør stadig et stort arbejde i Lokallhistorisk Samfund. For nylig blev han 80. Det er der nok mange af vor årgang, der er blevet.

Redaktøren: Hjemme hos Maric og mig er alt ved det gamle, næsten. Vi driver stadig ejendommen her i Lysabildskov, vi havde engang mange søer efter den tids begreber, det har vi ikke mere, kun planteavl, der drives sammen med vor ældste søn, der har naboejendommen. Ellers var vi nok holdt op for længe siden, når man tænker på alle de mærkelige ideer, som byboer, der tror de ved mere om landbrug end os, pålægger os. Men når vi landboere skulle bestemme over byerne, så blev det vist heller ikke for godt.

Men når vi har et par ministre, de for enhver pris vil prøve at markere sig, så bliver det derefter. Når vi får at vide at pesticider er meget farlige selv i små mængder og husker, hvordan vi behandlede dem, og så hører at bønder og gartnere er med blendt dem, der lever længst. Så undrer man sig.

Kogalskabet har været meget omtalt, det er også en slem syge især for køerne, så det skal selvfølgelig udryddes. For mennesker? Ja, der er vel død ca 100 i løbet af nogle år. Trafikken tager ca 20.000 årligt i Europa. Sådan er der så meget.

Ellers er der sket så meget, siden vi rejste fra skolen. Det bedste, der er sket, er dannelsen af EU og dermed forhindrer krige. Tænk hvor mange millioner af unge soldater og også civile, der har sat livet til i nyttesløse krige de senere århundreder. Det er slut nu. EU er ikke ufejlbarlig, men det er det rene småting i forhold til det andet. Og så findes der stadig folk, der vil ud af EU, vildført af gamle ekskommunister, der nu er gået ind i andre partier. Man undres.

En bilsen til alle af årgang 44-45.

Jørgen Michelsen

Årgang 1945-46

Redaktør: Mogens Kamphøener, Østerbæksvej 98, 5000 Odense

Vi må desværre erkende, at det tynder ud i Gråsten-holdet 1945-46.

Jeg blev trist til mode, da jeg ville kontakte Jes From og af hans søster Elna From, fik at vide, at Jes i Julen 2000 var død, få måneder efter, at han den 7. april markerede sin 75 års fødselsdag, og på det tidspunkt havde han der på trods af sin sygdom godt.

Vi vil mindes Jes som en god kammerat, der med flid fulgte undervisningen. Jes forpagtede i 1957 sin fødegård med et tilliggende på 75 ha. Han overtog den i 1964, og han drev den på forbillig vis.

Jes bestred i tidens løb flere tillidshverv, bl.a. havde han i 12 år været medlem af Haderslev Amts Landboforenings bestyrelse og af Haderslev-Nr. Rangstrup Landboauktions ledelse. Gården er nu overtaget af en niece.

Peter A. Petersen, Mølmark kunne fortælle, at også Peter Chr. Hansen, Broager er afgået ved døden. Han, der havde været enkemand i adskillige år, havde bl.a. været kommunalbestyrelsesmedlem.

Da jeg talte med Peter, var han netop kommet hjem fra en ferietur på Bornholm. På vej derover spurgte en mand i kupeen ham: "Hedder du ikke Peter"? Og da svaret var bekræftende, fulgte tilføjelsen: "Og er du ikke fra Mølmark"? Også det kunne Peter vedgå, og så gav den "fremmede" sig til kende. Det afslørede så, at det var Olander, der fortalte, at han havde haft et husmandssted på godset Wedelsborg på Fyn og siden arbejdet i de store Wedelsborg skove.

Olander, der ikke er medlem af Gråsten Elever, og som jeg derfor ikke har adresse på, fortalte videre under den hyggelige passiar, at han har skrevet en bog om sit liv, og den lovede han at sende til Peter.

Peter har nu solgt sin jord, men bor fortsat på gården. Han er rundviser på Cathrinesminde Teglværksmuseum under Sønderborg Slots museum og lokalhistorien optager ham fortsat. Han er ikke uden grund udnævnt til æresmedlem af Lokalhistorisk Forening.

"Og det medførte syv dejlige samtaler med en sød kvindelig journalist fra Jydske Vestkysten", beretter Peter.

En af de holdkammerater, der læste artiklerne om Peter, var Alfred Lyck, Varnæs, og nu har Peter fået en invitation til at gæste det Lyckske hjem og den ville han efterkomme det første.

Peter har i øvrigt rundet de 80, og fødselsdagen blev under stor delatgelse af bl.a. børb, svigerbørn og børnebørn holdt på Vemmingbund Strandkro. Og så glæder Peter sig til at han snart skal være oldefar!

Peter ser i øvrigt jævnligt Carl Sloth, der stadigvæk holder formen ved lige gennem dyster på tennisbanen.

Kristian Andersen, Sandhuset i Korinth ved Fåborg beretter, at han nu har bortforpagtet ejendommens 13 tønder land til en ung, dynamisk landmand, der ved siden af at have heltidsarbejde på en maskinfabrik med flid passer sin egen bedrift med bl.a. 50 frilandssøer, og grisene, de får, bliver opfedet inden døre. Dog fik Kristian dagen før, jeg talte med ham, seks af naboens grise. Dem får mine børn og et par naboer forhåbentlig glæde af senere hen, og jeg skal jo have brugt resten af mit korn, kommenterede Kristian, der har sagt farvel til sine sidste kreaturer, en ko, en kvie og en kalv.

Kristian keder sig på ingen måde som pensionist. Vi plejer flittigt omgang med familien, og så har jeg jo også køkkenhaven at nusse i, siger han.

Og så lidt om min egen gøren og laden: Formen holdes nogenlunde intakt ved hjælp af cykelture og golfspil – også på baner udenfor det odensianske område..

Vi min kone, tre venner og undertegnede mødes med jævne mellemrum til en slag whist. Hver deltager erlægger 100 kr til en kasse og spillets tabere indbetaler det beløb, de har tabt udi det ædle spil til samme kasse, og når der så er tilstrækkeligt med grunker i "sparegrisen", ja, så drager vi af sted. Vi har spillet i Tjekkiet og Østrig, og i den forgangne sommer gjaldt det Nordjylland. Fra vort hotel i Brønderslev gæstede vi flere baner.

Til sommerens begivenheder hører otte solskinsdage ved Henne strand og en 14 dagen tur til Nordkap. Undervejs gjorde vi bl.a. ophold i Oslo og Trondheim med den imponerende Nidaros Katedral.

Da vi krydsede polarcirklen, hilste vi på hinanden med Champagne, skænket af turens arrangør Gislef Rejser. Et af vore overnatningssteder var den berømte malmudskibningsby Narvik. Videre gik det langs de flotte, dybe norske fjorde gennem en ny enorm lang tunnel til Honningsvåg. Om aftenen gjaldt det Nordkap-klippen, som rejser sig 300 meter over Ishavets flade. Vi oplevede aftenen som højlys dag, og midnats-solen dansede for os, så det var en lyst.

Vi var meget heldige med vejrliget, for adskillige turister kommer ud for, at de næsten intet kan se af klippen på grund af regn og dis. Myggene, der ellers kan være skræppe på disse kanter, ja de holdt sig borte i tilbørlig afstand. Og tak for det.

Men tænk; Nordkap-klippen er privatejet. Manden, der har ejendomsretten, siges at være blevet milliarder, bl.a. fordi alle, der betræder den berømte klippe, skal erlægge 175 kr. Tillige ejer manden en stor hoteltæde. Mon ikke det i Danmark ville være utænkeligt, at vore mest elskede turistmål kom i private hænder. Forestil jer, at vi skulle betale for at gæste Himmelbjerget, Hammershus eller Skagens Gren.

Vi hørte da også om en australier, der har rejst verden tynd. Da han kom til Nordkap og erfarede, at han skulle betale for at betræde klippen, blev han så forarget, at han skyndsomt forlod det berømte sted. Så megen karakterstyrke havde jeg nu ikke. Så på trods af den høje billetpris nød jeg til fulde den betagende oplevelse, det er at stå ved "Europas ende".

Rejsen fortsatte via Lapland, Helsingfors, Ålandsøerne og Stockholm.

Og få dage efter, at jeg har afleveret denne epistel til Gråsten Elevers redaktør, Anton Mortensen, gælder det Provence i det sydlige Frankrig. Der er tale om en ni dages bustur med de fleste overnatninger i byen

Orange, der er kendt for et teater fra Romertiden og triumfbuen opført under kejser Augustus. Hjemturen går gennem Schweiz. Vi stiger på bussen i Aabenraa, hvor vi parkerer vores egen bil ved min aldrende mors bopæl. Min mor er født i 1899, så hun har levet i tre århundreder. Det er der ikke mange, der bliver beskåret.

På falderebet endnu en opfordring til, at I lader høre fra jer.

Mit telefonnummer er 66 13 83 96, gør nu alvor af det. På forhånd tak og det med en venlig hilsen til jer alle.

Mogens Kamphøener

Årgang 1946-47

Redaktør: Jens A. Berg, Ringgade 1B, 6240 Løgumkloster.

Kære holdkammerater! Lad det være mig tilladt, i år at komme med det sidste nye først. I ugen, der lige er gået - altså i ugen omkring den 4. september - har vi fejret min 80-års fødselsdag. Det var en travl uge, fordi en enkel dag jo ikke er nok, når alle gratulanter og familie skal tilgodeses. Men i dag er det søndagen efter, hvor alt det »ståhej« omkring en sådan fødselsdag er vel overstået. Derfor vil jeg nu nyde denne dag i ro og fred sammen med min kone, for i grunden er det nok hende, der har haft det største arbejde med ugens festligheder. I morgen vil jeg så rigtig gå i gang med årets høst af »nyt fra de gamle«.

Jens Peder Hedegaard, Solparken 2, 7830 Vinderup. Om ham finder vi noget i årene 1977 -79 - 80 - 95 og 1998. Derfor også kun lidt i år - kun det, at han har det godt sammen med sin Marie. De er altid gæstfrie og veloplagte, når vi kommer. Og så interesserer han sig stadig meget for historie og sine omgivelser - og vil også gerne fortælle om det. Vi camperede et par dage på Vinderup campingplads. Derfor benyttede vi også lejligheden til igen en gangen tur til »Hjerl Hede«. Det blev en ekstra fornøjelse for os, at have Marie og Jens Peter med. Han kunne fortælle os om alt det nye, der var kommet til, siden sidst vi besøgte mindeparken. Og Marie havde selvfølgelig en kurv med kaffe og kager med. Tak for det Marie. På vejen derfra kørte vi forbi ved sønnen Christian, der har en stor gård med mange søer og svin. Han havde lige investeret en million i en ny stald til sine søer, alene for at give dem betingelser for et bedre liv. Spændende er det så, om de fremover vil betale for denne investering ved at yde mere. Et interessant besøg på en moderne gård. Vi slutter med tak til både Jens Peder og Christian.

Osvald Rasmussen, Vestergade 6, Vinderup. Det er helt tilbage i 1990, at vi kan finde noget nyt om ham. Derfor benyttede vi denne sommeraften, når vi nu »boede« i nærheden af Vinderup, til at aflægge ham et besøg. Og lidt overrasket blev han da også. Det store hus, tæt ved byens midte, havde han allerede købt før vi besøgte ham i 1990. Dengang boede han imidlertid selv i øverste etage. Nu var han kommet ned på jorden og havde udlejet lejligheden oven på. Med sine 83 år så han ud til at have det rigtig godt. Han elsker den by, han lever i og er endda også tilfreds med byens styre - og borgmester Holger Hedegaard. Men de store forandringer i »tiden« er han ikke så meget for. Der er for megen uro alle vegne, som han siger, også i vores gamle Danmark, hvor der bor for mange muslimer. Ved siden af alt det han kunne fortælle, tog han sig også den fornøjelse, at gå en tur med os til byens nærliggende parkanlæg. Det var forståelig nok både hans og byens stolthed. Anlægget stammede helt tilbage fra 1920-erne. Derfor de mange store træer. Og midt i det hele en lille sø og mange blomster og buske - i øvrigt et dejligt område at gå tur i for mennesker, der elsker at nyde naturen. Han var også aktiv i ældre centret, hvor han hjælper til ved svømningen for handikappede. I 1938 var han på Ollerup højskole. Der havde han boet sammen med en sydslesviger. De var ble-

vet gode venner og havde beholdt kontakt med hinanden. Men desværre sluttede denne kontakt med meddelelsen om, at hans sydslesvigske ven var faldet i kampen om Stalingrad. - Osvald er stadig alene og nyder sin daglige, friske og »selv-lavede« mad. Et par gange om året tager han sig en rejse til et af de solrige feriesteder i syden. Man skal da nyde livet, dænge man nu har det. Og vi siger hermed tak for en meget fornøjelig sommer aften.

Jens Chr. Jensen, gi. Ribevej 134, 6200 Aabenraa - sidst besøgt i 87 og 95. Han var stadig frisk og ved godt humør. Om det så var ham eller hans kone Else, så havde de begge meget at for tælle. Vi kom ved godt 10-tiden og klokken blev næsten 13 inden jeg kom i tanker om, at jeg jo havde andre aftaler samme dag. - I sine unge dage tjente Jens som karl på Tornumgård. il en 1. november skulle de have ny kokkepige, og hende fik Jens til opgave, at hente med hestekøretøj fra stationen. Der var en pige mere, der skulle med. Kokkepigen var nysgerrig og spurgte, hvad den anden pige skulle lave på gården. Og Jens svarede som sandt var, at hun skulle arbejde som tjenestekarl. Så skal du måske være forkarl - kom det lidt rapt fra den nysgerrige kokkepige? Os så har denne lille historie endda den slutning, at samme kokkepige blev hans kone - måske efter at han havde afprøvet, at hun også var dygtig til madlavning. - På væggen i forstuen kan man se, at han også må være jæger. Han havde endda skudt en råbuk i sommer. Hvad han ellers laver? Jo, han kan lide at tømmerere, hvad man kan se på husets specielle indgangsportal. Det udvendige er hans domsene, og så må han desuden skubbe indkøbsvognen og bære pengepungen, når de er ud at handle. - Og vi siger hermed tak for denne gang.

Kresten Schmidt, Bytoften 8, 6534 Agerskov. Vi kan læse noget om hans liv og færden i årene 1987 og 96. I begyndelsen af året købte han et hus på 120 m2, med en stor have og meget velbeliggende, tæt ved skolen og bymidten i Agerskov. Det så ud til at være et godt køb, for selv om han har måttet ofre en del på istandsættelsen, har han brugt kun godt en tredjedel på huset af de penge han fik for hans ejendom på de 17 ha. Derfor var den gamle bil også blevet byttet til en ny. Det er dog mest konen, der sidder ved rattet. Og det er jo godt hun kan, fordi han selv er plaget af leddegigt. Behandlinger på Gråsten gighospital hjælper lidt på det. Han kan dog stadig spille lidt på sin el-orgel. De skal have ny venstre borgmester kandidat, men Grete er slet ikke tilfreds med den foreslåede, fordi han er deres læge i Agerskov. Forståelig nok, for hvem ved om de kan fa en ny til byen. - Næste år bliver Kresten 80. Og det skal selvfølgelig fejres på Agerskov kro hvor de bor tuet op ad. Men trods alt var de begge endnu lidt vemodige, at de havde måttet forlade deres gamle hjem, hvor de havde tilbragt så mange år af deres liv. Også dyrene savnede de, kun papegøjen var flyttet med, og den ville da gerne snakke med, når vi kom i nærheden af den. Tak for en god eftermiddag og snakken om så mange ting.

På den hjemlige front er alt vel, børnene og de 12 børnebørn er alle sunde og raske og har det godt. Og vi to »gamle« kan heller ikke forlange det bedre. Vi er begge kommet helt over vores hjerteproblemer fra sidste år. Bortset fra små slidskavanker har vi det godt. Om sommeren kører vi ud med campingvogn fra syd til nord i Danmark. En tur i bus med foreningen af kartoffeltyskere bliver det også til hvert år. Min kones slægt kom jo i 1759 fra egnen omkring Heidelberg til heden syd for Viborg. I år var vi med samme selskab i Øst-rig og på egnen, hvor de i sin tid kom fra. Og i anden halvdel af august havde foreningen af senior agronomer arrangeret en tur til Island. Det blev en stor oplevelse, at se denne store vulkanø. Den består næsten alene af lava, der er spyet ud fra jordens indre. På en måde en barsk natur, det meste er stenørken, kun med lidt grønt og nogle landbrug ved kysterne og i floddalene. Deres heste er nøjsomme og fårene finder deres føde iblandt stenene, hvor der tilsyneladende kun gror lidt mos. Men Island er rig på energi. Vi så mange store vandfald, og det varme vand kommer op af jorden i store mængder. Det er et stort land, 2,4 gange så stort som Danmark, men med et indbyggertal på kun 280000. Da vi sluttede vores tur ved flyve-

pladsen Keflavik havde vores bus kørt en tur på i alt 3200 kilometer med os.

Til slut en glædelig jul og alle gode ønsker for året 2002. - Anna og Jens Berg.

Årgang 1947-48.

Redaktør: Kristen Elkjær, Østre Houvej 38, 5500 Middelfart.

Kun to år fik Fritz Teichert som redaktør af meddelelser fra vor årgang. Energien var større, end de kræfter der var nødvendige for at udnytte den, og i begyndelsen af april i år slap de op, og Fritz døde. Fra sin tidligste ungdom var Fritz optaget af tanker og ideer om landboungdommens uddannelse og udvikling såvel fagligt som kulturelt. Den nye tid med dens hurtigvoksende tekniske og økonomiske udvikling krævede nytænkning, og utraditionel nytænkning passede til Fritz's kreative tankegang. Han interesserede sig levende for den skandinaviske samhørighed, så det var ikke nogen tilfældighed, at Husmandsskolen ved Odense blev til Nordisk Landboskole og kom til at omfatte såvel en dansk som en international landbrugsteknikeruddannelse. Fritz sluttede sit liv, hvor det begyndte i Søgård nær grænsen, hvor han og Inge for adskillige år sidan havde overtaget hans barndomshjem. Nu manglede årsskriftet igen en årgangsredaktør fra vort hold og Anton Mortensen bad mig påtage mig opgaven indtil videre. I den anledning sendte jeg spørgeskort ud til de elevforeningsmedlemmer, vi ikke tidligere har hørt fra, og det har resulteret i følgende:

E. Espelund Christensen, Søgård, 3550 Slangerup. Det var hyggeligt at høre fra gamle kammerater igen efter 50 års forløb. Hans Jørgen Smith kom til Slangerup på den tid. Han var ejendomsmægler og vurderingsmand for kreditforeningen. Vi var til hans begravelse den 2. Januar 1996, og dermed mistede jeg de sidste forbindelse til Gråsten Landbrugsskole bortset fra årsskriftet. Min kone døde den 3. januar 1998, så jeg går jo lidt ensomt omkring; men jeg har dog noget at lave, selv om vi forpagtede agerjorden ud til en ung nabolandmand, da jeg blev 74. Jeg har stadig 20 tdr. land mose, skov m.m. at gå og rode med. Vi har i alle årene fra 1948 til 1978 bygget gården om med ny svinestald, lademaskinhus m.m. og vi sluttede med at bygge et dejligt stuehus. Vi far lavet det hele selv undtagen elarbejdet og stuehuset. Vi har haft travlt, men det har været morsomt. Den årlige produktion bestod af 1000 slagterisvin. Jeg har været næstformand i Slangerup Foderstofforening i en årrække, og min kone tog sig af det lokale museum; men ellers har vi hyldet princippet, den der lever stille lever godt. Jeg sender mine bedste hilsener til dig og de gamle kammerater.

Peter Thygesen, Stenbjerg, Abenråvej 24, 6270 Tønder. Efter skoleopholdet var jeg 1/2 år på Røddingegnen, inden jeg kom hjem til fødegården, som jeg overtog i 1953. Samme år blev jeg gift, og vi har fået 3 børn - 2 dreng og en pige, der alle bor i nærheden..

I 1979 dannede jeg et interessentskab med min ældste søn, og det varede til i år, hvor han har overtaget hele ejendommen. Vi har drevet den på traditionel vis med køer og svin indtil 1996, da den yngste overtog svinene og forsøgte sig med udendørs svinehytter, indtil svinepriserne gik helt i bund. Jeg startede med 23 ha, og har været med i jordfordelinger både i 1972 og 1989. Vi har 45 ha., som min søn driver med 45 malkekøer + opdræt. I 1988 flyttede min kone og jeg til Tønder, hvor vi bor på Elisabethvej 3. Jeg hjælper stadig til hver dag på gården. Det er med til at holde mig i form..

Didde Work, Vadstedvej 15, Oksenvad, 6560 Sommersted skriver:

Hans Peder døde den 2. juli i år efter en blodprop, så jeg skriver på hans vegne.

Efter opholdet på Gråsten Landbrugsskole fortsatte Hans Peter hjemme på sin Ødegård, Solvang. I 1950 blev vi gift og i 1957 overtog vi gården og startede derefter en maskinstation. Vi har haft gården i 40 arbejdsrige år, hvor vi har oplevet meget. Til de gode oplevelser hører, at vi har en datter, som har det godt. Til januar 1998 solgte vi gården til en nevø, som kører videre med det hele på bedste vis. Vi flyttede derefter ind i Oksenvad Præstegård, hvor vi har haft et par gode år og nåede at holde guldbryllup den 23. juni.

Tak til jer der skrev. Vi ved alle, at disse små beretninger fra gamle skolekammerater læses med stor interesse, så hjælp til at vi også til næste år må høre nyt fra en årgang, de længe har levet i »stilhed«.

Hilsen Kristen.

PS

Modtaget 22. sept. 2001..

Hans Chr. Riis skriver, at min kone og jeg har fejret guldbryllup i fjor. Helbredet er helt i top. Når man sørger for at have travlt, går tiden godt, og man holder sig i form.

50 jubilarer

Årgang 1950-51

Redaktør: Niels Justesen, Nygaardsvej 11, 6392 Bolderslev

Jubilæum 1. juni 2001

Ca 30 var mødt af vor årgang. Vi opfriskede gamle minder, besøgte skolen, som har taget den moderne tid til sig i fuldt omfang, både med hensyn til undervisning på skolen og driften af det store landbrug som hører under skolen.

En tak til forstander Peder Daamgaard og personalet for en god dag.

Venlig hilsen, Niels Justesen

Årgang 1952-53

Redaktør: Peter Hansen, Kvængaard, Kasmosevej 10, 6400 Sønderborg

Kære kammerater!

Ja, så er der atter gået et år, og da jeg sidste år sendte spørgeskort ud til alle jer, som jeg havde adresser på, har jeg valgt at springe over i år, så håber jeg, at I har noget mere at fortælle til næste år. Her hos os går alt ved det gamle, og det er jo også bedst sådan, vi nyder livet og rejser ud for at se lidt af verden, skønt den nu er blevet lidt anderledes efter den 11. september. I juni måned var vi en tur til Nordkap med Gislev Rejser.

I september har vi været i Alsace og Bourgogne en rigtig vintur, turen var arrangeret af Landbrugets Senior-klub for Als og Sundeved, turen var rigtig god og virkelig godt tilrettelagt, og der var god stemning og dejlig sang i bussen.

*Til slut ønskes alle en glædelig jul og et godt nytår.
Hilsen Mariane og Peter*

Årgang 1953-54

Redaktør Brita Grøndahl Nielsen, Primulavej 11, 2720 Vanløse

Ganske vist har Brita meddelt, at hun springer over i år for at forberede en stor indsats næste år forud for jubilæet. Men jeg har modtaget en hilsen fra Island, som hører jeres årgang til og derfor tillader mig at sætte ind. Jeg håber det er i orden, Brita.

Anton

Kære Anton Mortensen, "Foreningen Gråsten Elever"

Jeg vil gerne takke for årsskriftet, som jeg modtog i begyndelsen af januar. Jeg har modtaget årsskriftet regelmæssigt i de 46 år, jeg har boet her i Island, og er meget glad for at få det hvert år ved nytårstid og læser det meste af indholdet, somme tider flere gange. Jeg er også glad for at høre, hvor skolen klarer sig godt og den er omtalt mange steder, blandt andet her i Island, så jeg er stolt af at fortælle, at jeg har været elev på skolen engang.

Jeg var på tur med landboforeningen til Norge og Sverige sidste sommer og studerede kvægbrug og kornavl, besøgte bl.a. Landbohøjskolen i Ås uden for Oslo og var på forsøgsstationen i Svaløf ved Landskrona og besøgte flere kvæggårde, var i København i 1½ døgn, endte i Grøften i Tivoli, hvor vi havde afslutning.

Driver lidt landbrug endnu med 65 kreaturer af fedekvægrace, deraf 20 ammekøer. Mine sønner hjælper mig en del.

Bedste hilsner, Kristian Buhl

Årgang 1957-58

Redaktør: Povl Solmer Frank Svanevej 4, 6500 Vojens

Aage Schultz Thuesen, Høggårdvej 5, Skovrup, 6070 ringede sidste år efter redaktionsslut og kunne melde alt vel. Kostald er udbygget af to gange og med plads til 130 køer. Sønnen Nis er med i I/S. Er aktiv dagen lang og har gennem flere år haft stor fornøjelse af at være med i ERFA-gruppe.

Kresten Toft Appel, Gi. Tøndervej 11, Rangstrup, 6534 Agerskov meddeler: Sofie og jeg sidder ved morgenkaffen og planlægger, hvad der skal ske i løbet af dagen. Først hjem på gården og se til hestene. Ringridningssæson er slut, men nu kommer så den dejlige tid med jagt.. Sofie sørger for en solid madpakke og med den i tasken og med en god hund ved hånden ser jeg frem til nogle gode dage. Vi befinder os godt og håber så blot på, at sundheden vil være med os.

Man kan altid søge at fundere lidt over, hvad den resterende skare af de adspurgte bedriver. - Jeg finder fremdeles, at der sker så meget i såvel den nære som ydre verden den ene dag med den anden og håber da også at det er tilfældet for alle øvrige - og håber så bare på lidt mere respons til næste år.

*Med mange gode hilsner til årgangen fra Aage, Sofie og Kresten og undertegnede
Poul Solmer Frank*

Årgang 1958-59

Redaktør: Niels Erik Matthiesen, Kastvråvej 3, 6360 Tinglev

Kære 58-ere

Så er det atter tid til indberetning til elevskriftet. Jeg har som sædvanlig udsendt et antal spørgeskort og har her ved fristens slutning modtaget 2 svar. Det er jo ikke meget, men som vi lærte ved militæret "Intet nyt er også nyt", måske oven i købet godt nyt. De to, der har svaret, er to af dem, der er trofaste svarere.

Den første er Henning Bogø Jepsen, som indleder med at bemærke, at det ikke er længe siden han sidst har svaret; det er også rigtigt. Dernæst fortæller han, at hans nabo Thomas Th. Tækker døde i december 2000. Thomas tækker var jo også en fra vort hold, som altså ikke er mere. Henning Bogø har rundet de 70 i år 2000 og er dermed ophørt som vurderingsformand.

I skrivende stund er høsten ikke afsluttet. Henning har før oplevet at høste det sidste d. 3. oktober, men situationen i år overgår alt. En del bliver sikkert ikke bjerget, vintersæden bliver ikke sået, så det får også følger i det kommende år.

Det samme gør nok katastrofen den 11. september, hvad det vil medføre er vanskeligt at gennemskue. Det gælder om at bevare optimismen og holde pessimismen i ave og nerverne i ro.

Den anden som har svaret er Aage Kjær, som næste år tvangspensioneres fra sit job som assurandør i Top-Danmark. Samtidig overtager sønnen Nis resten af gården. Men da han er ansat i et norsk mæglerfirma for El-kraft, får Aage nok en chance for videre udfoldelse i landbruget. Ind imellem spekulerer han på, hvad fremtiden kan give af udfordringer.

Her hos os er der heller ikke sket de store forandringer, og så alligevel. En del af sommeren har jeg sammen med to af vore sønner brugt på at bygge et sommerhus på Rønmø. Vi synes selv at resultatet blev godt. Vi blev færdige dagen før, de første lejere flyttede ind. Men vi nåede det da. Huset er optaget flere perioder frem til september 2002. Så hvis der er nogen af jer, der har lyst til at leje det, er det med at kontakte Rønmø Holidays og spørge efter hus nr 263 beliggende Trimmesvej 17 i Bolilmark. Nå, nok med det. Både jeg og de to trofaste svarere sender en hilsen til alle fra holdet som læser elevskriftet, Godt nytår.

Niels Erik Matthisen

Årgang 1959-60.

Redaktør: Mads Schmidt Eriksen, Lusigvej 7, 6430 Nordborg

Kære venner ! Da jeg ved vores 40 års jubilæum blev valgt til årgangsredaktør, kom jeg med et håb om, at i ville gøre det let for mig at være redaktør. -Nu et år efter, har I opfyldt håbet til fulde, idet de fremsendte kort har resulteret i, at 50 % kom retur. Jeg synes det er flot gået, og bliv endelig ved med det, da netop siderne med »nyt fra gamle elever » ganske givet er dem der bliver læst først

Følgende skrevet: Ejvind Hansen Høgelandvej Give Hej gode venner! Nyt herfra er, at Lissy og jeg netop nu har købt hus i Billund og på vej ind i den 3. alder. Gården er til salg, og forhåbentlig solgt, når dette læses. -stoppede med mælkeproduktion i 1998, fortsatte med ammekøer og lidt fedekvæg + delpension. Men med de priser på oksekød vi har oplevet, blev det for dyr en hobby, så de skal også ud nu. Skal på efterløn, og håber at finde en ny tilværelse udenfor landbruget. Hilsen til alle, det var hyggeligt at se jer til jubilæet. *Ejvind.*

Aage Kjeldsen Nisset Overhede 3. Kære venner ! 42 år er der snart gået, siden vi mødtes på skolen. Da jeg forlod skolen, fik jeg plads ved Vejle og derefter 1 år Ø Sjælland. 162 købte jeg en gård på 18 ha., blev gift med Maja i 63 (og er det stadig). Vi har 3 børn. Erik 34 år maskinsnedker, Mona 27 år udlært i butik og Morten 23 år, har modul 2 uddannelsen. Vi har bygget hele gården om, har tilkøbt jord, så vi i dag har 50 ha. + 10 ha. tilforpagtet, og har 45 Køer. -Jeg er stadigvæk heltidslandmand, med hjælp af Erik og Morten i forår og høst. Mit helbred er o.k. - *mange hilsner fra Aage Kjeldsen.*

Andreas Kock Skovgårdsvej 10 Ferritslev Fyn. Kære venner! Når jeg tænker på Gråsten landbrugsskole, er det gerne i forbindelse med Marius Pedersen (Majse), som jeg var sammen med. Vi har haft et utroligt godt venskab gennem alle de 40 år siden vi var på skolen. Det er så sket det triste, at Majse ikke er her mere. Den 7 jan.2000, kørte han på sin traktor ind i en bil og blev dræbt. -det er et stort savn. Bodil og jeg bor stadig på samme adresse på Fyn. Vi har afhændet gården til vores ældste søn Arne, men da han Ø så meget andet arbejde, bl.a. inden for skovbrug, passer jeg jorden, som jeg hele tiden har gjort. Vi var heldige med at fa hele høsten ind, inden den 26 aug.. hvor det ustadige vejr satte ind Efter en lille tur på sygehuset, har jeg det fint igen. Jeg skal have noget et tage mig til hver dag. Vi har et godt værksted og der går meget af min tid. *Hilsen til hele årgangen -Andreas Kock.*

Jens Knudsen Nørbygårdvej 40 Marstrup. Kære venner Det var en fornøjelse at se så mange til vort 40 års jubilæum. Synd for dem der blev væk. Jeg går på efterløn til jan 2002, og har forpagtet gården ud til min nabo Benny Bonde *Venlig hilsen Jens Knudsen.*

Karl Balle Jørgensen Ryttervej 18 St Andst. Kære venner ! Efter 16 år som landmand og 19 år på Danfoss Kolding., er jeg nu på efterløn— Jeg rejser noget i Østen og kan sige, at vi har det godt i Danmark. Min datter læser til sygeplejerske, og jeg har ingen skavanker og har det godt. *Hilsen til alle Karl Balle.*

Lars Tangsgård Jensen Skovbakken 10 Silkeborg. Kære venner ! Jeg er holdt op med at drive landbrug i 97. Grunden var, at min kone døde af kræft i 94.

Har nu fundet en anden kone, vi har bygget et nyt hus i Gjessø, det er lidt syd for Silkeborg. Børnene har det godt. Jeg selv går og hygger mig med krocket og badminton.

Venlig hilsen Lars T. Jensen.

Rudt og Jens Marius Lauridsen Kragelundvej 10. Bramming. Hej.-Tiden går vi bor samme sted, vi har forpagtet jorden ud.- I 1981 solgte vi malkekøerne og jeg tog arbejde ved træindustrien i sytten årfor derefter at gå på efterløn, fra 1.10.97. Vi har to børn, Gitte bor i Lejstrup og Marianne i Hillerup. Af børnebørn er der blevet seks af. *Venlig hilsen Rudt og Jens Marius.*

Lykke Tortlund Jensen Kvembjergervej 17 Skjern. Kære kammerater ! Jeg vil lige sende et par ord.- Er lige kommet hjem fra Spanien i nat. Jeg solgte gården 1 apr.99, idet min kone døde i jan. 98. I stedet for gården, købte jeg en planteskole og noget frijord i alt 35 ha. Har også købt en olivengård på solkysten, så der er jeg en del sammen med mine drenge.

Er der nogen der mangler en lejlighed dernede, kortere eller længere tider, er der måske en mulighed for at leje, så prøv på tlf. 97350943. *M.v.b. Lykke.*

Jørgen Lei Dundelum 14 Haderslev. Kære kammerater! Først tillykke til Mads med dit nye virke som redaktør jeg håber og tror, at du vil få mange gode samtaler med vores årgang. Hvad mig selv angår, er jeg gift med den samme kone igennem 36 år.- Vi har solgt det meste af jorden for et par år siden, men har et par

ha. tilbage omkring gården, som vi stadig bor på.. Vores ældste søn er mejeritekniker og arbejder på Branderup Mejeri, så det er det nærmeste vore børn er på landbruget. Den yngste søn er civilingeniør og arbejder på Novo Nordisk i København. Vores datter læser økonomi på Odense Universitet. Min kone arbejder stadig som sygeplejerske for Haderslev Kommune. Jeg selv arbejder ikke mere, men har tre gode fritids beskæftigelser, idet jeg er begyndt at spille golf og det tager nok det meste af min tid. Ellers går jeg stadig lidt på jagt, selvom det bliver mindre med tiden, men kan fyldes ud med et spil skat. Ellers må min kone og jeg være taknemmelige for, at vi stadig har et godt helbred. *Med venlig hilsen og en glædelig Jul og et godt Nytår ønskes af Jørgen Lei.*

Christa og Peder Hansen Dalen 3 Skærbæk. Kære venner Vi flyttede i parcelhus i Skærbæk i 92, efter at have drevet ejendommen i I. S. med sønnen.- Nu har jeg forskellige job med at køre korn og halm i høsten og om vinteren. For tiden tager jeg kartofler op på 150 tdl, men det er næsten umuligt med al den regn vi får for tiden. Vores andre to børn bor inden for en 20-30 km og kan også bruge en hånd med en gang imellem *De bedste hilsner -Christa og Peder.*

Fra Grethe og mig ,skal der lyde en hilsen til hele holdet, vi har det godt, dog med en masse politik i huset, idet jeg er spidskandidat både til Kommunen og Amtet for Dansk Folkeparti Jeg kan jo ikke sælge skindet, før bjørnen er skudt. *Glædelig Jul. og godt Nytår*

40 års jubilærer

Årgang 1960-61

Redaktør: Jørgen H. Møller, Sneppevænget 14, 5610 Assens

Kære holdkammerater :

Den flittige læser af "Nyt fra gamle elever" vil konstatere, at der i år er kommet ny redaktør af dette afsnit. Som det vil være flere bekendt, så har Lorens Asmussen, de senere år givet udtryk for ønsket om at andre overtog hvervet. Stafetten er så gennem Jørgen S. Jørgensen, Brandsbøl gået til mig, som et resultat af Jørgens gode overtagelsesevne.

På holdets vegne vil jeg gerne her takke Lorens for hans indsats med at indsamle oplysninger siden 1984, så jeg synes det er fuldt berettiget, at han nu fritages for dette. Tak skal du have .

Ca. 50 fra holdet var den 1. juni samlet på skolen til vort 40-års jubilæum. Det var jo nok med en vis spænding for de fleste, at møde op til sådan et jubilæum. For mit eget vedkommende havde jeg ikke været på skolen siden 25 års jubilæet, og kan derfor konstatere store forandringer/forbedringer.

Efter vi var blevet registreret, havde fået navneskilte på og blev samlet i et klasseværelse, så begyndte genkendelsen og snakken kom hurtigt i gang.

Under denne samling fik vi også hilst på Margrethe og Sv. Karlskov Jensen, og Karlskov satte sig op på skrivebordet og fortalte friskt om sine gerninger fra før han kom til skolen og til nu. Imponerende i betragtning af hans alder.

Senere på dagen fik vi også hilst på Filt Jensen, som fik sat gang i en præsentationsrunde blandt nogen fra holdet. Det viste sig umuligt, at samle alle igen efter at man var sluppet løs på skolens område, hvor der også var meget at se.

Nu vil jeg ikke referere hele elevmødet her, eftersom mange af jer var til stede, men jeg vil gerne her rette en tak til skolen og forstander Peder Damgaard for en god og vel tilrettelagt jubilæumsdag.

Som ny redaktør er det jo spændende at se, om der kommer nogen reaktioner på den årlige henvendelse til et udsnit af holdet. Det glæder mig derfor at kunne referere følgende indlæg :

Jørgen S. Jørgensen : 40 års jubilæum blev det ikke til for mig, da Annemarie havde lejet sommerhus på Fanø, hvor familien samlede til hendes fødselsdag og nød en uges ferie.

Lorens Asmussen havde fået Jørgen Møller til at tage referat ved jubilæet, som Jørgen sendte til mig. Da det så meget godt ud, ringede jeg til Jørgen, og fik ham til at overtage jobbet som redaktør. Jeg har hørt, at jubilæet forløb godt. Jeg ville gerne have været med, men jeg har så til gengæld besøgt skolen 2 gange i sommer, og synes, at både skole og landbrug følger godt med tiden. Jeg skrev om os selv sidste år, og slutter her med en hilsen fra :

Annemarie og Jørgen S. Jørgensen, Overballe 14, Brandsbøl, 6430 Nordborg

Hans Frederiksen : Jeg forlod landbrugserhvervet i 1965, hvor jeg gik til kornbranchen. Efter 20 år med korn og foderstoffer, i forskellige lederstillinger, sidst som afdelingsdirektør i KFK, blev jeg tilbudt jobbet som direktør i Sækko Presenning i Padborg. Fra 1990 som medindehaver.

En yderst interessant periode, med meget arbejde, og gode resultater.

Som led i min planlagte nedtrapning har jeg netop søgt min afløser. Og sidder i denne week-end, den 22-23. september og læser ansøgninger (mange).

Så fra foråret 2002 er jeg klar til nye udfordringer. Dog helst ikke opgaver der fylder en hel arbejdsuge.

Gennem årene har jeg også beskæftiget mig lidt med politik og organisationsarbejde. Et par bestyrelsesposter har jeg fortsat.

Derudover har jeg fået tid til at spille golf og til at rejse en del rundt i verden, sammen med min familie.

Siden 1971 gift med Annette, lærer, bibliotekar, politiker m.v. Vi har to drenge, der forsat er under uddannelse.

40 år er gået siden vi forlod Landbrugsskolen. Så vi kan vel ikke alle kende og huske hinanden. Men en stor hilsen til alle der kan.

Hans Frederiksen, Sdr. Landevej 16, Kliplev 6200 Åbenrå.

Peter Damm : Kære holdkammerater. Det var en dejlig dag vi havde til 40 års jubilæet, men det var godt vi fik navneskilt på, da ikke alle var let genkendelig.

Vi Inge og jeg driver stadig ejendommen, men uden køer, de blev sat ud i 1997 og erstattet med fedekalve, 15 stk. om året, samtidig gik jeg på delpension.

En lille del af fritiden går med jagt og plantning for vildt, og så er jeg med i Aabenraa Blæsegruppe (jagt-

horn).

Begge drenge er fløjet fra reden. En er regnskabschef på en virksomhed i Kolding. Den anden er smed og vil gerne overtage ejendommen og drive den i fritiden. Med venlig hilsen :

Peter Damm. Haderslevvej 275, Fladsten, 6200 Åbenrå

Holger Jensen : Allerførst tak for en dejlig jubilæumsdag, hyggeligt at se alle de fremmødte tidligere elever.

Som tidligere omtalt blev jeg jo ikke ved landbruget, men gik i lære som murer og var i 25 år murermester her i Billund. I denne periode fik jeg bygget nogle industribygninger, som jeg stadig har og udlejer. Dette er i dag mit job, idet jeg selv vedligeholder bygningerne og udenomsarealer. Mit helbred gjorde jo, at jeg valgte at sælge min murerforretning, da jeg har stive lunger (opstået af byggestøv).

Jeg er stadig gift med Lissy og sammen har vi to børn. En datter som er lærer, gift og bosat i Kolding, og der har vi jo vores 2 dejlige børnebørn. En søn som er tømrer, bor i Silkeborg sammen med sin kæreste.

Min fritid, som der jo nu er blevet mere af, bruger jeg en del i sommerhuset i Henne, og desuden spiller Lissy og jeg golf. Vi har Gyttegård golfbane lige uden for Billund, så der kan vi hurtigt finde ud. Desuden er vi lige flyttet. Vi har totalrenoveret et hus ikke langt fra centrum, og som ligger lige ned til Billund Å, så den natur nyder vi meget. Venlig hilsen :

Holger Jensen, Tofsen 10, 7190 Billund

Hans Duus : Som 40 års jubilær kan jeg sammen med Anne, og beriget med 4 døtre, 2 svigersønner og 4 børnebørn, se tilbage på en god tilværelse som landmand.

Jeg er stadig aktiv i erhvervet, de sidste 30 år har vi drevet mit fødehjem i Fjeldby, men vi har nu stoppet med husdyrproduktion. Da muligheden forelå, har vi investeret i en Bonus vindmølle, og den fungerer godt. Alle børn har fået en god uddannelse, den yngste mangler endnu et på år på Landbohøjskolen.

Med venlig hilsen til alle fra :

Anne & Hans J. Duus, Fjeldby 6, 6470 Sydals

Hans Erik Clausen : Jeg kunne ikke være med til vort 40 års jubilæum, da vi var rejst 3 uger til USA og Canada - en stor oplevelse.

Valborg og jeg er nu på efterløn, efter at have solgt ejendommen til vor søn. Gården driver han i dag med fedesvin, 1400 stipladser af 30 kg SPF grise. Alt ud - alt ind, fra én so-besætning. Plus 800-900 7 kg grise i lejet kyllingehus, som sælges ved 30 kg.

Vi bor nu 1 km. fra gården, på en mindre ejendom, hvor vi byggede et nyt stuehus 100 m fra Als fjord, så vi nyder udsigten.

Vi har 3 børn, 2 piger og 1 dreng, der alle tre er gift og bor inden for 10 km. Vi har også været så heldige at få 6 børnebørn + én i vente, så vi får af og til besøg af dem, meget hyggeligt.

Jeg hjælper en del til oppe på gården, når der er brug for mig. Vi nyder ellers friheden her ved vandet sammen med børnebørnene. Venlig hilsen til alle fra :

Valborg og Hans Erik Clausen. Blans Nørremark 26. 6400 Sønderborg

Jørgen H. Møller : Jeg kan selv bidrage med følgende.

Som bekendt gik min vej fra Gråsten over Landbohøjskolen. Efter afslutning der i 1965 fik jeg job ved Fonden for Forsøg med Sukkerroedyrkning på Alstedgård ved Fjenneslev. Samtidig blev jeg gift med Inge . I 1973 flyttede vi til Møn, hvor jeg fik ansættelse ved De Danske Sukkerfabrikker på Stege Sukkerfabrik. I 1978 flyttede vi til Assens med ansættelse på Assens Sukkerfabrik, som Roekonsulent/Roef. Nu hedder det så Danisco Sugar. Gråsten Landbrugsskole har også i flere år været på besøg på sukkerfabrikken i roekampagnen med et hold elever. Som man kan se, har jeg i 36 år beskæftiget mig med noget i relation til

sukkerroer. En afgrøde med en spændende udvikling og meget attraktiv for dyrkerne. Fra 1. juli 2001 har jeg så besluttet at gå på efterløn for at beskæftige mig med andre interesser. (Herunder samle oplysninger til Nyt fra gamle elever)

Min familicstatus er således, at vi har fået 2 piger, som er gift og bosat i henholdsvis Assens og Himmerland, og de har hver 2 børn, som vi så også har tid til at bruge nogen tid på.

Til slut vil jeg gerne takke for de tilsendte indlæg og håber, at høre fra en række andre til næste år. Jeg modtager også gerne uopfordrede indlæg løbende over året.

Jo flere indlæg, der kan bringes, des mere læseværdig bliver "Nyt fra gamle elever".

De bedste hilsener fra

Jørgen H. Møller

Årgang 1961-62

Redaktør: Holger Wårncke, Blansvej 10, Bovrup, 6200 Aabenraa

Høj, 1 (halv)gamle 40 års jubilarer!

Godt nok er jubilæet først til sommer, men alligevel, 40 år er det jo siden, vi den 3. nov. mødtes på Gråsten Landbrugsskole. Jeg husker tydelig den eftermiddag. Nej! Hold "no e ledde vedde" – vi venter med alle minderne til vi forhåbentlig ses til sommer.

Nu til det øjeblikkelige. Jeg har i år fået 5 svar. Endvidere kom et kort retur (adressaten flyttet), og fra sidste år har jeg haft 2 liggende – de kom for sent.

Annalise Ludvigsen sendte mig en hilsen 10 okt. 2000 og skriver:

Jeg kan desværre meddele dig, at min mand Nicolaj Ludvigsen døde d. 27. okt. 1999. Han fik hjertestop, da han spillede badminton.

Nicolaj er så den seneste i rækken af holdkammerater, der ikke er mere.

Peter Troelsen meddeler, at han er flyttet fra Mergelland, 6541 Bevtoft til Østervang 23, 6520 Toftlund

Svend Rudbeck er åbenbart også flyttet – måske til Flovt, hans hjemby – som han engang skrev, de havde planer om, efter at have købt hus netop i Flovt på Haderslev Næs. Kortet kom retur et par dage efter afsendelsen.

Andreas Petersen skriver: Kære årgang 61-62. Tiden går, og vi må erkende, at på vor årgang er der nogen, der fratræder; jeg er en af dem. I 1996 lavede vi I/S sammen med vor søn Peter og byggede en ny kostald, hvor det er gået meget godt siden med de 150 køer.

Stormen d. 3-12-99 var meget hård ved os, bygningsmæssigt og vor 6 ha skov er ikke mere. En ny ungdomstald blev opført i 2000, delvis selvbyg. En nydelse hver dag at fodre her.

Pr ¼ 2001 solgte Vera og jeg 2. halvdel af I/S til Peter og Anette og er gået på efterløn og har haft en fortræffelig sommer. Jeg er begyndt på V.U.C. i Gram, EDB og Tysk på 10. kl. Ellers kan vi bruges til at passe børnebørn m.m. Susanne har 2, Peter 1 og Chr ingen endnu.

Jeg sidder i skrivende stund og ser ud over Gelsådalene, det bare styrer ned. Vi nåede at få kornhøsten bjærget i de 14 dage, det ku' lade sig gøre – meget godt, nu har vi majs tilbage, 50 ha. At få hveden sået det lykkes vel også.

Mange hilsner til hele holdet.

Andreas.

Niels Pallisgaard ringede en aften og lovede mig at sende en skriftlig hilsen.

Den kom et par dage senere og han skriver:

Hej gamle Gråste elever. Ja, så fik jeg tid til at skrive efter hjemkomsten fra en tre ugers ferie på 3 øer i Hawaie. Skal jeg fortælle lidt om mig selv, bliver det fra 1993.

Efter næsten ¾ års sygdom døde Inge min kone af kræft d. 7/11 93. Ingen af mine 2 drenge var interesserede i at overtage gården, derfor blev vi enige om at sælge den i okt. 1994 til en nabo, der har lavet driftsfællesskab med Rosenfeld, så mælkekvoten på 530 tons kunne udnyttes.

Jeg fik arbejde hos en mindre entreprenør efter at have været på AMU center i ½ år (bygge og anlæg). Efter 2 ½ år skiltes vore veje og jeg fik job på et hold, der narlagede lysleder kabler. Efter 2½ år her begyndte jeg at passe 6000 grise hos Peter Andresen, Kongshovedgården til jeg gik på efterløn til jeg gik på efterløn d. 1/8 01 sammen med min kære kone Edel, vi blev gift i 1996.

Hilsen Niels

Ove Nissen skriver: Jeg vil gerne sende en hilsen til hele holdet. Jeg solgte gården til vores søn 1-1-99 og gik på efterløn. Vi bor 300 m fra gården på en lille ejendom med 4 ha. Jeg hjælper stadig lidt til på gården.

De bedste hilsner, Ove

Niels H. Nørgaard ringede en aften og jeg noterede lidt undervejs:

Niels har køer, endnu, men har sat mælkekvoten til salg til foråret 2002. Besætningen er, godt og vel, 30 køer + tilhørende opdræt. Foder: 10 ha græs til ensilage + 2,5 ha majs, ingen roer de seneste 3 år. 2 af Niels' naboer er hollændere (forstod jeg) med store besætninger. Der er henholdsvis 170 køer på den ene, samt 300 stk af slagsen på den anden.

Om familien fortalte Niels at begge deres piger er gift. Den ene med en landmand og de har bygget ny stald til 90 køer. Her er 2 børnebørn. Den anden er bogholder, men hvad hendes mand er, fik jeg ikke noteret. De har ingen børn – endnu da, som han optimistisk føjede til. Niels har forbindelse med N.P. Påkjær og Ove Nissen. De ser alle 3 frem til 40 års jubilæet.

Helmer Sander Larsen skriver: Jeg svarer naturligvis gerne, selvom det ikke er sket de store forandringer mere. Vi er nok alle mere eller mindre kommet i bedsteforældrenes tid. Det er heldigvis også sket for os. Den ene af vores piger har nu 2 børn, en pige på 3 år og en dreng på 1 år. Desværre bor de på Fyn ved Otterup, så vi ser dem ikke så tit, selvom de er gode til at besøge os.

Vi har jo 2 tvillingepiger, Helle og Jette, der i dag er 36 år, begge sygeplejersker, den ene i Odense og den anden i Århus. Så har vi en søn, Jørgen, på 34 år, der i dag er EDB mand hos Uni-C i København, selvom han er civilingeniør i stærkstrøm. Den sidste er Jacob, der er under uddannelse til landmand, og han rejser nok et stykke tid til Canada for at prøve lidt af udlandet.

Selve bedriften kører uændret med produktion af slagtesvin og planteavl. Der vil ikke ske store forandringer før junior overtager om 4 – 5 år.

Det er noget af en udfordring for de unge mennesker i dag. For det første er der efterhånden kommet mange restriktioner, og for det andet skal det være stort. Begge dele kan være svært at opfylde. Men jeg er optimist, der vil altid vise sig en løsning, enten på den ene eller anden måde.

Gerda har uddannet sig til zoneterapeut og har en lille klinik på loftet, så hun har travlt ind imellem. Jeg har stadig job hos DLR og har fået en del mere at lave, idet vi kører selv i dag og har fået større distrikter. Det er stadig et meget spændende arbejde, selvom vi bruger mere og mere tid foran computeren. Jeg hol-

der om 2 år, da bliver jeg 65 og så skal vi til at gøre vores aftægt i orden, som er en naboejendom.

Det er ikke til at forstå, at vi har 40 års jubilæum næste år. Jeg glæder mig til det og håber, at rigtig mange møder op. Jeg møder jo nogle engang imellem, bl.a. ved generationsskifter. Til slut sender vi mange hilsner til alle på holdet.

Gerda og Helmer.

Så meget for denne gang. Mange tak for svarene. Jeg håber vi mødes virkelig mange til 40 års jubilæet. Officielt bliver der udsendt personlig invitation til alle, der er medlem af elevforeningen, men de, der af en eller anden grund har meldt sig ud, er naturligvis også velkomne. Jeg vil udfærdige en adresseliste over samtlige nulevende elever årg. 61-62 og sende den til vor chefredaktør (sekretær Anton Mortensen), således at vi er sikre på alle får invitation.

På godt gensyn, Holger

Årgang 1962-63

Redaktør: Jes Lassen, Bygbjergvej 19, 6200 Aabenraa

Kære efterlønsmodtagere eller?

Meget nyt fra årgang 62/63. Postvæsenet er blevet mere effektivt eller er det jer?

Undskyld at jeg ikke har skrevet eller samlet oplysninger de sidste par år. Jeg blev helt slået ud da en af vore kammerater døde for et par år siden. Senere fik jeg at vide, at to andre også er døde i en alt for tidlig alder. Jeg ville gerne have skrevet nogle pæne mindeord, men kunne ikke.

Æret være deres minde.

Lad os mødes til vores 40 års jubilæum. Måske bliver det ligeså gemytligt, som til vores 25 års jubilæum. Vi sad på græsplænen med to kasser øl imellem os. Tungebåndet blev løsnet i takt med at det svandt i kasserne. Vi har ikke været for flittige til at deltage i elevstævnet selv om den nu meget moderne Gråsten Landbrugsskole er et besøg værd.

Kære kammerater

Nu kan jeg ikke huske hvilket årstal, jeg sidst har skrevet, men tilbage i foråret 1993, solgte vi gården til vores søn. Vi købte et hus i Ribe, 10 km vest for, hvor vi kom fra. Her befinder vi os rigtigt godt. Konen går et par dage om ugen ud for at gøre rent for yngre familier. Jeg tager min madpakke under armen, 5 dage om ugen, for at gå over i et Blomster og Havecenter. Det er jeg meget glad for, ser mange mennesker, har med levende ting at gøre. Når klokken er 16.00 går jeg hjem igen, uden at bekymre mig om regnskab, EU-forordninger eller miljøregler. Det er helt godt at prøve at være lønmodtager. Nu her til januar 2002, går jeg på efterløn, så håber jeg at få mere tid til at gå ud med fiskestangen. Håber at se mange af jer til jubilæet.

Venlig hilsen, Bende Thomsen, Allikevænget 7, 6760 Ribe

Kære kammerater

Efter at have drevet landbrug i Kravlund i ca. 27 år, har vi solgt ejendommen til en hollænder. De overtog den 2.1.2001. Vi er flyttet til Lendemark ved Bylderup Bov, hvor vi har bygget huset i sommeren 2000. Da både Aase og jeg er blevet 60 år, og det har begyndt at knirke forskellige steder, har vi bestemt os for at gå på efterløn. Og det befinder vi os godt med, og mærkelig nok har jeg hverken manglet køerne eller traktoren.

Venlig hilsen, Hans Henrik Jensen

Ny adresse: Moseløkke 6, Lendemark, 6372 Bylderup Bov

Hej kammerater!

Nu har vi jo snart 20 års jubilæum på skolen - eller er det mere?

Hos os er generationsskiftet i gang for tiden. Vi fik salmonella i vores rugeægshøns, og rugeriet ville så ikke forlænge kontrakten når vi også havde svin på ejendommen. Svinestaldene var renoverede i 97, og det havde de mukket lidt over dengang, så nu faldt hammeren.

Vores søn ville arbejde med svin fremover, så huset skal bygges om til fedesvin. Det er ikke min store lyst, så jeg valgte at gå på efterløn, efter den nye ordning, hvor jeg må arbejde det jeg vil, med modregning i efterlønnen. Det har kun kørt et par måneder, men jeg tror det er en god ide, jeg arbejder meget med gamle motorcykler og traktorer, og møder der en masse mennesker. Min kone står til rådighed i nogle år på arbejdsmarkedet, for jeg har selvfølgelig valgt en ung kone, der kan passe mig når jeg bliver gammel. Vi har fire børnebørn, det er livets guld. Hvis I har gamle motorcykler eller biler gemt i en halmstak, må I gerne ringe.

Hilsen fra Anders Buchhave

Gamle kammerater!

Mangt og meget er sket siden vi skiltes på Gråsten Landbrugsskole. Jeg måtte forlade skolen efter 5 mdr. på grund af fars sygdom. 1. april 1968 overtager jeg mit barndomshjem. I 1970 gift med Esther Marie, som jeg mødte ved folkedans, under Ragna Tangs ledelse. Vi solgte gården i 1974. Arbejdede hos en entreprenør i 6 år. Kom til Løvstrup Plantage i 1982, efter stormfaldet i 1981. Gik på efterløn januar 2000. Jeg har 3 sønner med hver sin uddannelse. Den ene deltidslandmand. Så jeg følger lidt med i landbruget. Inden jeg gik på efterløn, sagde folk AHvad skal du nu få tiden til at gå med? Den går godt. Jeg har kaninavl sammen med ældste søn. Biavl. 2 børnebørn. Hus og hjem.

Håber alt vel for alle.

Peder Emil Hansen, Holstebrovej 111, Finderup. 6900 Skjern

Kære kammerater!

Da redaktøren har ofret et spørgeskort på mig, vil jeg fortælle en smule om, hvad der er sket hos os i de senere år.

Da ingen af vores tre børn er interesserede i at overtage bedriften, besluttede vi sidste år til april at sælge mælkekvoten og køerne. Kvierne beholdt vi, og solgte dem efterhånden, som de skulle kælvne. De sidste kommer væk inden vinteren.

Det var selvfølgelig hårdt den dag køerne Arejste@, men da det først var overstået, har jeg egentlig ikke savnet dem. Samtidig sendte vi vækkeuret på delpension. Det har jo også jaget med os i mange år efterhånden.

Nu har vi så lidt fedesvin, får og 17 høns, som vi går og pusler om. Desuden driver vi jorden.

Der sker jo nemlig det mærkelige, når pensionsalderen rykker meget tæt på, at så er det pludselig slet ikke så tillokkende at flytte ind i et parcelhus, uden andet end haven at rode i.

Vi bor jo godt og billigt, hunden kan gå uden at genere nogen, og vi færdes i de vante omgivelser.

Derfor har vi besluttet at fortsætte på denne måde, så længe lysten er der, og helbredet er ok.

Som vi har det nu, er der stadig noget at rive i, samtidig med at der er blevet mere fritid til at besøge børn og børnebørn, evt. rejse lidt. Og det nyder vi. Det er rart at have noget fornuftigt at stå op til hver dag.

Venlig hilsen til alle, Jørgen Christensen, Nr. Hjarupvej 6, Nr. Hjarup, 6230 Rødekro

Hej Jes!

En hilsen fra Møgeltoender. Vi bor stadig på Christiansgård. Har ca. 200 ungtyre, som vi feder, de er ca. 10 mdr. når de kommer på slagteriet, vægt ca. 200 kg slagtet. Det giver ikke mange penge, men vi lever da hen

derved. Jeg har stadig den samme kone. Vi venter bare på at Jakob den yngste af 4, nu 22 år, skal tage over så vi kan komme på aftægt, har hus i Møgeltønder.

Hilsen Marianne og Arne Boyschau

Tak for dit kort til elevskiftet.

Undskyld tidspunktet for mit svar, bedre sent end aldrig.

Jeg er stadig mælke kvalitetsrådgiver og ansat ved Mejeriforeningen i Aarhus, derr har jeg været ansat siden 01.11.1964, selvfølgelig er arbejdsopgaverne ændret sig igennem tiderne, jeg har altid godt kunnet lide mit arbejde og har indtil videre ide haft døje med at holde den standard, mit job kræver, derfor regner jeg på nuværende med at fortsætte til jeg bliver 65 år, jeg er lige fyldt 60 år 26 august 2001.

Ingelise har sit arbejde som laborant i Ladelund, hvor hun i 1968 startede på det, der den gang hed mastitislaboratorium, nu hedder det Steins labororium den Veterinære afdeling, hvor hun håber på at kunne blive nogle år endnu. Vores børn er blevet voksne og flyttet hjemmefra, de er begge to i København, det er godt nok blevet nemmere at komme fra Akacievej 18 i Vejen og til København, efter at broen er kommen, men det er nu stadig lige mange km. og dyrt. Vi har endnu ingen børnebørn, men regner med at få det i 2002.

Det sker ikke så tit mere, at man møder gamle skolekammerater på sit arbejde, det kunne godt tyde på at vi ved at komme i pensionsalderen, og at man har solgt køerne /gården, jeg håber da ikke de er slidt op og har det dårlig nu, hvor pensionen er så tæt på, jeg kan oplyse at Hans A. Petersen i Harreby har solgt gården og gået på pension.

Jeg vil slutte med at ønske alle på Gråsten Landbrugsskole lærere + gamle såvel som nye elever og specielt alle fra min årgang, en rigtig glædelig jul samt et godt og lykkelig bringende nytår og de bedste ønsker for den tid der kommer efter.

Niels C Christensen, Akacievej 18, 6600 Vejen

Tak for brevet, det glæder mig at vi har fået en redaktør igen, det har jeg savnet i mange år.

Jeg bor lidt uden for lands lov og ret (Sjælland) langt fra hovedlandet, så tidligere elever ser jeg ikke meget til.

Jeg har stadig mit anlægsgartnerfirma, hvor indtægten kommer fra og dyrker lidt landbrug, hvor indtjeningen går hen.

Da jeg for for 26 år siden købte gården, som udgangspunkt for min virksomhed fik jeg en timeløn for at dyrke jorden, i dag betaler jeg vel en timeløn, for at få lov til at dyrke de 30 ha, så det må vel være prisstigninger på jorden, der skal satses på de følgende år.

Jorden dyrker jeg med 8,5 ha maltbyg, 8,5 ha hvidkløver til frø og 8,5 ha hvede. Derudover 1 ha med juletræer som sammen med et moseområde giver lidt jagt i ledige stunder.

Jeg er nu fyldt de 60 år og har tænkt meget på efterløn, men der er jo desværre lagt lidt hindringer i vejen fra regeringen, især som delefterløner. Så holder helbredet og indtjeningen fortsætter jeg måske til jeg er 65 år.

Men ellers er optimismen bevaret, mine 3 børn er i gang med gode jobs og uddannelser, høsten var i år i top med kvalitet og udbytte og lidt ferie sammen med Alice bliver det også til ind imellem, endda til klogens fjerne egne.

Hermed de bedste hilsner, vi ses til 40 års jubilæet.

Et overgemt kort, men bedre sent end aldrig.

Kære Jes

Dit kort er alt for længe undervejs, fordi du bruger et forkert postnummer. Siden et par år har vi D-24340.

Her er ellers alt ved det gamle.

Er stadigvæk pedel og skolebuschauffør ved Askfelt danske skole. Er i privatlivet bygguide i Ekernsførde. Har af og til nogle danske grænsforeninger hernede og viser dem rundt.

Alt vel og hilsen til dig og alle der vil tage imod.

Peter Büchert, Siedlung 10, D-24340 Windeby

Lidt rygter og avislæsning

Claus Hissel har et I/S sammen med en søn. De bruger en masse cement i bedriften, men desværre også i Claus=s hofter. Han har måttet opgive den sport han var egnens bedste til: Ringridning. Det er svært med kunstige hofter, men Claus er i godt humør og er stadig med i ledelsen af de lokale ringridninger.

Hans Juhler arbejder i Padborg hos DTL. Omlader grise, svin og søer til Tyskland og Holland. Vil gå på efterløn næste år.

Kresten Bonefelds kone Dagny var i avisen for et stykke tid siden. Hun passer kontoret og har det nyeste indenfor pc. Kresten er stadig aktiv i stald og mark.

Hans A. Petersen er lige stoppet i bestyrelsen for Gråsten Landbrugsskole. Hans Jürgen Schmidt Meier er vistnok stadig formand for teknisk forvaltning i sin kommune og er også formand for Hellevad andelsmejeri.

En del oplysninger er desværre gået tabt på grund af et meget stort rod på mit skrivebord.

Her på Tastegaard er vi lige nu ved at få isat nye vinduer. Støv overalt. Vi er nu begge på efterløn. 3 børn. 6 børnebørn. Jorden pagtet ud. Vi har de sidste 5 år været på skiferie i Norge. Herligt. Næste år går turen vistnok til Østrig.

Lige nu går der 2 rådyr på vores græsplæne 5 m fra køkkenvinduet. Vi har taget en masse billeder af dem. Det generer dem åbenbart ikke. Det overrasker os at de er altdende. Bønner, hyldebær, morgenfruer, roser og pelargonier. Derudover er der besøg af fasaner og tre høns med kyllinger. Så foreløbig bliver vi boende.

Jeg er stadig aktiv i Hjemmeværnet. Vi har forhøjet beredskab, så jeg skal hver dag efterse vores luftmeldepost. Hvad mon der sker i efteråret?

Glædelig jul og godt nytår, Jes

Årgang 1964-65

Redaktør Holger Sørensen, Vinderslevvej 1, 8620 Kjellerup

Kære årgangskammerater. Så er tiden igen kommet for nye beretninger.

Fra Jens Kræmer, Maugstrup berettes følgende: Efter udskiftning af både knæ og hofter er den aktive landbrugskarriere afsluttet. Jorden er forpagtet ud og Jens arbejder ved en entreprenør i Haderslev. Han befinder sig godt. De har fået to dejlige børnebørn og det tredje er på vej. Han slutter med en hilsen til alle holdkammerater og lærere

Næste er: Peter Chr Larsen. Åttevej 9. Føvling, som skriver: Jeg er i fasen efterslæt. For fire år siden blev mælkekvote og kørerne solgt. Peter arbejder nu som cowboy i LEGOland. Lidt ammekøer og fedekalve har han

som fritidssyssel. Han skriver også at han tit møder Søren Laursen fra vores hold, han arbejder også i LE-GOland men som gartner. Ja en landmandsuddannelse kan føre til meget andet. Videre skriver han at de kommer en del sammen med hans værelseskammerat Jeppe, de skulle stadig være gode til at feste sammen. Peter og Laure har to børn (ikke landmænd), og er blevet beriget med to børnebørn. Sluttes med, kikk ind hvis i kommer forbi.

Så en fax fra Arne Rudbeck, Fjellumvej 13 Nustrup. Siden sidst er der sket store forandringer i vores liv. Vi har solgt vores gård, som vi har drevet med malkekøer i 31 år. Vi har købt nyt hus i Nustrup. Vi er begge fyldt 60 år. Hilsen Lilly og Arne.

Peter K. Nissen. Tyrings Ager 49 i Vamdrup sendte mig en hel side, og her er så i uddrag. Peter er stadig gift med Ulla, som han fandt på Adsbøl kro, dengang han var foderelev på skolen. De har en datter på 32 år og et barnebarn på 7 år. Efter skoleopholdet blev han forvalter på Ansetgård ved Fjeldstrup, der var han i to år. Derefter overtog de hans fødegård, Hoppesgård i Vonsild. Det hele blev solgt i 1984. De købte så hus i Vonsild, og Peter fik arbejde ved ALDI, hvor han var i 6 år. Siden 1990 har Peter været vicevært i Kolding, hvor han regner med at blive til han går på efterløn. I 1997 byggede de nyt hus i Vamdrup, hvor de nu bor.

Så er der Jens Bech, Ertebjergvej 3, Dybe, Lemvig. Brevet fra ham kom for sent sidste år, men nu skal den med. Han skrev, jeg driver stadig landbrug i Dybe. 50 malkekøer i en gammeldags bindestald. Og så skriver han videre, min kone døde for to år siden og børnene er flyttet hjemmefra, så der er ikke så mange at skændes med. Han sender også en hilsen fra Gunnar Lund Pedersen, han har en masse køer i sin løsdriftstald.

Som i kan se så er der mange der ikke er aktive landmænd længere, men de der er hoppet fra tjener sikkert deres penge langt lettere end os og samtidig langt flere.

For Bente og mig er der også sket en omvæltning. Vi har overladt gården til den ældste søn og hans kone, og vi har købt et hus i Vinderslev i krydset lige overfor kirken. Jeg er dog stadig med i driften af Fruerlund med min halvpart, men arbejder fuldtids. Vi har nu to børnebørn heraf er den yngste en dreng så arvefølget på Fruerlund er også sikret. Skulle i komme forbi så kikk ind. Vi sender hermed de bedste hilsener til hele holdet og alle med tilknytning til Gråsten Landbrugsskole.

Holger Sørensen, Vinderslevvej 1. 8620 Kjellerup

Årgang 1968-69

Redaktør: Henrik Bastholm, Pinjevej 9, 2 th. 6000 Kolding
Telefon 75 50 10 36. E-mail: Basrig@worldonline.dk

»Det er jo en fantastisk tid vi lever i.« Det skrev jeg sidste år. Det var om udviklingen i både Vest- og Østeuropa siden krigen. Det sidste diktatur, Milosovic's i Serbien, ophørte jo sidste år.

Det var glade og optimistiske toner, for trods besværligheder går det jo mod bedre demokrati og mere velfærd.

Jeg har besluttet, at bevare optimismen trods d. 11 september 2001 med den ufattelige terror i N.Y. Jeg mener, at det er nødvendigt at holde frygten stangen! Vore vestlige værdier er under pres, men ikke såret. Danmark er formelt i krig nu her i oktober 2001.

Jeg er overrasket - glædeligt - over den tydelige forandring, der er sket siden angrebet på USA. Vi står mere sammen, vi er mere og hurtigere enige og meget mere beslutsomme. Det er kun godt, efter min mening, hvis vi samtidig er besindige og forsonlige, hvilke kræver mere mod og beslutsomhed end krig.

Vi bør tænke meget mere på de mulige årsager til terrorismen. Vi er ikke uskyldige hverken i Europa eller i USA. Jeg hverken kan eller vil forsvare terrorismen, eller prøve at retfærdiggøre den, men jeg forsøger at forstå årsagerne til, at nogle mennesker kan få sig selv til at begå terror mod børn og voksne. Jeg tror, at det er i vor egen interesse, at prøve at forstå.

Krigen mod terrorismen kan også gå grueligt galt ved, at der rejser sig 10 nye terrorister for hver 1 gammel, som vi uskadeliggøre.

Religiøse følelser i form af vrede har altid været yderst farlige og ofte fanatiske. Det gælder internt såvel som eksternt imellem religionerne. Ingen - absolut igen - kan få noget godt ud af en yderlig spænding imellem Islam, og på den anden side vi kristne og jøder. Vi ligner hinanden ret meget, især synes jeg, at vi er lige uforsonlige på begge sider.

Den eneste vej frem, som jeg tror på, er forsoning. Det er nødvendigt, f.eks. i det tidligere Jugoslavien, og de har gode erfaringer dermed i Sydafrika, trods alle deres besværligheder. Nelson Mandela er en af verdens bedste på det felt.

Jeg tænker ikke på forsoning med terroristerne eller med despoter. Jeg tænker på forsoning og forståelse med de mange kulturer i den tredje verden. Jeg er ikke i tvivl om, at de fleste folk i den tredje verden føler sig svigtet, tilsidesat og til tider nedgjort af Vesten. Det begyndte med kolonitiden og er vedligeholdt af Vestens forsatte dominans, økonomisk, militært og politisk. En til tider noget skrydende dominans især fra vores venner over there.

Det er absolut nødvendigt med en meget kraftig indsats for forsoning og oplysning på begge sider. Oplysning om egen kultur og om andres kulturer. Det er især påkrævet fra Vestens side, fordi vi har den økonomiske og militære magt i verden. Men også fordi vi har den politiske/demokratiske magt til at forstå værdien af forsoning. I vor lande er alle jo oplyste og veluddannede i frihed og fred. Vi har så umådelig meget mere at miste end folk i fattige diktaturer. Med et forslidt slagord, vil jeg sige, at de ofte ikke har andet end deres lænker at tabe. Ofte har de end ikke, et håb at tabe. Sådanne folk kan blive ret uforsonlige krigere.

Det forhindre selvfølgelig ikke, at vi samtidigt fjerner visse regimer og uskadeliggøre terroristerne. Det jeg frygter er, at hvis vi kun bruger væbnet magt, så kommer vi let til at bruge ufattelige midler på, en måske næsten endeløs konflikt med lande og befolkningsgrupper i de islamiske lande. Her tænker jeg både på økonomiske og menneskelige ressourcer.

Mr. President, gå varsomt! Grav ikke grøfterne dybere end de allerede er i dag! Skab ikke flere glohede steder i verden, de nuværende er tilstrækkelige!

En af verdens største mænd, er efter min mening Mahatma Gandhi fra Indiens frihedskamp. Han sagde engang: Øje for øje og tand for tand betyder blot, at verden ender op med, at være blind og tandløs.

Nis Olesen, Højsetvej 2, 6534 Agerskov, skriver,

Kære Henrik og alle i andre gamle elever! Henrik vil gerne have et brev via pc. Jeg har også en sådan, men jeg kan hverken tænde eller slukke den, så det bliver på den gammeldags måde!

Min familie består stadig væk af min kone Margit, som arbejder på kvægsavlkontoret i Vojens, og vore 3 børn, hvoraf den ældste Ole er journalist på Ekstra Bladet hos Hans Engel, og bl.a. er efter fyre som Kramer Mikkelsen og den slags, når de laver unoder. Den mellemste Janne læser til tolk i Århus, og Lasse på 14 passer vores pc'er, samt hjælper mig, når min karl har fri.

Mit landbrug består af 80 køer + opdræt, samt 80 ha jord. Køerne står i en hundestald fra 59. Jeg har selv været fodermester siden 1971, så det begynde at kunne mærkes i armene. Ingen af vore børn vil være landmand, på trods af, at jeg mener, at det er alle tiders erhverv! Men det gør jo generationsskiftet langt lettere. Ny stald vil jeg ikke bygge, da jeg mener, at den næste på gården selv skal bestemme, hvordan den skal være. Så jeg tror, at næste gang Henrik skriver til mig, er min adresse en villavej i Toftlund!

Tak til dig Henrik for det utrættelige arbejde som redaktør for vor årgang. Uden din indsats ville

sammenholdet i vores årgang ikke være, som det er. Samtidig vil jeg gerne opfordre alle til at møde op næste gang 2002. Ikke 2002 Henrik!

Hilsen til alle Nis

Christian Riggelsen, »Gammelgård«, Tohedevej 8, Roast, 6535 Branderup, skriver,
Kære Henrik og årgang 68/69. Næste elevtræf må blive i 2004 og ikke som du skrev i 2002.

Nå - men nu til sagen, her er lidt nyt.

Jeg driver stadigvæk mit fødehjem på 125 ha og er også stadigvæk gift med Lilly og har 2 piger på 20 og 18 år og en dreng på 15 år.

Køerne røg i svinget i april 1999 og det har betydet en hel anden hverdag - herligt! Ellers traditionelt planteavl, samt bjærgning af en del halm til varmegærk og el-værk, hvis ellers vejrguderne vil. Jeg har stadigvæk 150 ha halm liggende i sølet.

Ja , og så er jagten gået ind. Det ku´ jo tænkes at der skulle bruges et par dage på det også!

Ha´ det godt til vi ses. Hilsen Christian

I de sidste par år har jeg e-mailet vores indlæg til Anton. Så med min opfordring til at sende nyt i år, bad jeg også om eventuelle e-maile adresser. Det er så nemt, når først man er kommet i gang. Så hvis du har en sådan - så send den. (hvis og kun hvis du jævnligt tømmer maile boksen)

Ja og så de her årstal! Selvfølgelig er næste samlende elevtræf i år 2004. I mit opfordrings brev i 2000 og 2001 fik jeg skrevet 2002! Jeg beklager. Godt der var et par vågne i år!!

Jeg er overbevist om, at brevene her bliver læst. En har solgt og siger herligt! En anden tænker på'et. Der sker en del ændringer i vore liv i disse år.

Sidste brev har jeg modtager uden frimærke. Det kom med e-maile. Allerede i det første år har jeg altså modtaget 33% af brevene med den moderne teknik.

Egon og Jane Pedersen, Frøstrupvej 130, Lunde, 6830 Nørre Nebel, mailer,

Kære Venner! Her i Frøstrup driver vi fortsat landbrug med de rødbrøgede køer og forsøger at holde omsætningen lidt større end lønnen skal være. Så for at holde konen i arbejde og måske lønnen oppe, byggede vi sidste år en ny stald til dobbelt så mange køer (ca. 90) som før , med hjælp fra børnene som alle var hjemme. Vi lavede det meste af murerarbejdet selv, satte selv inventaret op, og alt udgravning, så vi havde en hård sommer arbejdsmæssig, men på den anden side en hyggelig sommer. Så nu har vi en stald til hele produktionen, køer, opdræt og fedning af tyre. Inde for de sidste par år har vi købt jord, så vi har harmoni i bedriften.

Her i sommer er der mere ro i huset, kun den yngste pige er hjemme, hun går i skole i Varde , den ældste pige studere i London, en af drengene er ved landbruget i USA, den yngste ved landbruget her på egnen, så i forhold til sidste år har vi en stille sommer.

Vi syntes at arbejdet er blevet lettere , om lønnen bliver større vil tiden vise.

I 1999 fejrede vi sølvbryllup, og i år har jeg været på min første charterferie med konen. Turen gik til Cypern, hvor jeg var FN soldat midt i tresserne. Det med at holde ferie kunne man vel også værne sig til, især når det er børnene der overtager bedriften herhjemme i mens.

Hilsen Egon

De sidste par år har vi ikke modtaget elevskriften, og sekretæren (min Kone) siger at det ikke er fordi den ikke er betalt.

I skal selvfølgelig have elevskriftet. Jeg lader det gå videre til Anton. For at løse sådanne problemer, er det ellers bedst at kontakte Anton direkte. Han sidder på Databasen med alle vore data.

Mange tak for de pæne ord om mit arbejde. Med den moderne teknik er det nu ikke så besværligt.
Til hele holdet ønsker jeg Glædelig Jul og alt godt i det nye år! Henrik.
Sdr. Bjert oktober 2001

Årgang 1970-71

Redaktør: Erik Kock Andersen, Kærvej 20, Besser, 8205 Samsø

Hej alle sammen. Hermed sender jeg en hilsen til jer fra det sønderjydske, nærmere betegnet Løgumkloster. Som jeg skrev sidste gang, er jeg ansat som arbejdsfordeler i Vestslesvig Vikarservice, hvor der p.t. er 48 ansatte vikarer. Vi har også indenfor vikarvirksomhederne set mange fusioner/sammenlægninger på grund af den voldsomme strukturudvikling inden for vort erhverv. Vio har ment i vor forening, at vi kan køre selvstændig i nogle år endnu, da vi på årsbasis har ca 70.000 afløsertimer.

Lidt om mig selv. Vi solgte vores mælkekvote i april 1998 til 2,28 kr pr liter. Dengang syntes vi det var en stor pris, men som alle ved er prisen nu gået opad.. Beslutningen tog vi da vores søn ikke ønskede at tage over, med den udvikling han syntes, der var inden for vort erhverv.

Rita og jeg valgte derfor at sælge kvoten og efterfølgende leje vores 56 ha ud til 3 naboer og derved bliver vi boende på ejendommen.

I år 2000 købte vi i fællesskab med vores søn og svigerdatter "Skærbæk Ridecenter", da vores svigerdatter er indenfor den branche. Udover vpres søn har vi to piger på 27 år og på 18 år. Vores ælste datter og svigersøn fik en datter i april måned, og derved blev vi så bedsteforældre, det er bare en dejlig oplevelse. Den 25/9 kunne Rita og jeg fejre 30 års bryllupsdag, så vi må konstatere, at vi er ved at være nogle gamle "bønder".

Til slut en hilsen til jer alle fra Rita og Erling Eriksen
Ellum, Løgumkloster

Årgang 1971-72

Redaktør: Hans Iversen , Vranglandgård, Nørreremark 18, 6400 Sønderborg.

Ove Olesen døde i 1997 ved en arbejdsulykke. Han efterlod sig kone og to børn.

Leif Petersen skriver: I juli 1994 købte vi en nedlagt ejendom med 5 ha i Bæk ved Nustrup. Vi solgte vores gård (mit fødehjem) i Højset den 1.2 1995, som vi har drevet med kvægbrug siden maj 1974. Jeg fik arbejde i efteråret 1995 hos min nabo her i Bæk, som drev en plantesalgforretning. Der arbejdede jeg i 3 år, så blev min arbejdsgiver 60 år og ville holde op, jeg besluttede mig for at drive forretningen videre. Nu har jeg været selvstændig plantesælger i 3 år og befinder mig godt ved det.

Marianne Laursen fortæller: Da vi havde 25 års jubilæum, var jeg på Gråsten Landbrugsskole. Det var sjovt at hilse på jer, og at se den forandring, der er sket på skolen. Vi har en datter, der siden har været elev på G.L. Hun er glad for køer, og har været fodermester og medhjælp flere også steder. Vores søn, går som post for tiden for lige at finde ud af hvad han vil. Ellers bor vi stadig ved Grenå på Erlings fødehjem med omkring 80 jersey køer. Kan ikke udvide mere pga. byzone. Landsbyen forandrer sig pga. opkøb af jord til svinegårde, lidt svært at acceptere. Vi fik høstet det meste i godt vejr, men mangler en del halm og lår derfor ikke så et så meget vintersæd. Er ellers stadig optimist.

Carl Erik Zachariassen beretter: Jeg har lige genopfrisket landbrugsskoletiden. Arla havde arrangeret en tur til Sverige for kredsrådsmedlemmer. Marius Andersen var med, så efter 29 års pause fik vi igen prøvet kræfter i skat spillet. I avisen kan vi følge Niels Mikkelsen. Han er jo blevet en stor kanon inden for organisationsarbejde, men Niels, du bør nu betænke oksekødet næste gang priser skal hæves. I øvrigt var der vist mange kanonspirer og få fusere på vores hold. Landbruget her har ikke forandret sig synderligt siden vi startede i 1977. Vi har bygget og moderniseret en del, men vi har stadig 207 ha og 100 malkekøer. Vi har dog kun 1 fodermester + 1 afløser, hvor vi tidligere var 3 ansatte. For 2%2 år siden byggede vi en 1300 kv vindmølle. Arbejdsmæssigt er det betydeligt nemmere end at malke køer. I fritiden har jeg taget navigationsbevis, så jeg må sejle en båd op til 28 ton dødvægt. Vi nøjes nu med en 20 fods 2,2 ton motorbåd, vi har jo ingen svin. Vi sejler weekend ture, eftermiddagsture og lidt ferie især i det fynske øhav. Båden ligger forankret i Skarrev (Åbenrå fjord), hvor vi har et gammelt sommerhus. Familiemæssigt er jeg stadig gift med Inge Lene, vi har 3 døtre på 18, 24 og 27 år.

Søren Rasmussen: Her i september har vi i alt faet 322 mm regn. (Jeg ønsker Voldborg tilbage). Ellers går det meget fint. Vi kommer stadigvæk sammen med Marius, Thomas og Martin L., som også har det fint.
Hilsen, Hans

Årgang 1972 - 1973

Redaktør : Knud Erik Langhoff, Mariavej 9 6091 Bjert.

Jeg valgte i år at tage telefonen til hjælp, og spare på porto, hvilket gav en rigtig god svarprocent!

Carsten Clausen fra Løjt: Sidst vi hørte fra ham var i 1988. Carsten fortæller et han stadigvæk er ansat på Løjtland Maskinstation, hvor en stor del af året går med at indsamle, og leverer halm til fjernvarmeværkerne i Løjt og Åbenrå.

Derudover passes der en del ejendomme på basis af "pasningsaftaler", hvilket efter Carstens mening er en rigtig god samarbejdsform både for landmændene, og for maskinstationen.

I høstperioden er der ansat op til 8 medhjælpere på maskinstationen, hvorimod der i resten af året kun er ejeren og Carsten der er beskæftiget der.

Carsten er stadigvæk gift med Joan, (hende han sov hos i Åbenrå, da vi var på skolen).

Joan er nu forretningsfører hos GF forsikring i Haderslev, men har tidligere været assurandør hos Codan forsikring, hun har arbejdet med forsikringer i de seneste 15 / 16 år.

Der er 2 børn, hvoraf den ældste er 24 år, og læser til jordbrugskonsulent på Landbohøjskolen i København, og den yngste er en pige på 22 år, der læser Statskundskab på Ålborg universitet.

Carsten har kontakt med Johnny Lassen og Kresten Wrang, med hvem han mødes nogle gange om året.

Carsten sender mange hilsner til alle fra boldet.

Nicolaj Bergholt fra Arrild: Sidst vi hørte fra ham var før 1983. Nicolaj fortæller, at han stadig driver gården med malkekvæg, 40 stk. i bindestald, og derudover 40 ammekøer til at afgræsse de arealer der er mest velegnede til dette formål. Han overvejer dog at holde op med malkekvæg til foråret 2002, og så beholde ammekøerne, og derudover koncentrerer sig om dyrkningen af de ca. 170 ha. jord, der drives med kartofler, byg og hvede. Kartofflerne er til kartoffelmels fabrikken i Toflund.

I skrivende stund (01.10.01) mangler Nicolaj at høste ca. 4 ha. byg, og at bjærge ca. 30 ha. halm. (Nicolaj har nok ikke hørt det gamle ordsprog " Vor herre han giver en avl, og glemmer man at høste den, så tager han den igen").

Han er startet med at tage kartofler op, og de tegner til at give et rigtig godt udbytte i år.

Nicolaj's kone er medhjælpende hustru, og passer for det meste køerne, de har en datter på 27 år, der er pædagog.

Han møder en sjældnen gang vores holdkammerat Iver Schmidt fra Løjtved, men ser ellers ikke meget til kammeraterne fra holdet.

Nicolaj sender også mange hilsner til alle fra holdet.

Helmut Carstensen fra Sofiedal: Sidst vi hørte fra ham var i 1988. Helmut fortæller, at han i 1994 byggede ny løsdriftsstadl til 70 køer, og at han nu har 80 køer i stalden. I 1995 lagde han om til økologi, og leverer mælk til Arla Food. Han er rigtig glad for den økologiske drift af gården. Der drives ca. 100 ha., hvoraf de 25 er forpagtet. Afgrøderne fra hele arealet bliver anvendt som foder til køerne, de seneste år har han dyrket byg til modenhed, og blander dette sammen med grovfoder og indkøbt kraftfoder i en mixervogn, der anvendes samme fuldfoderblanding til samtlige køer.

Helmut er gift med Eva, de har kendt hinanden i 25 år, og været gift i ca. 15 år. Eva er ansat som kontorassistent hos dyrlægerne i Tinglev. Der er 3 døtre på 9, 12 og 16 år, der alle går i skole.

Der er en medhjælper på gården, der sammen med Helmut passer såvel stald som mark.

Udover at Helmut en gang imellem hilser på Visti Frandsen, ser han ikke noget til andre fra holdet.

Helmut sender de bedste hilsner til os alle.

Hans Jørgen Ernst fra Bylderup Bov: Sidst vi hørte fra ham var i 1983. Hans Jørgen fortæller at der siden 1983 er sket en del, idet han nu har en kone i huset der hedder Lissie, hun er udover at være medhjælpende hustru også fysioterapeut, i egen klinik i Tinglev. Der er også kommet en datter, der nu er 13 år.

I 1993 brændte gården, og de fleste længer er bygget efter branden. Stuehuset og enkelte andre bygning er blev dog reddet.

Gården drives med 80 / 90 køer i løsdriftsstadl fra 1993, der drives ca. 80 ha., hvoraf de 20 er forpagtet, der dyrkes græs, majs og ærtchelsæd på hele arealet, hvilket fodres op.

Der er ingen medhjælper på gården, udover Lissie, der hjælper til både før og efter hun er på arbejde i Tinglev. Det kniber derfor med at komme på de lange ferier, det bliver kun til nogle få dage, når Lissies store børn passer bedriften. Hans Jørgen mener ikke han tjener den store timeløn, men når man bare har timer nok, så bliver års lønnen alligevel rimelig.

Mange hilsner til alle fra holdet fra Hans Jørgen!

Det var så hvad vi i fællesskab kunne præsterer i år. Jeg vil gerne takke de ovennævnte for velvillig medvirken til "årets underholdning, til glæde for vore gamle holdkammerater". Herfra skal lyde til jer alle ønsket om en rigtig glædelig jul, og et godt og lykkebringende nytår.

Hilsen, Knud Erik Langhoff

Årgang 1974-75

Redaktør Jan Jensen, Varde Landevej 51 Haltrup, 6800 Varde

En lille hilsen fra Nr. Ønlev, hvor vi stadig bor. Vi har dog solgt det meste af gården i 1996, resten er pagtet ud til en økolog.

Efter salget arbejdede jeg 2 år hos min tidligere chef, i en svinestald. Det var godt arbejde, men støvet generede mig. Jeg fik derfor arbejde som rejsemontør hos Tinglev elementfabrik, hvor jeg har været siden. Jeg tager som oftest af sted mandag morgen og kommer hjem fredag aften. Vi trivedes alle med ordningen.

Jeg er stadig gift med Birthe. Børnene er ved at være flyvefærdige, i hvert fald de to ældste. Den ene er

inde som soldat i Skive, mens pigen er i Paris p.t. hvor hun arbejder i Euro Disney. De to yngste 10 og 12 år går stadig i skole. Vi har det alle godt, er forskånet for sygdom o.p.

En hilsen til alle på holdet, Jens Clausen.

Tak for kortet, til nyt fra gamle elever.

I juni år 2000 blev jeg færdiguddannet som pædagog og er fortsat på den døgninstitution, hvor jeg gennem de sidste 8 år har arbejdet. I foråret 2001 tog jeg udfordringen til at være tillidskvinde på arbejdspladsen op, det pædagogiske arbejde og tillidserhvervet bekommer mig vældig godt.

Arbejdet ved eget landbrug ophørte delvist i 1990, da sobesætningen blev slagtet, og jeg tog uddannelse inden for social- og sundhedssektoren. Men jeg siger en gang landmand altid landmand, det gibber lidt i mig, når markerne står frodige, og der er udsigt til en god høst.

Vedr. det private har jeg 3 piger på 24, 22 og 17 år, blev jeg skilt i 1999 og bor nu i Åbenrå, hvorfra jeg følger lidt med i, om end det er svært, udviklingen og livsbetingelserne for landbruget.

Mange hilsner til hele holdet fra Jonna.

Det var så årets tilbage meldinger, det er jo ikke mange, de der ligger inde med kort fra tidligere kan bare sende dem hvis de for dem skrevet så kan de jo komme med næste år.

Her i Haltrup går det godt. Vi er kommet til at sidde selv, ungerne er kun hjemme i nogle af week-enderne, men når bare de har det godt, og er godt i gang er det jo også godt. Vi har i sommer været en tur i Schweits, vi boede på en gård 20 km. Uden for Bern.

Det var helt mærkeligt og se en bonde der havde det godt, han havde 10 køer og 10 ha. Konen havde arbejde 1 dag om ugen uden for bedriften. De havde en rigtig god økonomi og en masse frihed. Så kommer man til at tænke på om det er nødvendigt med de store bedrifter vi er ved at få i DK. Det er jo så en helt anden historie. *De bedste hilsner til hele holdet fra Jan.*

25 års jubilarer

Årgang 1978-79

Redaktør: Peter Lyck, "Birkholm" Gl. Landevej 26, Vester Sottrup, 6400 Sønderborg.

Hans Jørn Lassen

Kære holdkammerater, vi driver stadig mit hjem "Hybjerg" med 23 ha. En enkel og nem måde med hvede og vårbyg. Desuden har vi lidt juletræer, som har den fordel at de kan høstes selv om det regner hele tiden. Ellers har jeg været i skoven i 20 år, jeg kører med skovningsmaskine i hele Sønderjylland.

Vores datter Charlotte går på Vojens Ungdomsskole for 2. År, og vores søn skal derop næste år. Linda passer børn om dagen og mig om aftenen.

Hilsen Hans Jørn

Årgang 1979-80

Redaktør: Peter Feldstedt, Gl Bajstrupvej 15, 6360 Tinglev.

Kære Kammerater. Nu blev det igen tid til at skrive nyt. Vi driver stadigvæk gården økologisk, men fra næste år kan vi ikke sælge mælken økologisk mere, som det ser ud nu. Vi har lige haft møde med mejeriet i Hellevad. Jeg kan komme i den situation, at jeg skal fodre økologisk, men kan kun sælge mælken til almindelig pris, og det i tre år. Det giver noget at spekulere over. Bedriften i dag er med nye bygninger efter brand i 1996 og 55 ha + forpagninger til i alt at drive 130 ha. Vi har ca 75 malkekøer + opdræt i alt ca 160 dyr.

Privat er vi blevet 4, Thomas 4½ fik sidste år en lillesøster Marlene. Birthe har heldagsarbejde i Rødekro og jeg passer bedriften sammen med en skoledreng, som kommer nogle timer hver uge.

Ellers har vi det meget godt.

Kærlige hilsener, Peter Jørgensen

Kære Peter. Vi driver stadig gården på Broagerland økologisk med 80 køer og 120 ha. Vi er nu begyndt at plante frugttræer på 0,6 ha. Vi kan glæde os over et år med stort udbytte i græsmarkerne og majslen tegner godt.

Det er med at finde lyspunkter, når man mangler at høste 10 ha havre. "Heldigvis" er der kløverudlæg i den, så vi bliver nok nødt til at ensilere resterne. Modgang gør stærk – sike nogle kraftkarle, vi bliver.

Hilsen Frode Lehmann

Hej alle sammen.

Så blev det min tur igen. Jeg husker ikke helt hvornår jeg sidst har skrevet, så I for bare det sidste nyt. Jeg er stadig økolog. Selv om det ikke er helt så sjovt, som det har været, sådan rent økonomisk. Vi har i dag 150 ha plus 50 ha tilforpagtet og 140 Jerseykøer. Markplanen består mest af grovfoder, majs, ærtehelsæd og græs. Derudover dyrker vi korn til fremavl og gryn, samt en del specialafgrøder, mest gulerødder og pastinakker til børnemad. På hjemmefronten er der ikke sket de store forandringer. Jeg er stadig gift med Micky, næsten i 20 år og vores fire børn bliver store. Tvillingerne Carsten og Carina er lige fyldt 18 år og har lige bestået deres studentereksamen. Andreas er 15 år og går på idræts efterskole. mens Johanna på 11 år stadig går i folkeskole. Så folkens: Vi bliver gammel.

Ellers så har jeg gået og hygget mig de sidste 8 år som formand for den tyske landboforening, LHN. Det har været et meget spændende job, som jeg nu har sagt farvel til, til fordel for amtspolitik. Jeg er blevet spidskandidat for Slesvigs Parti til amtsrådsvalget i Sønderjylland. Det er noget helt andet, så det glæder jeg mig til. Skulle i ikke vide hvad I skal lave den 20/11, så gå hen og brug jeres stemmeret ved amts- og kommunalvalget og I må gerne stemme på mig. Det skal I såmænd ikke høre noget for. Jeg har ikke mere for denne gang. Håber at I alle sammen har det godt og at I har fået det liv I har ønsket jer. Til sidst en stor tak til redaktionen. Det er altid spændende at læse fra »gamle« elever.

Venlig hilsen Hinrich Jiirgensen

Julius Machmüller

Hej alle sammen!

Vi bor ikke mere på Grenvej 3 i Klovtoft, den solgte vi den 1.2.1999 til Ralf Carstensen fra Havsted, som driver den videre med økologisk jordbrug og kreaturer.

Nu bor vi på Løgumklostervej 12, nær Hellevad. Det er en lille hobbyejendom 12,5 ha. Siden har vi købt 10 ha til, som ligger placeret op ad vores oprindelige jord. Vi har 12 ammekøer med kalve, 10 får, 1 hest og lidt høns.

Vores børn er blevet ældre og vi har haft sølvbrullup i år 2000. Tina på 26 år er flyttet til Andholm nær Rødekro, Niels på 25 år har købt en hobbygård i Ørslev nær Hellevad og Kim på 16 år skal starte på Gråsten Landbrugsskole til marts.

Da ejendommen ikke er så stor, arbejder jeg på deltid på Hønky's Maskinstation. Jeg har investeret i en minilæsser som jeg kører ud og måger ud med i min fritid. I sommerhalvåret går mange af mine weekender med at tage til ringridning. Hvor Tina og jeg rider med.

En hilsen til alle gamle elever samt lærer fra

Gurli og Julius.

Redaktøren:

Det er så alt for i år. Tak til de fire, der har svaret. Det er lidt tankevækkende, at det åbenbart kun er økologer, der kan afse tid til at svare i år. Om det er tilfældigt eller der er en dybere mening med dette faktum, skal jeg ikke afgøre.

Fra mig selv kan jeg berette fgl: Hele kornarealet er høstet, de fleste kartofler er taget op og leveret, de sidste vil også kunne tages op uden problemer. Vintersæden er i jorden (godt med sandjord), køerne er solgt for et år siden. Vi har stadig kyllinger og til november går vi i gang med at bygge et nyt stuehus på 250 m².

M.v.h. Peter Feldstedt

Årgang 1980-81

Redaktør: Severin Sivesgaard, Bjerndrup-Bygade 32, 6200 Aabenraa

Efter at vi af en eller anden grund ikke nåede med i sidste årsskrift, er vi nu på banen med hele 7 indlæg – flot. Langt de fleste kom pr. mail og det er jo dejligt nemt at arbejde med, især hvis alle brugte samme system, skrift og skriftstørrelse.

Her i Bjerndrup har vi haft en rolig sommer, specielt når vi tænker på sidste år, hvor vi fik sommeren til at gå med at bygge om og til på vort gamle hus.

Først på sommeren var vi en tur i Norge for første gang. Det er Lises søster der er flyttet derop med mand, børn og bil. De sagde deres jobs op, solgte huset og tog afsted nordpå i foråret. Og så er det jo bare med at komme derop på familieferie. Der er nu flot deroppe. Der er nu også mange gode steder herhjemme. Bl.a. havde vi tre dejlige dage på en campingplads på Als med sol fra morgen til aften. Pladsen hed Solskrænten og levede flot op til sit navn.

På det sportslige plan har vi i Bjerndrup fået et 7-mands old boys fodboldhold op at stå. Vi er 14 spillere og det lykkedes os faktisk at kvalificere os til DGI's Landsmesterskaber i Løgstør. Og ikke nok med det. Da vi efter en hård weekend kørte sydpå igen var det med bronzemedaljer om halsen. Jeg forsøger også stadig at få løbet nogle ture, men volleyball'en har jeg droppet. Men nu må vi se til næste sommer, så skal hele familien til Landsstævne på Bornholm. Så jeg må se om jeg ikke kan få mig lusket på et hold af en slags. For som Jytte Hilden plejer at sige, det er nu sjovere at være med end blot at se på!!

Børnene er efterhånden blevet otte og fem år gamle. Den ældste går til svømning i Tinglev og den yngste forsøger sig med noget håndbold i Kiplev. I den forbindelse har jeg set Bjarne Clausen et par gange. Først stod han og solgte gamle cykler på et loppemarked i Bolderslev (spejderne). Så var han til sønderjyske børnemesterskaber i Nr. Hostrup og endelig en dag fik jeg også et glimt af ham i svømmehallen.

Men ellers venter valgkampen lige om hjørnet. Jeg stiller op til amtsrådet og det bliver spændende at se, hvordan det går, her år nul efter Kresten.

Ja, det kan være at når dette læses, så har vi været igennem hele to valgkampe – vi får se. *Alle ønskes herfra en glædelig jul og et godt nytår fra Lise og Severin*

Henry Poulsen

Hej årgang 1980/81. Det er nu tyve år siden jeg købte gården "Frydendal" ved Løgumkloster, som jeg drev med køer og planteavl.

I 1998 solgte jeg malkekvoten og køerne.

Derefter startede jeg med en limousine kødkvægsbesætning. Derudover arbejder jeg om sommeren på Sønderjysk Tørreindustri, hvor vi laver græspiller og grønkhø.

Fritiden går med Badminton og Volleyball. Alt i alt går jeg og har det godt.

Med venlig hilsen, Henry

Ivar Lycke:

Kære alle!

Severin fortæller mig at jeg senest har skrevet i 98 udgaven, og det skal jo nok passe når han siger det.

Allerførst en gang, glædelig jul og et godt nytår. Så går vi i gang med en beretning om hvad jeg har foretaget mig i den forløbne tid, men det er ikke sikkert at jeg får det hele med, hukommelsen er ikke hvad den har været, og så er meget hændt i tiden der gik.

Først er der sket noget familiemæssigt. Jeg skiltes fra Karen (var ikke gift, men alligevel efter 10 år?) og flyttede fra ejendommen i Løjt Sønderkov i løbet af sommeren 99, og flyttede som single ind i en andels-

lejlighed i Lavgade i Aabenraa. Der boede jeg indtil maj i år, hvor jeg flyttede til Fyn til min nuværende kæreste Jane, og vi er i juli måned flyttet ind i en nybygget lejlighed i samme boligforening som den hun havde lejlighed i før min tid. Vi bor nu på Kirsebærgrenen i Skrillinge ved Middelfart, og vi er fire, nemlig to voksne og to piger på 8 og 10. Der er sket en del kan I nok se. Først at flytte ind til byen, så at flytte til Fyn, selv om der er meget kort herfra til Jylland, og så at få en familie med børn. Ja man skal høre meget før børerne falder af.

Arbejdsomt var jeg vist på Hønkys Maskinstation sidst I hørte fra mig, men det ændrede sig før I var færdige med at læse årsskriftet. Jeg begyndte på Den Fælleskommunale Losseplads i Sdr. Hostrup som næstkommanderende, og ja så er der vel et vittigt hoved der straks vil sige: "Ja de var vel ikke flere end to", men vi var faktisk 6 mand ansat der. Der blev for langt at køre da jeg flyttede til Fyn, og nu arbejder jeg som Kirkegårds medhjælper i Erritsø ved Fredericia. Begge de sidste to jobs har været endestationer for noget, og i det nye har jeg mange folk under mig. Ja jah, jeg har hørt mange sjove ting om mit nye job, nogle mere makabre end andre. Alt i alt en del jobrotation, og måske sker der nye tiltag når vinteren nærmer sig, da min plads kun er en 9 måneders stilling. 3 måneders vinterferie er da selvfølgelig heller ikke at foragte, men jeg tror ikke det er mig at gå og lave næsten ingenting i så længe, så måske starter jeg på noget nyt, hvis jeg da ikke kan finde noget i de tre mdr. det varer.

I fritiden er den ting der tager mest tid min hobby Tractorpulling (traktortræk), både her i Danmark med egen traktor, og i det store europæiske udland som medlem af det europæiske forbunds teknik og sikkerheds udvalg. Om sommeren fungerer vi som dommere ved stævner rundt i Europa, og vintertiden går med at lave nye regler og passe gamle til, til de nye tider. Jeg kommer en del rundt i det nærmeste udland, og ser en masse nyt landskab og landbrug. Det er ikke så dårligt! Jeg har været en del politisk aktiv da jeg stadig var i nærheden af Aabenraa, som bestyrelses medlem i Venstre vælgerforeningen i Aabenraa, og som kredsbestyrelses medlem i Aabenraa kredsen, men er ikke kommet i gang med noget her på Fyn endnu, men lur mig om det ikke kommer engang. Folkedansen står det lidt sløjt til med for tiden, men børnene er da begyndt at gå til det i denne vinter.

Inden dette bliver alt for langt, så må jeg hellere stoppe, og ønske jer alle et godt resten af 2001 og et godt årti fremover. Måske vi ses lige pludselig, ellers send en mail eller kom forbi.

Mvb. Ivar E-Mail: ilycke@post3.tele.dk

Martin Jørgensen:

Hej årgang 1980-81.

Det er vist ved at være nogle år siden vi sidst har skrevet til årsskriftet, så jeg kan ikke helt huske hvad vi tidligere har fortalt.

Siden 1995 har vi drevet vores gård økologisk. Vi har nu 130 køer og driver knap 190 ha. Køerne går på dybstrøelsesareal og vi malter i en 2 x 8 60 graders sildebens malkestald der er placeret i en del af den gamle stald.

Sidste år købte vi ejendom nr. 3 med 57 ha god jord, grænsende op til marsken, men kun 2,5 km fra vores hovedejendom. Noget af jorden grænser op til vores jord på hovedejendommen.

Da Martin i øjeblikket er ved at forsøge at bjerge noget af den sidste høst, skriver jeg for ham. Vi mangler endnu at høste knap 34 ha. Havren har vi opgivet at høste, den bliver snittet til foder til ungdyrene. Hveden håber vi stadig på at kunne bjerge - det er den Martin er ved at høste d.d. 1.10.

Ud over det har vi majs og selvfølgelig en masse græs som grovfoder. Fra næste år håber vi at blive næsten selvforsynende med foder. Arbejde er der nok af vi har i øjeblikket 2 ansatte idet vi er ved at ombygge den sidste del af vores gamle stald om til dybstrøelsesbøkske til kalve og ungdyr.

Bortset fra den sidste del af høsten er lidt bøvlet har vi det ellers fint, også med økologien.

Vores ældste søn Peter, 19 år, blev student i juni og forsøger i øjeblikket at tjene nogle penge så han

sammen med sin kæreste Maria kan komme ud at se lidt af verden om et års tid - hun skal lige være færdig med HF næste sommer. Hans, 17 år, er efter et år på Vojens Efterskole startet på Teknisk

Gymnasium i Tønder. Marlene, 13 år, går i 7. kl. og Christian, 10 år, går i 4. kl. - begge på Digeskolen i Højer.

Jeg arbejder stadig på deltid i erhvervsafdelingen i Danske Bank i Tønder, er medlem af skolebestyrelsen og stiller op til kommunalvalget for Venstre i Højer som eneste kvinde på listen og iøvrigt som nr. 4.

Hver sommer forsøger vi at holde ca. 1 uges ferie sammen med de af vores børn der stadig vil holde ferie sammen med os. I år har vi været i Valmorel i Frankrig - om vinteren et skiområde - men om sommeren et dejligt sted at gå lange ture, »bestige« bjerge og vandfald. Valmorel er i alperne i det bjergområde hvor Tour de France plejer at køre forbi i nærheden af Cole de la Madeleine.

Hvert år ser vi frem til vores faste weekendophold sidst i februar sammen med Jørgen og Lis, Birgitte og Niels Henrik, Lone og Marinus, Peter og Vivi og Lone og Christian, vi har sammen haft mange sjove ture.

Mange hilsner, Martin & Anita Jørgensen

Østerby

Jes Jepsen:

Moin, moin

Som altid er pengestrømmen igen i år gået den forkerte vej. Denne gang blev der investeret i en 98ha stor gård, som nu er under omlægning til økologisk drift. Dette betyder at vi nu har 3ha til hver af vores 85 køer. Så vi er heldigvis mere end selvforsynende med foder. Økologien har indtil nu været en udelukkende positiv erfaring, selvom den økonomiske gulerod er forsvundet. Driftsformen tiltaler os meget, og de faglige udfordringer er væsentlig mere spændende end før, hvor det bare drejede sig om at fylde 0,11 mere eller mindre i sprøjten.

Det eneste negative i den sidste tid, er den oplevelse man får som andelshaver hos Arla. De betragter åbenbart deres andelshavere som slagtesvin. Økologerne blev i første omgang betragtet som de fedeste, og dermed de første som skulle slagtes. Resten af andelshaverne skræker man så senere nogle skiver af. Information og nærdemokrati eksisterer ikke i dette selskab, og alternativer findes ikke mere!

Privat sker der heldigvis ikke så meget mere. Stadig 3 børn med første og (forhåbentligt) sidste kone.

Mange hilsner, Hannah og Jes

Lennert Petersen:

Hej Alle!

En hilsen her fra Bygholm. Efter at vi i år nærmest har stjålet høsten ind, forsøger vi at så til næste høst, en langsommelig affære i år.

Jeg trives godt med mit landbrug, har ansat en gift bestyrer og en stald elev på Herslevgaard, samt en markmand som passer marken, selv har jeg her på Bygholm slagtesvin, som producerer efter alt ud og alt ind metoden.

Som hobby ynder jeg old boys fodbold, og min bestyrelsespost i Landbo Syd, som er uhyre interessant og givende.

Jette er stadig hjemme, det meste af tiden, hvis hun ikke lige køre rundt på landevejene, med vores 4 drenge, til sport og des lige.

De bedste hilsner til alle, Lennert.

Poul Søgård:

Hej alle sammen.

Jeg har så igen fået invitation til at skrive et par linier om hvad jeg har foretaget mig siden sidst. Jeg er sta-

dig ansat ved politiet, og er nu fysisk ved ordenspolitiet i Aabenraa, hvor jeg siden 1/8 er ved nærpolitiet, altså meget med undervisning af skoleelever. Ellers bor vi stadig i Rødekro og har ikke planer om at ændre på det. Anne er stadig underviser på SOSU-skolen i Aabenraa.

Vi er blevet de lykkelige ejere af en gammel campingvogn, som vi i sommer har indviet med ture i Jylland og på Fyn. Den blev egentligt købt for at skulle bruges til Tønder Festival, hvilket den også blev, men den fungerer også fint til os som sommerresidens.

Rent sportsligt cykler jeg nu på arbejde og skal også i vinter svømme en gang om ugen. Med hensyn til boldspil begrænser det sig til at dømmе nogle fodboldkampe lokalt.

Med ønsket om en glædelig jul samt et godt nytår til alle, Poul

Årgang 1981-82

Redaktør: Find Duerlund Mortensen, Strandgårdsvej 33, 5762 Vester Skerninge

Hej alle sammen. Først må jeg komme med en sørgelig meddelelse, som en del af jer nok allerede kender. Rita Brix skriver at Flemming er død 5/9 01 efter lang tids sygdom.

En del kort kommer retur med oplysning om, at vedkommende er flyttet. Hvis man stadig ønsker at deltage i "Nyt fra gamle elever" må man oplyse om sin nye adresse.

Laurids Lund Hansen:

Siden sidst er der sket lidt forandring her hos mig. Jeg er stadig gift med Connie (tror jeg nok, der skal stå. Red.), vi har lige fejret kobberbryllup. I maj mistede jeg min far efter lang tids sygdom. Så det er blevet noget anderledes nu, da min far passede både mark og dyr. Jeg arbejdede selv på fuldtid. Ellers har min familie og jeg det godt.

Venlig hilsen Laurids Hansen

Mathias Brodersen:

Kære kammerater. Da det er 13 år siden, jeg har skrevet sidst, er der jo løbet meget vand til havs siden, særlig i dette efterår.

I 1989 fik vi en arving nr 2, en dreng. Den første var en pige. I 1990 byttede vi med mine forældre, så vi kom hjem, hvor kørerne var, og mine forældre flyttede til den gård, som vi havde købt i 1983. I 1992 kom en arving nr 3, en dreng mere.

Da vi i 1993 manglede mere plads til dyrene, købte vi en gård i Agerskov på 25 ha og 32 køer. Vi skulle så sælge den første gård p.gr.a. loven er sådan. Vi flyttede så derover og mine forældre flyttede tilbage.

I 1995 købte vi nabogården til mine forældre, en gård på 30 ha og 31 køer. Vi havde de tre gårde i et år, hvorefter vi solgte den i Agerskov. Men det var ikke lige os at bo inde i byen, så vi byggede et nyt stuehus på Vestermarksvej 2, hvor den sidste ejendom som vi købte lå. Der bor vi så nu og har stadigvæk 30 køer og 67 ha.

Vi har også fået banken til at investere i en vindmølle i vores navn.

Jeg snakker jævnligt med Peter Rerup, Finn Skov Hansen og Henry Andersen som bor 1 km fra os.

Hvis der er noget i beretningen I ikke forstod, er I velkomne til nærmere forklaring ved henvendelse (ha ha)

De bedste hilsner til holdet og lærerne, Elke og Mathias

Chefredaktøren:

I efteråret 2000 var mig og konen i nærheden af Sven Thue i Californien og prøvede at komme i forbindelse med ham. Det mislykkedes. Men siden har han været på besøg her og sendte på et tidspunkt det følgende, som jeg synes I skal have med. Han mangler jo nogle bogstaver på sit engelske tastatur, så vi lader ham fortælle på engelsk, det klarer I jo nok.

Anton

Here is a little about what I been doing since I moved back here to California. I moved back here in 1983 and started working on a horse ranch. It was a training center for race horses. That's where I worked together with Mads Tuesen and Morten Jensen when they where on their around the world tour. It was just a job for until I would have my »Green card« straighten out. It took a little longer then planned.

Then in-87 I went back to work at the rice farm where I used to work at when I was exchange student here in the late 70s. I worked there as a mechanic, repairing harvesters, tillage equipment and tractors. The last two years I was running the shop. That included scheduling service, estimating repairs needed and then locating spare parts.

I left there then in-90 to start working for an Irish company, Odenberg Engineering, an international company who is building and servicing equipment for industrial food processing. The department I worked in we where servicing electronic color sorters, mainly used in the industrial tomato industry.

During the time I worked there we also became very strong in the onion and garlic field. We where he only one coming up with machines to sort tomatoes for the fresh market in bulk. By bulk I mean sorting up to 35ton/hour. The first year there I worked as a service technician. Then the second year I became area supervisor for half of the California market, with help of 8 to 10 technicians spread over half the state. I did that for three years, and I then became service manager over looking the service over half the world.

It was really fun, but in the long run all that travel gets pretty old. Living in motels and always eating out. The worst home cooked meal becomes better then the best classy restaurant. And don't think it is a vacation you are on. Somebody is getting a bill on your time and travel expense and he is not going to pay for you just to be a tourist. Working lots of long hours. Places I had the opportunity to go myself would be like been in Mexico several times, to Australia and New Zealand a couple of times and then of cause over most of the United States. I worked there until in 1998 where the company went through a lot of changes and rotating people around. As manager I had finally worked myself into a position where I would not be needed out in the field as much any more and was able to spend more time at home. But with the 1new business plan I was supposed to be back out on the road again, and I was not interested in that.

In the fall of-98 I then started working for JVC America. That is the Japanese company well know for their audio and video systems. They have a plant here in Sacramento where we are making »CD« and »DVD« disc. They just started up here in-97 and are still in a startup phase. Right now when running full production we will produce up to 3.5mill. CD a month. We will hopefully double that number over the next couple of years. Or that is what the predictions are. I am a technician there, working for the engineering department, fixing the machines making the disc. I really like it. My work schedule is that one week I work 4 days and then next week 3 days. That means in 2 weeks period I work 7 days and have 7 days off. I have never had it that easy before. Like they say »good times never last« but I do hope this one will.

In-94 I bought a partner ship in a horse ranch up in northern California. It is a 14,000 acre recreation ranch with stables and almost 100 riding horses. There is all kinds of recreation like of cause go horse riding, hiking or hunting and fishing or just go lay in the swimming pool all day. I like to go up there and get a horse, (see attachment), and then spend half the day or all the day riding around in the hills. Back when I was service manager for Odenberg I would on my days of pick up my two boys head up there, get on a horse and head for the hills and forget all about cellular phones and pagers.

Now where I have more free time I will on my days off just throw some stuff in the back of my pick up and head up there for a couple of days, whenever I feel like it.

If you ever need some input to »elevskriften« send me a line and I am sure I can give you something to put in.

My address here is:

Sven Thue Kristensen

920 Arundel Way

Sacramento, CA. 95833

Phone # 916-924-3194

Hope you will be coming back over here again. Or if you know anybody else coming this way feel free to give them my address and phone number. I will try look you up next time when in DK. I have a brother who lives in Sønderborg so I will usually spend some time in that part of the country.

Jeg skriver mest i Engelsk nu fordi mit keyboard har ikke alle de danske bogstaver. But I am sure you can read it.

Sincerely, Sven Thue

Årgang 1984-85

Redaktør: Kresten Villadsen, Toflundgårdsvej 2, Langetved, 6630 Rødding

Knud Anker Jepsen.

Hej alle sammen. Så er der igen gået tre år. Tiden går hurtigt, det kan man især se på sine børn. Sidste gang jeg skrev, var jeg i færd med at læse til maskiningeniør. Jeg blev færdig et halvt år før beregnet, idet jeg blev fritaget for praktik. jeg nåede også kun at komme til én jobsamtale, så havde jeg arbejde. Siden 1. Juli 2000 har jeg arbejdet som konstruktionsingeniør på JF i Sønderborg, så det er stadig indenfor landbrugsbranchen. Jeg blev smidt ud i et nyt projekt som JF er i gang med og sidder med ansvaret for konstruktion af en ny møgspreader, som vi forventer os meget af. Meget af dagen går med at sidde ved en PC'er, men det sker, at jeg er ude at se på tests i marken, eller er ude at besøge maskinstationer for at foretage konkurrentanalyser både i Danmark og i udlandet. Arbejdet er spændende men også meget krævende, så jeg føler tit, at jeg er mere brændt ud når det er fyraften, end førhen når jeg havde lange arbejdsdage ved landbruget.

Mogens Dall.

På gården er alt ved det gamle: 250 søer + slagtesvin. Markbrug på 80 ha.

Maskinfællesskabet med min nabo kører fortsat upåklageligt. Der er nok ingen tvivl om, at når der er kemi og vilje tilstede, ville det for mange være en stor fordel. Som tiderne er blevet med nye regler og bekendtgørelser, kan vi være glade for at have opbygget vores nuværende produktion.

En ny driftsleder er lige blevet ansat og starter den 1. oktober, idet vores nuværende Kim Jessen efter næsten 3 år hos os skal på Gråsten Landbrugsskole.

Vi har ikke oplevet, at det var svært at finde en "ny" som der ellers gøres om.

I det private har vi det rigtig godt. Stine er 8 år og Niels Chr. 6 år går i Varnæs skole. Bente har sagt sit faste arbejde på intensiv afd. på Sønderborg sygehus op. Hun er i stedet blevet tilknyttet to vikarfirmaer og kan selv bestemme arbejdstiden m.m. Det er resten af familien godt tilfreds med.

Udover landbruget har jeg to job ved siden af. I den nye landboforening Landbo Syd i Aabenraa har jeg været bestyrelsesmedlem i 6 år, først i Aabenraa Landboforening og i de sidste 2 år i Landbo Syd.

Det er meget spændende at være med til. Specielt alt hvad der indebærer i en fusion to landboforening-er imellem.

Mit andet og nye job er at være domsmand i retten. Personer med en ren straffeattest udnævnes for en periode på 4 år. Dette arbejde er igen noget helt andet og nyt. Mange skæbner bliver fortalt og ikke få sager

er ens. Det kan være svært at dømmе andre mennesker til fængsel i op til flere år. Men retssikkerheden er i Danmark nok et af verdens bedste, og det kan vi være glade for.

Jeg vil hermed sende en stor hilsen til jer alle med håbet om, at alle har det godt og er tilfredse. Med en usikker verden omkring os efter katastrofen i New York d. 11.09 er det vigtigt med tryghed derhjemme.

Merete Hansen.

Jeg er ikke ved landbruget mere. Jeg har fået førtidspension i 5 år, fordi jeg har fået dårlig ryg. Ellers går jeg hjemme og nyder livet. To dage om ugen går jeg på skole i Aabenraa på center for hjælpemidler og kommunikation for ta blive bedre til dansk.

Jeg kunne godt tænke mig lidt arbejde nogen timer om dagen. Jeg snakker med Jette fra vores hold endnu. Hun har det godt og jeg skal hilse fra hende.

Nu slutter jeg, kan I have det godt til vi ses en dag.

Uwe Asmussen.

Et par ord fra Holbøl. På hjemmefronten har Astrid og jeg det stadig godt, der er ikke sket familieførelse endnu, selvom jeg har lagt mit landbrug om til økologisk.

Det er en helt anden måde at drive landbrug på. Jeg driver 34 ha. I dette år slog rugen fejl og gav 10 hkg pr ha, havren 43 og ærterne 33. Året er det første af 2 omlægningsår, så lad os tales ved om nogle år, jeg er optimist. Sådan et år er det ellers svært at være optimist i et efterår, hvor det hele sejler. Jeg har stadig arbejde som landbrugsvikar, det kan jeg nok ikke undvære. Maskinstationen pløjer og sår for mig, hvilket jeg er godt tilfreds med.

Christian Todsén.

Her hos os er der travlhed i disse uger, da vi er ved at lave dybstrøelsesstalden om til sengestald. Samtidig bygger vi en ende til, så vi får 250 senge + en stor kælvningsboks. Denne udvidelse hænger sammen med at vi laver et I/S med Hans Jessen fra Felsted, som flytter sin besætning herud. Vi glæder os til at blive færdig og komme i gang med samarbejdet.

Robert Sommerlund.

Efter mange overvejelser er kørerne blevet solgt siden sidst. Kort efter blev den gamle kostald revet ned sammen med en ældre lade. Tilbage står en ny foderlade, som er lejet ud til halm, en ældre lade, som skal ombygges til værksted m.m. samt en forholdsvis ny ungdyrstald, som skal bruges til enten bordel eller smugkro. Netop i skrivende stund er vi ved at bygge nyt stuehus, som gerne skulle være færdig til jul.

I takt med at besætningen er blevet solgt, er der sket førelse på børnesiden. Vi har nu to piger og en dreng. Endelig skal nævnes at hovedparten af jorden er solgt og resten er lejet ud.

Erik Pedersen.

Har måttet sælge kørerne og jorden efter at være kommet i klemme i det omfattende "Slivsøprojekt". Med andre ord skal en del af jorden fyldes op med vand. Derfor er jeg begyndt at gå i skole i Kolding på noget så fint som I.B.A. Det tager to år og svarer til 1. del af HD, 2. del kan jeg tage sideløbende med et job. Det tager også to år. Jeg har rigeligt at se til, og hvis jeg har et ledigt øjeblik, giver jeg mig til at hyle over avancebeskatningen. Orkanen var hård ved kostalden, og der er kun 1/3 af den tilbage. Det passer lige til en hest. Vi skal jo også have lidt til fryseren.

På det familiemæssige område har jeg ikke præsteret noget siden sidst. Vi har stadig en pige og en dreng.

Årgang 1985-86

Redaktør: Hans Peter Hansen, "Cosmosgård", Bøgevej 1, Nybøl, 6400 Sønderborg

Det bliver desværre dårligere med besværelserne, men nu må bunden da være nået. Hvad med at gribe telefonen en mørk vinteraften og ringe til mig i stedet for på telefon 74469555.

Hans Peter

Hej med jer!

Efter en veloverstået høst går mange vel her i september og venter på lidt tørvejlr til efterårssåningen. Det er vel glemt når dette læses, men det kan sikkert ses. Vårsæd er også godt.

Efter 7½ år på kontoret hos et korn- og foderstoffirma bruger jeg min tid på vort landbrug i Sebbelev ved Augustenborg.

Her driver vi 45 ha og har 100 søer i stalden, som får halm. Gitte arbejder som pædagog, og sammen har vi sønnen Mads på 4 år. Ellers alt vel.

Med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår. Hilsen, Bent Hansen

Mojn alle sammen!

Her hos os er der sket en del ændringer på det sidste. Knæene havde lidt svært ved at klare malkningen, og da motet ikke rakte til at modernisere knæbøjningerne væk, blev kvoten solgt pr 01-04-01. De sidste køer er lige blevet slagtet – tilbage er nogle tyrekalve og kvier. Kælvekvier (RDM) er næsten umulige at sælge, så de næste år gange må slagteriet tage sig af.

Fremtidens indtægt fra plantevæn håber jeg at kunne supplere med indtægter fra noget bygningshåndværk, kørsel med rendegrave, flishugning og andre skovningsopgaver m.m. som selvstændig entreprenør. Fremtiden vil vise om der kommer kunder i butikken – foreløbig er det gået over forventning.

Jeg håber alle fra holdet har det godt og ønsker en god jul og et godt nytår.

Andreas Jepsen

Årgang 1986-87

Redaktør: Lorens-Peter Petersen, Nolvevej 22, 6372 Bylderup Bov

Aage W Andersen:

Hej alle sammen

Efter at være kommet godt over en diskus operation i efteråret 1998 og siden hen have fået en hjemme arbejdende kone, er der rigtig kommet harmoni i familien. Vores ejendom er p.t. på 200 søer og tilhørende slagtesvin. Vores jordbrug er lige nu på ca. 95 ha, hvoraf ca halvdelen er forpagtning. Maskinsamarbejdet, som vi har sammen med min fætter kører stadig fint.

Medarbejder staben består p.t. af en medhjælper som både hjælper til i stald og mark + Grethe til at passe farestalden, min far, som efterhånden er blevet pensionist, hjælper også stadig flittigt til og så mig selv som prøver på at samle alle trådene. I år er første år vi skal prøve at sælge juletræer, men prisen er desværre faldet en del, siden vi plantede. Dog kan vi glæde os over at prisen på, svinkeød stadig er god. p.t. 10.90 kr. pr. kg. I foråret har vi fået udnyttet l. sal på vores stuehus, en ting som vi har glædet os meget til, ikke mindst vores 3 børn, som nu har fået hver deres værelse. Håber I alle har det godt og kan få det positive i hverdagen til at overskygge det negative, da livet så er betydeligt lettere og sjovere.

Hilsen Aage & Grethe

Holger Andersen, Hovslund skriver:

Hej med jer!

I 1988 købte jeg gård i Hovslund på tvangsauktion. Den var på 60 ha. I 1990 blev jeg gift med Britta, i 1991 fik vi Jens. I 1994 vik vi Anne Dorte, i 1997 blev gården lagt om til økologi –planteavl, i 2000 købte vi Brittas hjem –20 ha. I dag driver jeg 130 ha plus at jeg udfører en del entreprenørbearbejde.

Holger

Bo Hansen skriver:

Overtog den fædrene gård for 1½ år siden. Indtil 94 var det en kvæggård. I dag er der 240 søer + 9000 slagtesvin årligt. I fællesskab med bror drives ca 300 ha.

Jeg er forlovet med Birgitte Andersen. Sammen har vi Hans på 6 år og Charlotte på 2. Jeg ser fortsat optimistisk på landbruget. Set i lyset af 11. sept. Gælder det bare om at nyde hver dag, når det går godt.

Bo

Årgang 1987-88

Redaktør: Sven V. Hansen, Perbølvej 12, Klipleve 6200 Aabenraa

De gode takter fra sidste år er heldigvis fortsat fra sidste år, der er igen fem der har reageret på vores opfordring, så vi går lige til sagen:

Møjn allesammen! Her i Nolde går det alt sin vante gang. Driver gården stadigvæk økologisk med 120 køer og 140 ha, hvoraf 40 ha er tilforpagtet. Kvoten er på 950 tons. Til at hjælpe mig er der ansat en fodermester. I foråret gennemførte vi en større jordfordeling, så det meste af jorden ligger samlet. I øjeblikket er vi ved at udvide kostalden til 145 sengebåse. Det er meningen at de større kvier også skal gå derude. Vi må jo se hvad fremtiden vil bringe med hensyn til den fremtidige afregning af vores mælk. Ellers kan det godt være at jeg stopper med økologien. Desuden ligger ca. 100 ha. af jorden ned til grønåen, som Skov og Naturstyrelsen vil udpege som habitatområde. Det kan jo få uoverskuelige konsekvenser for ejendommens fremtidige drift. Nå men vi må se. Privat er det stadigvæk kun en enmandshusholdning. Det gi'r da visse friheder. Om vinteren er jeg begyndt at tage på skiferie. Det er vældig sjovt. Desuden har jeg en række tillidsposter indenfor Mindretallets Foreninger. Så jeg kan sagtens få tiden til at gå. Håber at I alle har det godt, og at Jens snart får arrangeret den grillaften. *Venlig hilsen Kurt.*

Tak Kurt, som sædvanligt et hurtigt og fyldestgørende svar.

Og nu en hilsen fra Ole Voss, der i sit indlæg beskriver nogle af de facetter livet byder på, både med positivt og negativt fortegn:

Godaw med Jer. Ja, nu er der jo gået 13 år siden vi skiltes, så det vel på tide at vågne op og bidrage til elevskriftet. Da der er sket en gruelig masse i disse år, vil jeg her kun løseligt gennemgå, hvad jeg har oplevet i denne periode. Jeg overtog, som I jo allerede ved, pladsen efter Henrik Bo Nielsen, hvor jeg var i et år. Herfra tog jeg turen til Roager, hvor jeg var hos Henrik og Grethe i to år. Sideløbende hermed købte jeg en hobbeyjendom i nærheden, som røg på tvangs i 1992. Den 11/11-91 startede jeg hos T.H.Thomsen (juletræsmanden I kender fra Jens A.), hvor jeg har været lige siden. I 1995 flyttede Monika ind, og hvad sker der, når der ikke er meget plads i soveværelset ???, hun blev gravid. Idag har jeg 2 dejlige piger på hhv. 2 og 5 år. Sidste år blev vi separeret, da vi ikke passede sammen indbyrdes mere, så nu kan jeg igen gøre, hvad der passer mig. Det at miste sine børn er bestemt ikke sjovt og med en forudgående anbringelse udenfor hjem-

met (dog udskrevet igen) måtte jeg sidste efterår indlægges til observation for selvmordstanker i Augustenborg. Efter 9 mdr. psykologhjælp har jeg det i dag godt. Denne tur håber jeg ikke for nogle af jer, at I skal igennem. I fritiden er jeg »RIMBO i Gejlå«, så keder jeg mig aldrig. Jeg vil slutte nu, da det jo er ved at blive en hel roman. Kommer I på disse kanter, så ring lige i forvejen. Det kunne jo være, at der var en kop kaffe eller to på kanden.

Med venlig hilsen Ole Voss, Åbenråvej 23, Kiskelund, 6340 Kruså - tlf. 7472034-22478930

Lige en hilsen fra Felsted. Er blevet gift i 95 med Anja. Vi har Line på 4 år og Lasse på 1' h år. Vi bor i parcelhus i Felsted tæt ved børnehave og skole. Fritiden går stadig med ringridning. Arbejder nu på 10ånde år som lagerchef i Ullerup fhv. SAF, nu SAG. Så det meste af min tid går med at servicere Jer bønder.

Hilsen Peter Jessen

Mange tak Peter, både for dit indlæg men også fordi at du bruger tid på at servicere os bønder, min fornemmelse er ellers at resten af samfundet forventer at vi servicerer dem !!!!

Hej allesammen. Her i Brandsbøl har vi det alle godt. Hvad landbruget angår er jeg ved at sætte det hele ud for at kunne renovere mine stalde, der er temmelig slidte. Høsten fik vi godt i hus, så det er kun efterårsarbejdet der venter lige nu. Jeg har bestemt mig for at satse lidt på reduceret jordbehandling for at spare lidt tid og penge, forhåbentligt. Det er jo sin sag at bryde med årtusinders tro på, at pløjning er bedst. Når vi så ikke lige bruger tiden på tandbruget, udfordrer vi os selv lidt med ombygning af vores stuehus, hvilket har vist sig at give gode resultater.

Kis er stadigvæk dagplejemor, hvilket hele familien befinder sig utrolig godt med. Så er der jo altid en hjemme, man kan snakke med og en masse små fans, der også lige skal hilse på mig. Vores egne piger (de er efterhånden blevet 7 og 11 år) nyder også godt af, at der er en hjemme efter skoletid. Til slut en hilsen til Jer alle her fra Brandsbøl. *Med venlig hilsen Kis og Boy*

Tak Kis og Boy både for hilsen og for indlæg.

Blev ringet op fra Jens Peter i Ørby forleden. Han meldte alt vel i Ørby. Familien og bedriften trives godt. Løne har sit gode arbejde og deres to piger er efterhånden 7 og 10 år. På bedriften er der 200 Øer, og efter tilkøb af en mindre ejendom i Fjelstrup driver han nu 65 ha. Hans far hjælper til efter behov. Jens Peters slutbemærkning var at han stadig holdt sin idealvægt på en god tønde.

Også Christian Iversen har ringet for at spørge om han kan nå det endnu, tidsfristen var nemlig en smule overskredet. Det svarede vi ja til, uden at det dog har ført til et indlæg, endnu!! Men meste år skrives et nytlefskrift, måske med Christian Iversen.

Fra redaktionens side skal lyde de sædvanlige taksigelser og bilsner:

Sven Hansen, Perbøl

Årgang 1988-89

Redaktør: Hans Chr Riggelsen, Kumledvej 9, 6261 Bredebro

Her en hilsen fra Bo på Fyn.

Her på bedriften går det fint dog lidt rigeligt med arbejde, idet jeg selv passer de 240 søer og 700 slagtesvin,

vi har i stalden. Det kniber lidt med at få medhjælp. Af jord drives 76 ha, dog med en del maskinstation.

Min kone Gitte arbejder ude i en børnehave, og vi har Lars, der nu er 5 år. Vi købte her i foråret et sommerhus 8 km herfra, det ligger få meter fra havet. Det er ganske afslappende og dejligt at tage derud imellem grisene skal passes.

Har lige været henne at se billederne fra vores USA tur i 1989, da vi var i New York. Uhyggeligt at tvilling-tårnene ikke er der mere.

Venlig hilsen. Bo Maegaard

Alex Andersen:

Hej alle sammen. Vi har det godt. Vi holder op som økologer den 1/1 2003. Hurra. I 2000 har vi fået bygget en foderlade på 2000 m², det er dejligt. Håber om 2-3 år at få bygget et nyt stuehus.

Håber I alle har det godt.

PS. Hans Pyt har fået dame. Tillykke Hansi.

Aage Ottosen:

Hej alle sammen. Her en lille hilsen fra det vestjyske. Min første indskydelse, da jeg skulle skrive, hvad der var sket her var: Ikke ret meget.

Det passer selvfølgelig ikke, da Lone og jeg er blevet gift, har fået Markus, der nu er 13/4 år og har nr 2 på vej.

Rent landbrugsmæssigt er alt ved det gamle, på nær at vi i skrivende stund 1/10 mangler at høste 70 ha og at tilså vintersæd, ellers går alt godt.

Kig ind hvis I får lyst. Adressen er Skuldbølvej 4, 6893 Hemmet.

Årgang 1989-90

Redaktør: Inge N. Nørgaard, Hyrupvej 40, Gestrup, 6520 Toftlund

Nå ja, så skal jeg til det igen, det er sjovt. Selvom jeg får påmindelsen først i september hvert år, må jeg alligevel altid ringe til Anton et par dage over tiden, og så få en uges dispensation. Og Anton spurgte nok så flink, om jeg sender resultatet på en disk! Men nej, du gamle, igen i år må du pænt skrive af efter min "pæne" skråskrift, kunne jeg fortælle ham. Men måske næste år!!

(Chefred.: Ja bette Inge. Det er godt, at gamle folk har en stor tålmodighed)

Ja, her går det fint, vi fik høsten godt i hus, og godt halvdelen af majsen fik vi i fredags uden at sidde fast. De sidste 10 ha er lidt blødere. Her omkring Toftlund står der rundt regnet intet uholdet korn, men jeg er spændt på, hvordan det går for kartoffelavlerne.

Jeg har lidt nyt fra en 4 stykker, og I må ikke rive hovedet af mig, hvis jeg gengiver forkerte oplysninger. Ellers håber jeg, at I alle har det godt.

Mange hilsner fra Inge N. Nørgaard.

Claus F. Jørgensen:

Hej alle sammen! Så får I lige en frisk hilsen fra Claus F.J., som jeg prøvede at få fat i ved 18.30 tiden en onsdag. Jeg fik fat i hans kone, Anette, som er fynbo. De har en datter, som blev født i januar 2000, og så er der en på vej til februar. Nå, men Claus spillede badminton fra 18.00 til 19.00. Det synes jeg er tidlig for en ko-bonde. Men da jeg snakkede med ham senere på aftenen, fik jeg forklaringen.

Fra starten af: Han var karl på denne gård i 3 år og overtog den så i okt. 93. Der var den gang bunden

stald med 60 køer + opdræt. Så i 97 skete der en masse. Han giftede sig med Anette, byggede en foderlade og ved årsskiftet stod en løsdriftstald til 90 årskøer færdig. I 98 lavede de så 3 store dybstrøelsesbokse i den gamle stald.

Køerne må nok siges at være højtstående 10,7 t/ko. Det er flot, men så malkes der også 3 gange daglig. For at klare det har han 2 hjælpere, den ene er Christian Erichsen, som foruden at malke den ene gang, også fæder tyrekalvene hjemme hos sig selv. Det fungerer rigtig godt.

De 103 ha ordnes alle 99,9 % af maskinstation, Claus flytter dog selv vandingsmaskinen.

Sidste nyt fra Jørgen Bram, 34 år:

D. 01.06 i år havde vi 10 års jubilæum på Gården. Gennem årene er svineproduktionen blevet udvidet løbende. I øjeblikket venter vi på tørvejr, så vi kan få startet endnu et byggeri. Efter denne udvidelse vil vi have 330 søer. På det familiære område har vi fået 2 børn, en pige på nu 6 år og en dreng på 3 år og til omkring start november venter vi endnu en.

Dette var sidste nyt fra Grarup og en hilsen til jer alle.

Kim Vigen Hansen fortæller under en "lang" telefonsamtale.

Efter faglig teknisk var han et par steder, hvor han ikke rigtig faldt i hak. Men så kom han ud til Kresten Lorenzen i Snogbæk, hvor han passede kalkuner + mark i 3 år.

Så fik han taget driftsleder, hvorefter han var fodermester ved 360 søer i 3 år. Nu var det tid til at være "næsten" selvstændig. Derfor var han bestyrer 2 år, hvor han lavede 4500 fedesvin + 110 ha. Men det hele var så opslidt.

Nu er han så igen hos Kresten, og der laver han 85000 kyllinger af gangen i 2 huse, 5000 7 kg grise/år og 3000 slagtesvin/år. På hjemmefronten går det strygende. Anette, som han også kendte på landbrugsskolen, har han giftet sig med og de har så børnene Mads 2 år og Emil 4 år.

Friske hilsner fra Kim

Hej alle sammen! Ja, så er der pludselig gået 10 år siden jeg har skrevet lidt i elevskriftet. Det er faktisk lidt utroligt, hvor den berømte tid bliver af.

Efter nogle gode år på Sjælland flyttede Dorthé og jeg i 1994 tilbage til Sønderjylland, hvor jeg blev ansat ved Husdyrformidlingen i Aabenraa. Først som chauffør og siden på kontoret. I foråret 2000 skiftede jeg job til DTL A/S i Padborg, som er et privatejet firma, der omsætter smågrise i Danmark samt salg til eksport. Her sidder jeg på kontoret og arbejder med køb og salg i Danmark.

Avisen deler jeg med Dorthé (ja, vi er stadig ikke gift og børn har vi heller ikke mødt nogen af). Vi bor på en ejendom i Djernæs ved Haderslev, som vi overtog efter mine forældre i 1996. Der er 25 ha til ejendommen og derudover har vi tilforpagtet 60 ha.

Til slut vil jeg sige tak for en rigtig hyggelig dag til 10 års jubilæet sidste sommer, det var sjovt at møde en del af jer igen.

Venlig hilsen Søren Lausten

10 års jubilarer

Årgang 1990-91

Redaktør: Knud E Langendorff, Kassøvej 45 6230 Røde Kro 74666872

Jeg blev tildelt opgaven som redaktør ved vores 10 års jubilæum, da Jette ønskede at stoppe. Det har jeg taget op. Jeg kom lidt for sent igang og ringede rundt til lidt forskellige som jeg kunne finde i telefonbogen den første blev Peter Linnet. Han bor stadig væk ude i Bønderby, konen er stadig Gitte hun er hjemmesygeplejerske i Løgumkloster, de har fået 3 drenge og 1 pige 9-8-6-2, 5år. Peter arbejder på Schackenborg, hvor han er i marken og ind imellem er chauffør for prinseparret. Det virkede som om han var godt tilpas med det, de passer også hans jord. Den gode kostald er blevet revet ned og mælkekvoten solgt. I fritiden spiller han håndbold på landbrugs hold, de blev kun nr 2 ved Danmarksmesterskaberne fordi han ikke var med i den første kamp som de tabte, det var alt fra Bønderby.

Den næste blev Jan Peter Ley.

Han bor ude i Lovtrup, hvor han har været fuldtids landmand, ryggen satte en stopper for det han fik Scheuermands syge i ryggen. Mælkekvoten blev solgt og han fik arbejde ved Vitfoss i Gråsten og er nu ved Lely Astronaut i Røde Kro dem der sælger malkebotter. Driver 40 Ha selv de resterende 20 Ha er forpagtet ud. Desuden har han ammekøer og sælger en del kælvekvier som gir for lidt i år. På den private front bor han selv. *Tak for snakken Jan Peter.*

Så kommer vi til Lars Gad.

Han bor op ved Toftlund, gift med Lillian og de har tre børn. De har overtaget hans hjemmen. Gården brændte for nogle år siden, der blev bygget ny løsdrift stald hvor der går 110 økologiske køer som en fodermester passer de 11 ud af 14 dage. Selv om pengene er blevet mindre i økologi skulle han ikke tilbage til traditionelt drift igen, da de 120 Ha er nemme at passe. Forhåbentligt gir det en god jagt som han bruger en del tid på. Lars kunne også berette om Martin Jørgensen som var en meget overbevist komand på skolen, at han har købt ejendom ved Tirslund med grise, søer, på. Tillykke med det, man kan blive omvendt. Lars vidste ikke helt hvor meget jord og søer der var, så vi ringer til Martin næste år. *Tak til Lars.*

Næste mand Kurt Iwersen

Han er blevet gift med Ina og de har tre børn. Den sidste blev født tre måneder for tidligt så ham har de måtte bruge en del tid på. De bor ude på Bylderup mark ,hvor de stortrives synes han. Da de købte den byggede de ny løsdriftstald hvor der er 97 årskøer som også er økologiske. Kurt er uofficielt gået sammen med en planteavl for at få jord nok til økologisk planteavl. I fritiden spiller han håndbold og går på jagt hvis han ellers kan finde sit jagttegn.

Den sidste blev Jørn Rossen

Han er gift med Anne og de har 2 drenge på 9 og 5 år og 1 pige på 6 mdr. De købte en ejendom i Assenholm ved Feldsted i 1993. Der har de løbende renoveret og udvidet så de i dag har 550 søer ,med produktion af 7 kilos grise. De har en pige ansat + 1 skoledreng i stalden .Jørn driver 70 ha med planteavl har lidt maskinfællesskab med en nabo, desuden går han på jagt og spiller fodbold. Han fortalte at de ventede på en invitation til den næste fest som Jens vil holde (gratis) vi glæder os.

Det var alt for i år næste år skal jeg nok starte nået før så vi for flere med.

Årgang 1992

Redaktør: Per Carsten Jørgensen, Ny Stavensbøl 2, 6440 Augustenborg

Hej. Tak for sidst, det var jo en lille hyggelig komsammen, vi havde her i sommer.

I det landbrugsmæssige har jeg stadig lidt fedesvin og vi får gravet sand på 10 ha. Det resterende er pagtet ud.

Til november skal den sidste af børnene starte i børnehave, om besætningen så skal udendørs, eller jeg skal noget andet er endnu ikke besluttet. Håber vi ses til næste års komsammen den 24-5 ved Karen og Hans Henrik.

Med venlig hilsen Malene

Hej med jer. Her i Fogderup går det godt. Vi har jo haft bryllup, det var bare en dejlig dag.

Dybstrøelsesstalden har vi lavet om til sengebåse, og vi har bygget en gylletank mere. Lige nu er vi in gang med at lave medhjælperbolig i den gamle stald. Så der er nok at se til.

Mange hilsner fra John og Maj-Britt

Hej alle sammen! Her i Skovrup går alt sin vante gang. Jeg er stadigvæk hos Thomas Hjort i Sommersted. Der har jeg nu været i 3 år og har ingen planer om at skifte job foreløbig. Jeg er utrolig glad for arbejdet og chefen er til at snakke med. *(Hvad fedter han for? Red.).*

Niclas bliver 5 år i november, men bliver storebror inden, da vi venter familieførelse midt i oktober. Vi har også fået en del projekter i haven og på huset gennemført, så meget af min sommerferie er brugt med arbejde. Tak til årets festudvalg for en hyggelig aften i Skrydstrup. Det er en dejlig tradition og vi har sat X i kalenderen til næste år.

Mange hilsner Flemming

Hej! Herovre på Nordals har vi travlt. Den 21.08.00 startede vi selv op som anlægsgartner. Vi har haft et travlt år og har nu tre mand ansat og to biler kørende i det sønderjydske område.

Karen er stadig dagplejer. Hun klarer også alt papirarbejdet i firmaet. Vores "hobbylandbrug" kan nogle gange godt virke lidt i vejen, men vi lejer til noget af markarbejdet. Vores Limosinekreaturer kræver ikke

den helt store arbejdsindsats. Vi fik vores høst i hus og håber at vi også kan få sået noget vinterkorn.

Hilsen. Hans-Henrik Hjelm

Årgang 1996

Tina Ganunelgaard, Darumvej 19, 6740 Bramming, Tlf: 75173194

Hej alle sammen

Det er nu 5 år siden at vi gik på modul 2. Pernille og jeg er blevet enige om at det er på tide at få samlet trop-erne igen. Derfor ville det være noget af en lettelse hvis I ville ringe til os eller skrive Jeres nuværende adresser og adresser på dem af '96erne I er sammen med. Jeg stoppede med landbruget november sidste år fordi jeg fik problemer med den ene skulder. Jeg begyndte på uddannelsen som laborant i august, det er rigtig meget dejligt at komme i gang med at lave noget igen, selv om det da godt kan være lidt svært hvad statistik og kemisk regning angår.

Ellers er Steen og jeg flyttet fra lejligheden i Bramming til et dejligt hus lidt uden for byen, hvor jeg kan have nogle smådyr uden dårlig samvittighed. Jeg render stadig rundt og laver gymnastik, man skal jo holde kroppen ved lige.

Har I hørt: Patricia skal være mor her i oktober, hun har købt hus sammen med sin Henrik lidt uden for Rødby, hun har arbejdet for et par svinebønder på øen, men har valgt at stoppe og arbejder nu på en fabrik, der fremstiller engangs sprøjter.

Efter tekniker uddannelsen har Niels Christian overtaget sin fars gård. Her rumsterer han rundt og udvider lidt og sygeplejesken tilser hans sår.

Jacob Nielsen er stadigvæk i Birkelev, hvor han passer grisebasser og leger med sin søn.

Geert Nissen kører lastbil, mens han venter på at få bygge tilladelse til en sl. svine stald hjemme hos faderen.

Heidi er ved uddanne sig som pædagog i Haderslev.

Marianne er ved den samme uddannelse og Jacob er bestyrer på en stor svinegård ved Haderslev.

Henrik Holt er blevet far et par gange og laver ! udover børn.

Brian Brodersen er lidt tømmer og lidt hjemme hos sin far hvor de er ved at lave om og udvide staldene, bor i Bredebro sammen med sin kæreste.

Gammel nyt: Hej med Jer!

Der er sket meget, i de sidste 4 år. Tom og jeg havde først købt hus i Gråsten. Desværre døde Toms mor, for ca. 2 år siden og vi valgte at købe hendes hus i Rinkenæs. Her har vi nu den kønneste udsigt til Rinkenæs kirke og over Flensborg fjord. Tom friede »endeligt« til mig, efter 7 dejlige år sammen. Vi blev gift ultimo januar i år, på rådhuset i al hemmelighed, en uge inden Toms 30 års fødselsdag. Ja, så må I jo gætte Jer til gæsternes reaktion, hir, hir... Tja og jeg er stoppet med bønderiet, da min ryg desværre sagde stop. Efter 4 år på samme arbejdsplads, måtte jeg bede min chef om at blive fyret - han var både forstående og hjælpsom i de 1½ år, jeg bøvlede med min ryg.

Med de venligste hilsener Mette Erichsen forhenværende Mette Johannsen.

Møjn alle sammen !

Som tiden går, nu er det min tur til at skrive. Siden vi blev færdige på skolen, har jeg kørt maskinstation, kun afbrudt af modul 3 i 97. Jeg kan godt lide arbejdet med de store maskiner, dagende er aldrig ens dog ofte lange, men når lønningsposen kommer er de lange dage glemt igen. Om vinteren kører jeg og klipper hegn, med min egen maskine, ellers går vinteren med alt muligt andet, f.eks. er to måneder altid afsat til juletræer. Fritiden tilbringer jeg sammen med min kæreste Elke. Hun er ved at læse til Agronom i Kiel, så min bil får nogle gode lange ture. Ellers går alt stille og roligt.

Mange hilsner til jer alle Kjeld Hansen

Hej alle sammen!

Som tiden dog går. Efter endt modul 2, var min interesse for landbruget dalet en smule, jeg ville prøve lidt andet. Jeg fik arbejde på Varnæs Løkke Maskinstation, hvor jeg var ansat i 2 år. Arbejdet var udmærket, men jeg flyttede sammen med min pige, efter et 1/2 år ventede vi barn, vi købte hus i Rødekre. jeg fik arbejde som maskinfører på en minigraver hos Ove Arkil. Her befinder jeg mig udmærket. På nuværende tidspunkt mangler jeg ikke landbruget, det kan være det kommer igen.

Håber alle fra modul 2- årgang 96- har det godt. Hilsen Jan Lorentzen

Sidste nyt:

Hej med jer. Jeg har det rigtigt godt her ude vest på. Selv om jeg har bygget ny kostald på mine forældres gård i år 2000, er alt forløbet uden problemer de sidste par år. Stalden rummer 80 køer og 80 ungdyr, vi byggede den selv op og havde kun hjælp af elektrikere til el arbejdet. Jeg kommer sammen med Lene Jan-nesen, som nogle kender fra skolen. Vi overtog mine forældres gård 1. maj i år, som vi nu driver sammen. Status ingen børn, giftes; snart.

Hej, hej ha' det godt Jens Nicolaisen

Hej alle!

Hvad skrev man sidst, hvad skal man skrive denne gang, overraskelsen over at det, atter er tid til » nyt fra gamle elever« er lige stor hver gang. Jeg er i dag helt ude af erhvervet, dels pga. allergi, dels pga. den usikre fremtid for erhvervet, skal man etablere sig i DK f.eks. eller skal man søge nye græsgange andre steder i verden? Store spørgsmål, som ikke »bare lige« kan besvares.

I dag kører jeg turistbus, ikke så meget i DK men i hele Europa + Baltikum er min arbejdsplads i dag, indimellem lidt stressende, lidt afsavn, lidt frustration eks. ved krydsning af grænser til tidligere østlande, f.eks. tager det 5 timer at krydse grænsen ml. Finland og Rusland som jo stadig er et østland relateret mod vesten, bare ikke på alle områder. Alt i alt et utrolig spændende job og pragtfuldt at få penge for at opleve. Lidt relationer er der dog ml. turisterhverv og landbrug. Busgæster kan indimellem være nogle store svin! Tænk på det næste gang I bliver transporteret af en af mine kolleger.

Ole Folmer

Hej alle sammen!

Jeg var jo egentlig på vej til at blive »landmand med køer«, men det gik ikke som forventet, så i år '98 købte jeg en gård med frilandssøer. Ejendommen består i dag af 200 søer med smågriseproduktion, som vi sælger til fast aftager ved 30 kg. derudover driver vi ca. 50 ha jord. Vi har i løbet af sommeren 2001 bygget stald, så der er mulighed for at udvide til 450 søer. I dag, 3 år efter er jeg glad for valget, jeg har det utroligt godt. En lettere arbejdsdag, mere frihed og sidst men ikke mindst, min egen herre. Udover at være landmand, er jeg far til Luise på 4 år og Anna på 1 år. Jeg er også blevet gift med Susanne, det skete i April, lige inden jeg blev 30 år.

I min »fritid« spiller jeg dilettant i Alslevkro forsamlingshus og jeg spiller kort med Poul Outzen, Dirk Matzen og Mark Bech. Jeg er i ERFA-gruppe med Bjarne Soll. Har hørt, at Claus Sønniksen vil uddanne sig til pilot

Venlig hilsen fra Bo Bejer, Alslevkro, Løgumkloster.

Hej alle sammen!

Her er en lille hilsen fra mig. Jeg har det næsten godt igen, efter at jeg er blevet opereret i ryggen for diskusprolaps den 19. September 2001. Nu går der 2-3 mdr. inden jeg må begynde at arbejde igen. Jeg er ansat på en kvæggård som fodermester i Abild, men bor sammen med min kæreste i et hus i Stemmild.

Ind i mellem møder jeg nogle af de andre kammerater. F.eks. har jeg overstået Modul 3 den 23. februar 2001, sammen med Henrik Frank fra vores årgang.

Der er mange der siger at når man er opereret i ryggen er det slut med landbruget. Jeg giver ikke op endnu, men ser tiden an.

Med venlig hilsen Gert Bonnichsen

Hej alle sammen

Det er efterhånden ved at være nogle år siden, jeg sidst har skrevet til bladet, så derfor er der sket en hel del. Kontakten med mange af de gamle elever er blevet mindre, idet vi er spredt i alle retninger, men har dog stadig kontakt med enkelte. Ellers er det sket store omvæltninger. Efter at have arbejdet hjemme ved min fader i ca. 2 år, valgte vi at afhænde virksomheden til KFK. Dette med baggrund i, at strukturudviklingen indenfor landbruget er gået utrolig stærk og eksistensgrundlaget for at drive en mindre Korn & Foderstof forretning, ville blive mindre på lang sigt. Jeg har frem til den 31. august været ansat i KFK, hvorefter jeg har påbegyndt en uddannelse til pilot, en lidt anden boldgade, men noget jeg altid har haft interesse for. Jeg regner med at kunne være klar til ansættelse indenfor 2 - 2 ½ år, så det er da til at overse.

Nok for denne gang jeg håber I alle har det godt.

Med venlig hilsen Claus Sønniksen

Hej alle sammen

Lige nu sidder jeg og tænker på alle de gode stunder som vi havde på Gråsten Landbrugsskole. Dem ville jeg nu gerne opleve igen!! Nå men, det er nu en del år siden jeg forlod Gråsten og siden dengang har jeg oplevet en masse ting. Jeg er bl.a. blevet landbrugstekniker, har været driftsleder på en gård, rejst i Sydamerika, badet med skildpadder, arbejder p.t. som landbrugsassurandør, og om 14 dage (midt i oktober) er jeg i Irland for at blive introduceret i mit nye job hos Keenan (dem der laver fuldfoderblandere)? Jeg skal dog arbejde med udgangspunkt i Fredericia. Det er dog utrolig hvad et ophold på Gråsten Landbrugsskole kan medføre!!! Fremover satser jeg dog på at slappe lidt mere af, men man ved jo aldrig hvad morgendagen bringer. Ellers er jeg bosat i Fredericia, hvor jeg har købt et gammelt hus. Huset er så gammelt at vi (min kæreste og jeg) har boet i campingvogn i 4 mdr. i år, mens vi har renoveret (det gør jeg aldrig mere igen!). Derfor har jeg heller ikke fået nogen børn endnu (men ligner jeg en der er gravid), men et stort tillykke til alle Jer som er blevet forældre eller venter Jer. Hvis der er nogen der har lyst, så er I meget velkommen til at kigge forbi (arbejdstøj tillades)! Jeg kan hurtigt brygge en tår kaffe eller lave en kande te.

Med venlig hilsen Dan Larsen

Hej alle sammen

Jeg arbejder nu hos Hans Wildenschild i Gråsten, jeg er fodermester på stedet. Det er en »farm« med 270 søer. Besætningen bliver i den nærmeste fremtid væsentlig udvidet, så det bliver spændende at være med til. Jeg bor til leje i Tråsbøl, på et lille husmandssted med tilhørende 7 ha. Jeg bor sammen med Karen, som

jeg har været sammen med i 5 år. Mit mål er stadig at blive selvstændig landmand, men det er svært at finde det rigtige på rette sted.

Håber I alle har det godt, hvad end I end fordriver tiden med.

Keld Warnecke

Hej

Mit liv siden Modul 2 '96. Landet lå således, at jeg i august '96 startede på Løjt Maskinstation, der var jeg ca. 1 md., hvor jeg primært rev halm og pløjede 370 ha jord.

Derefter rejste jeg jorden rundt i et ½ år, sammen med 2 kammerater. Vi søgte bl.a. udfordringer i Australien, New Zealand, Thailand samt Amerika. På rejsen arbejdede vi ikke, men fik en masse oplevelser ved at rejse rundt på egen hånd. Da jeg kom tilbage til DK igen i marts '97, fik min far og jeg tilbudt naboens jord samt kvote, hvorefter vi straks slog til og startede et I/S. Jeg havde derfor travlt med at gennemføre Modul 3 på Landbrugsskolen. Dette medførte i '98 et større byggeri hjemme på gården. Her byggede vi en løsdriftstald med plads til 150 køer samt 160 opdræt. Samme år gik vi fra konventionel til økologisk landbrug og har netop besluttet at fortsætte med økologisk landbrug.

I år '99 byggede vi en foderlade, så vi har alt foderet under tag. Der er siden udvidelsen af gården ikke sket de stor ting, bortset fra der er blevet bygget en hestestald med plads til 7 heste.

Naturligvis har jeg udover gården en flok gode kammerater, der også er villige til at give en hånd med på gården, hvis det er nødvendigt. Nu er tavlen ved at være tom for denne gang.

Med bondske hilsner Nis Thomsen, Tørsbøl.

Hejsa alle sammen

Lige en hilsen fra Rugbjerg; Rødekro.

Der er jo faktisk 5 år siden vi holdt, som tiden dog går. Nå men efter endt Modul 2 i '96 startede jeg som landbrugstekniker på Nordisk Landbrugsakademi, og blev færdig sommeren '98. Jeg startede på Sjølund Mølle, som fik senere et barselsvikareat på Vitfoss i Gråsten, hvilket var alle tiders. Men det fik jo ende, så i dag arbejder jeg herhjemme på ejendommen, hvor vi i skrivende stund er ved at planlægge in omlægning af vores svinebedrift til økologisk. Det er vildt spændende og absolut en dejlig udfordring. I juni 2000 blev jeg gift med Brian, deraf navneforandringen. Så alt i alt går det bare rigtig godt, hvilket jeg også håber, at det gør for Jer andre.

Hilsen Mette Schrøder-Jørgensen (Matthiesen)

Hej bønder og andet godtfolk

En lille hilsen fra Pernille. Her er alt vel, jeg er stadig svinefodermester og nyder livet ude på vesterkanten. Jeg har fået en dejlig datter med Erik. Jeg ser jævnligt Marianne, Geert, Jens N. Ser frem til stor fest i anledningen af jubilæet. Vi må finde ud af noget, ring på 29929343 og fortæl hvor I bor, det bliver svært at samle tropperne, når de nuværende adresser ikke er up to date.

Årgang 1997

Redaktør: Charlotte Bonde, Skovengen 6, Tørsbøl, 6300 Gråsten

Hej igen

Ja, så er der atter gået et år, hvor tiden dog går. Det er dog lidt sløjt med nye nyheder foruden det jeg har fået ind af døren, men her er dog lidt. Lad mig starte vest på:

Lene Jannsen har solgt sin ejendom i Højer i april til sin svoger. Derefter flyttede hun og kæresten Jens Nicolaisen til Visby, hvor han overtog sine forældres gård med 80 køer + opdræt og 80 hektar. Her passer Le-

ne selv køerne, mens Jens sideløbende arbejder hos sin svoger som entreprenør om sommeren. Derudover skal kirkeklokkerne ringe til næste år i maj måned.

Svend Mathiesen blev sidste år far til Kasper og med kæresten Connie, trives de godt ude på gården.

En rigtig god nyhed er, at Line og Jan på Løjt er blevet forældre d. 5 oktober til en velskabt dreng på 4 kg og 53 cm. Han skal hedde Jeppe.

Ligeledes er Susanne Vodder gravid og skal nedkomme omkring d. 13 november. Hun har bl.a. stoppet som fodermester på kvæggården i Øster Aabølling og passede frilandssøer før sin barsel.

Jeg selv er lige blevet færdig med tekniker uddannelsen på Nordisk Landbrugs Akademi her i sommers, hvilket er utrolig dejligt. Det har dog ikke været så let at få arbejde bl.a. fordi det jo helst skal være i Sønderjylland, og der ikke her har været så mange tekniker-jobs, men når man nu ingen børn har, så er det at være hjemmegående ret kedeligt, så ud af hytten skal man altså. Jeg har derfor fået arbejde hos min tidligere arbejdsgiver Dyrslæge Peter Johannsen, hvor jeg passer frilandssøer. Der er dog kommet nogen flere søer til siden sidst, og så er der jo heller ingen køer mere. Det ligner da heller ikke mig, det med svin, men jeg vil gerne have lidt mere praktisk erfaring herom, og det er jo heller ikke indendørs, når man nu har lidt allergi.

På hjemmefronten flyttede jeg og kæresten Allan ind i det nybyggede hus i februar. Vi er dog stadig ikke færdig endnu - mangler stadig værelserne, men det kommer. Ligeledes er elektriciteten langt fra færdig, men som man jo siger: »så går skomageren altid i hullede sko« 1 år holder vi i hvert fald jul i huset, skønt.

Det var alt fra min side. Håber at alt er vel derude., Mvb. Charlotte Bonde

Maria Holst skriver:

Hejsa med jer!

Efter endt modul 3 besluttede jeg at gå nye veje fordi landbruget ikke mere gav mig den rette udfordring. Derfor tog jeg ud at rejse i slutningen af 1999, hvor turen gik til Bangkok, Australien og New Zealand. Jeg arbejdede på en fåre- og hummerfarm i sammenlagt 6 mdr. Derefter tog jeg på opdagelse i ca. 2 mdr.

Efter hjemkosten i det nye årtusindeskifte begyndte jeg uddannelsen som lastvognsmekaniker. Min læretid er 4 år og jeg nyder indtil videre hvert minut hos Iveco ved Vojens. På hjemmefronten er jeg mere eller mindre flyttet til Kiplev ved min kæreste Peter, som ved siden af sit arbejde har slagtesvin og lidt markbrug, så landbruget har jeg alligevel ikke givet helt slip på. Det var alt for denne gang.

M.v.b. Maria Holst

Jørn F. Møller skriver: Hej alle sammen!

Efter endt uddannelse (Grønt bevis), startede jeg som fodermester hjemme hos min far i Årslev. Vi har så indgået et I/S med virkning fra 1. juli i år. Vi har for tiden 62 årskøer, men har tegninger på bordet til bygning af ny løsdriftsstad, så snart vi kan komme i jorden til foråret. Stalden bliver til ca. 130 køer + opdræt, så det bliver jo meget spændende! På den private side kan jeg da fortælle, de der ikke ved det, at jeg har tabt mig ca. 50 kg, hvilket har ændret mit liv en del. Jeg har da også, tro det eller ej, fået en kæreste, som hedder Maria. Vi har været sammen halvandet år nu!

Mange hilsner fra Jørn F. Møller

Tina Christensen skriver: Hej alle sammen!

Som de fleste af jer nok ved blev Langagergaard Avlsstation solgt for nogle år tilbage, og det gav os derfor an-

ledning til at gøre noget ved ideen om at købe og overtage Jakob's forældres gård i det midtjyske, nærmere betegnet ved Hammerum syd for Herning.

Det første år forpagtede vi vores 40 hektar dyrkbare jord ud til naboen (Vi har 50 hektar land i alt med skov). Fra januar i år har Jakob selv dyrket jorden, og vi har ligeledes lagt om til økologisk. Familiemæssigt er vi nu oppe på to børn - Asger på knap 2 år og lillesøster Nadia på godt 4 mdr. Jeg har stort set været på barsel efter orlov siden vi flyttede herop og nyder faktisk at være hjemmegående.

Mht. fremtiden, så går vi og overvejer at bygge en stald til økologiske slagtesvin. Det er så meningen, at jeg skal blive hjemme og passe dem, og Jakob kan så fortsat arbejde ude med sit firma, samtidig med at han varetager jorden. (Det var sørme godt, at jeg tog kvæglinien). Vi har stadigvæk strudser, men ideen om nogensinde at tjene penge på dem er vist længe lagt på hylden.. De ryger nok ud, hvis det med grisene går i orden.

Håber I har det godt alle sammen.. En stor hilsen til især Rene og Sigurd - håber livet behandler jer godt.

Kærlig hilsen Tina Christensen.

Årgang 1999

Til Peder Damgaard

Jeg skriver paa vegne af Sydbanks rejselegat, som jeg ved jeres hjælp fik tildelt under mit modul 2 skoleophold på Gråsten Landbrugsskole 1199

Da jeg efter endt skoleophold aftjente min 12 mdr, Værnepligt ved den Kongelige Livgarde, hvor jeg bl.a gik vagt paa Gråsten slot i julen 1999, var det ikke muligt for mig at rejse før November 2000 efter 3 mdr, arbejde hos Jens Iversen Dalhavegaard.

Jeg er nu i USA efter at have været 2 uger i Thailand efterfulgt af 4 mdr. ophold i Australien, hvor jeg selv og Jens Chr Hertel, som jeg rejser med, havde fået arbejde på 2 farme i staten Victoria, ca 200 km nord for Melbourne. Farmen jeg arbejdede på var en mindre farm i australske forhold, med 1200 ha, hvoraf 400 var planteavl og resten afgræsning, for farmens ca. 300 fedekvæg samt 3500 får. Efter 8 ugers arbejde i hed varme, rejste vi rundt på egen hånd i en gammel bil vi havde købt. På 4 uger fik vi set meget af øst Australien, med start fra Melbourne, hvor vi fulgte kysten mod nord til Cairos, hvor vi bl_ a så Great Barrier Reef, som er verdens største levende organisme. Fra Cairos gik turen videre til det røde center Alice Springs, hvor vi så og besteg Ayers Rock, som er det mest fasinerende, jeg har set på vores tur .

Herefter kørte vi videre mod syd, til Adelaide og tilbage til Melbourne via Great Ocean Road.

Da jeg kom tilbage til farmen, begyndte vi afbrænding af markerne, samt klargøring til dette års tilsåning.

Den 25/3 ankom vi til Los Angeles efter 4 fantastiske mdr. i Australien. Efter en lille uge i LA drog vi mod nord med kurs mod Litchfield, Minnesota, hvor vi begge havde fået arbejde hos en custom harvester (Holland harvesting) Vi fik hurtig pakket shorts samt t-shirt væk, da vi blev modtaget af snestorm i Minneapolis.

Vi har nu snart været her 16 mdr., hvor vi har høstet ca. 14000 ha hvede, 16 forskellige stater, startende i Oklahoma, Kansas, Nebraska, South Dakota, North Dakota samt Minnesota.

Vi er nu tilbage i Litchfield, hvor vi har gjort maskineriet klar til efterårshøsten, hvor vi skal høste omkring 6000 ha på nuværende tidspunkt. Efterårshøsten er fordelt med ca. 2000 ha majs og 4000 ha med soyabeaner.

Dette års arbejde er blevet udført med 6 Case 2388 mejetærskere med 36 fods skærebord fra MacDon samt 12 mand fra 6 nationer.

I ca. 2 mdr kørte jeg en prototype mejetærsker fra Case, samt et prototype skærebord fra MacDon, som skulle kunne høste såvel hvede som soyabeans. Jeg fandt det utrolig spændende at operere disse produkter under udvikling. Alt i alt har det været et utrolig spændende og lærerigt år for mig, og jeg sætter stor pris på at Gråsten landbrugsskole var med til at gøre det muligt.

Hvis alt går planmæssigt rejser vi tilbage til Danmark i begyndelsen af November.

Jeg overvejer at tage M3 på GL i år 2002

Til sidst en hilsen til Lærestaben på GL.

Med venlig hilsen Hans Damgaard

Årgang 2000

Redaktør: Lone Jensen, Skovsbjergvej 10, 6520 Toftlund

Hej M2 2000. Her en hilsen fra mig. Efter skoleopholdet arbejdede jeg hjemme i ca 3 mdr. inden jeg tog til New Zealand. Dernede arbejdede jeg på en gård med får, lam, kvier, som vi fedede op for mælkeproducenter, og hjorte. Til gården var der 650 ha med specialafgrøder og almindelige afgrøder, som vi kender her hjemmefra.

Thue var med samme selskab, som jeg, så vi sås temmelig ofte. Det var en rigtig god tur, og det kan kun anbefales at tage ud at rejse. Jeg har ikke fortrudt.

Nu går jeg på M3 på GL sammen med nogle stykker fra "vores" hold. Vi ses.

Mange hilsner Mette (Beyer)

Årsnyt fra Sjælland.

Her på Sjælland går det rigtig godt, jeg arbejder stadig som planteavlser om sommeren og pelsdyravler om vinteren. Omkring juletid sidste år fandt vi ud af at Charlotte var blevet gravid, det var vi begge glade for og så meget frem til, at der kom en lille baby. Ved nærmere beregning fandt vi ud af, at hun skulle føde sidst i august, ikke skide godt planlagt når man er planteavlser, men sådan var det. Vores lille Caroline blev født den 30 august og vi blev færdig med at høste den 31, det er det, vi kalder planlægning herover. Vi var endda rimelige heldige, at få kornet ind uden at vandprocent var over 20. Nu skal vi bare have sået noget hvede, men det når vi nok også, selv om det ikke er det fedeste september vejr. Når vi så når til November, skal vi i gang med minkene, det er dejligt at tænke på, at der er 12.000 mink, der skal have hevet frakken af, men det er da sjovere end at vaske svinestald. Charlotte har haft barsel fra 1 juli og skal først starte på arbejde igen til marts. Hun arbejder stadig som pædagogmedhjælper i en fritidsklub, men i øjeblikket er det vores datter der tager hendes tid, men hun er da rimelig nem.

Mange hilsner fra de to Sjællændere

ALLE MODUL TOER FRA ÅR 2000

Da jeg som redaktør, bruger en del tid på at sende post ud til jer, ville det være en rar ting, hvis I lige gider at informere Gråsten Landbrugsskole om, hvis I flytter, da jeg er meget træt af at få halvdelen tilbage, af de breve som jeg sender ud til jer.

På den måde som det køre nu, kan vi ikke blive ved med at holde gang i bladet, da folk og fæ ikke er til at finde, og det er jo ikke noget ved, at det er de samme som skriver hver år.

Ellers så går det godt her hos mig, jeg er flyttet til Sdr. Hygum sammen med kærsten og vi har købt et hus her. Nyt arbejde har jeg også fået, det er hos Bo Ebbesen i Gånsager, der er jeg fodermester for 450 søer, som inden for den nærmeste fremtid skal udvides til 1500 søer.

Mange hilsner fra Lone Jensen

Julehilsen

Alle skolens medarbejdere
sender hermed tidligere Gråsten-elever
og skolens øvrige venner de bedste ønsker
for julen og det kommende år.

